

รายงานผลการดำเนินงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

www.rdpb.go.th

ในเขตพื้นที่ **ภาคใต้**
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)
พฤศจิกายน ๒๕๖๖

คำนำ

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ มหิศรภูมิพลราชวรางกูร กิติสิริสมบูรณอดุลยเดช สยามินทราธิเบศรราชวโรดม บรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระปฐมบรมราชโองการ ในการพระราชพิธีบรมราชาภิเษก เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ความว่า

**"เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด
และครองแผ่นดินโดยธรรม
เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป"**

สร้างความปลื้มปิติแก่พสกนิกรทุกหมู่เหล่าเป็นอย่างยิ่ง ด้วยทรงให้ความสำคัญกับการสืบสาน รักษา และต่อยอด งานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และพระบรมวงศ์ ในอันที่จะช่วยบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ราษฎรชาวไทย และสร้างความเจริญให้แก่ประเทศสืบไป

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) ได้ให้การสนับสนุนงบประมาณแก่หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในเขตพื้นที่ภาคใต้ จำนวน ๑๘ โครงการ รวมงบประมาณ จำนวน ๓๔๕,๗๙๒,๔๗๓ บาท (สามร้อยสี่สิบล้านเจ็ดแสนเก้าหมื่นสองพันสี่ร้อยเจ็ดสิบบาทถ้วน) ประกอบด้วย โครงการพัฒนาด้านบูรณาการ/อื่น ๆ จำนวน ๕ โครงการ โครงการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ จำนวน ๘ โครงการ โครงการพัฒนาด้านการเกษตร จำนวน ๒ โครงการ โครงการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม จำนวน ๒ โครงการ และโครงการพัฒนาด้านสวัสดิการสังคม/การศึกษา จำนวน ๑ โครงการ โดยโครงการเหล่านี้เป็นการดำเนินงานสนองพระราชดำริ เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ราษฎรในหลายมิติ ช่วยลดทอนความเหลื่อมล้ำ สร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทรัพยากร พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านต่าง ๆ พร้อม ๆ กับส่งเสริมให้ราษฎรนำอรรถประโยชน์ของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ส่งผลให้ราษฎรมีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ที่ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

เพื่อให้การดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เกิดผลสัมฤทธิ์เป็นที่ประจักษ์ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ในฐานะหน่วยงานหลักในการดำเนินงานสนองพระราชดำริ ซึ่งมีหน้าที่ประสานและติดตาม การดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จึงได้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในเขตพื้นที่ภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ฉบับนี้ขึ้น เพื่อสรุปผลความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการฯ ด้านต่าง ๆ และใช้เป็นเครื่องมือในการติดตาม ผลการดำเนินงานโครงการฯ ในระยะต่อไป

สำนักงาน กปร.
พฤษภาคม ๒๕๖๖

สารบัญ

หน้า

สรุปสาระสำคัญของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ในเขตพื้นที่ภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๑

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริด้านต่าง ๆ

ด้านบูรณาการ/อื่น ๆ

พระราชดำริตรง

๑. โครงการป้องกันดินโคลนถล่มพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดน
บ้านห้วยตงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ตำบลกรุงชิง อำเภอหนองพิต้า จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘
๒. โครงการส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ตำบลหูล่อง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ๑๑
๓. โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส ๒๔
๔. โครงการทหารพันธุ์ดี ค่ายสมเด็จพระสุริโยทัย (กิจกรรมศูนย์ผลิตสัตว์ปีก
พระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” ภาคใต้ตอนล่าง)
ตำบลบ่อทอง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี ๖๕
๕. โครงการทหารพันธุ์ดี กองพลพัฒนาที่ ๔ ค่ายรัตนพล
ตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา ๖๘

ด้านแหล่งน้ำ

พระราชดำริตรง

๖. โครงการระบบระบายน้ำพื้นที่นิคมสหกรณ์ปเหล็ง
และค่ายกรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส ๗๑
๗. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ เพื่อแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำโรงเรียนในสังกัดคณะกรรมการ
ส่งเสริมการศึกษาเอกชนเขตพื้นที่จังหวัดปัตตานี
ตำบลท่าน้ำ อำเภอปะนาเระ และตำบลลูโบะยิไร อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี ๗๕

๘. โครงการบรรเทาอุทกภัยโรงเรียนส่งเสริมอิสลามและชุมชนบ้านป่าเร็ด
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ)
ตำบลปลักหนู อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา ๘๑

ราษฎรทุลเกล้าฯ ถวายฎีกา

๙. โครงการอาคารบังคับน้ำบ้านทุ่งนาพร้อมระบบส่งน้ำและอาคารประกอบ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๘๔
ตำบลนาประดู่ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี
๑๐. โครงการฝายบ้านแยะในพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๘๗
ตำบลบาละ อำเภอกาบัง จังหวัดยะลา
๑๑. โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยธารสะอาดอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๙๐
ตำบลลำเลียง อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง
๑๒. โครงการก่อสร้างบ่อน้ำบาดาลและระบบผลิตน้ำสะอาดพร้อมจุดจ่ายน้ำ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๙๓
ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล
๑๓. โครงการอ่างเก็บน้ำคลองสี่ลูกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๙๖
(กิจกรรมฝายบ้านดาววรรณ)
ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ด้านการเกษตร

พระราชดำริตรง

๑๔. โครงการศูนย์ผลิตและส่งเสริมพันธุ์สัตว์พระราชทานปากพั่ง
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๙๙
ตำบลหูล่อง อำเภอปากพั่ง จังหวัดนครศรีธรรมราช
๑๕. โครงการปรับปรุงพันธุ์ ทดสอบพันธุ์ไก่พื้นเมืองด่านซ้าย หมายเลข ๑ ๑๐๒
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ตำบลวังพญา อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

ด้านสิ่งแวดล้อม

พระราชดำริตรง

๑๖. โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าพรุควนเคร็งอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
อำเภอชะอวด อำเภอหัวไทร อำเภอเชียรใหญ่ อำเภอร่อนพิบูลย์
และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช ๑๐๖
๑๗. โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า และการส่งเสริมอาชีพ
ราษฎรบริเวณศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหลังอำทัย
ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาปู่ – เขาย่า ตามแนวพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ๑๑๒

ด้านสวัสดิการสังคม/การศึกษา

พระราชดำริตรง

๑๘. โครงการปรับปรุงและขยายระบบจำหน่ายไฟฟ้าโรงเรียนตำรวจตระเวน
ชายแดนนิคมพิทักษ์ราษฎร์ และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนโรงงาน
ยาสูบ ๒ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๑๑๖
ตำบลบ้านแห่ อำเภอธำมรงค์ และตำบลปะแต อำเภอยะหา จังหวัดยะลา

ภาคผนวก

๑. รายงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในเขตพื้นที่ภาคใต้
ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก กปร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ๑๒๐
๒. รายงานผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในเขตพื้นที่ภาคใต้
ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก กปร. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ๑๒๔

สรุปลสารสำคัญ
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ในเขตพื้นที่ภาคใต้
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

สรุปสาระสำคัญ
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในเขตพื้นที่ภาคใต้
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

การดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในเขตพื้นที่ภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) ได้ให้การสนับสนุนงบประมาณแก่ส่วนราชการต่าง ๆ ในการดำเนินงานโครงการเพื่อสืบสาน รักษา และต่อยอดการพัฒนาให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน จำนวน ๑๘ โครงการ เป็นเงินรวมทั้งสิ้น จำนวน ๓๔๕,๗๙๒,๔๗๓ บาท (สามร้อยสี่สิบล้านเจ็ดแสนเก้าหมื่นสองพันสี่ร้อยเจ็ดสิบบสามบาทถ้วน) ครอบคลุมการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. ด้านแหล่งน้ำ	จำนวน ๘ โครงการ วงเงิน ๒๑๔,๗๔๘,๒๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๑๐ ของงบประมาณทั้งหมด
๒. ด้านการเกษตร	จำนวน ๒ โครงการ วงเงิน ๓,๘๑๖,๕๖๑ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑.๑๐ ของงบประมาณทั้งหมด
๓. ด้านสิ่งแวดล้อม	จำนวน ๒ โครงการ วงเงิน ๑๒,๙๓๖,๔๘๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๓.๗๔ ของงบประมาณทั้งหมด
๔. ด้านสวัสดิการสังคม/การศึกษา	จำนวน ๑ โครงการ วงเงิน ๗๔๑,๗๕๘ บาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๒ ของงบประมาณทั้งหมด
๕. ด้านบูรณาการ/อื่น ๆ	จำนวน ๕ โครงการ วงเงิน ๑๑๓,๕๕๙,๔๗๔ บาท คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๘๔ ของงบประมาณทั้งหมด

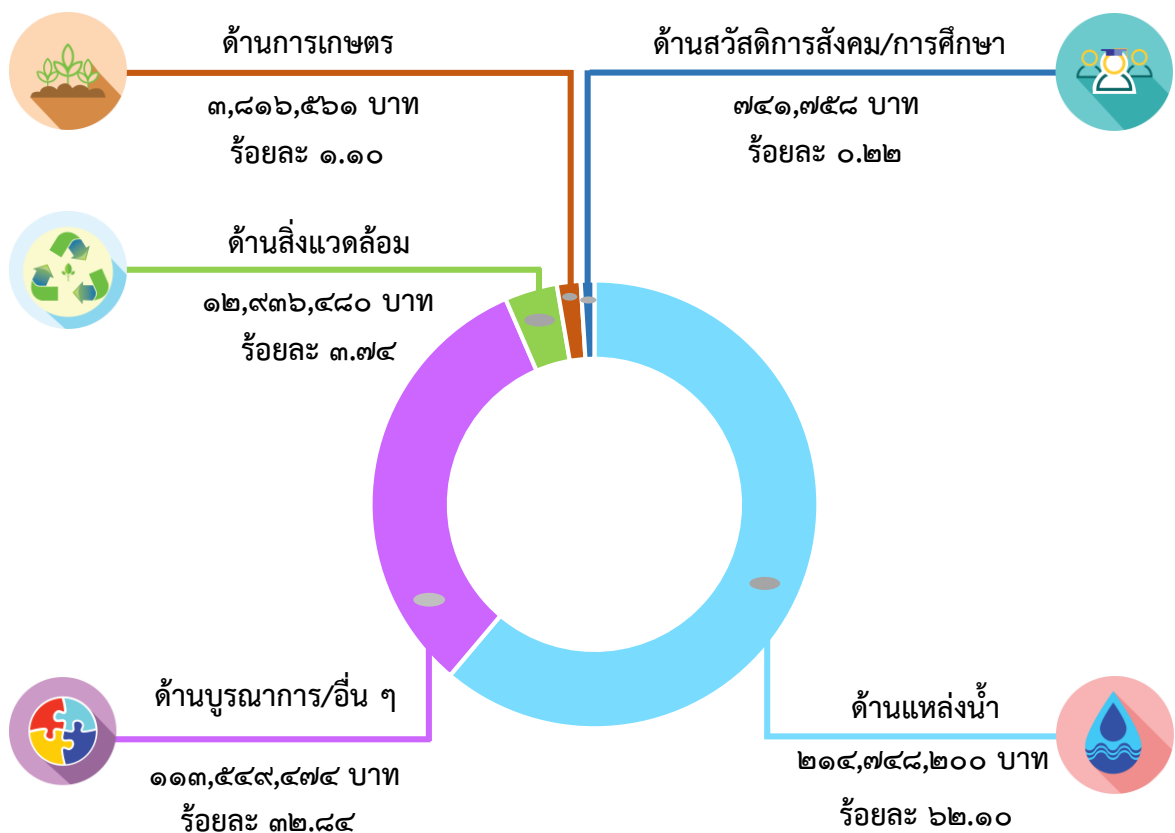
ทั้งนี้ รายละเอียดแสดงได้ตามตารางที่ ๑ และภาพที่ ๑ ดังนี้

ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนและงบประมาณโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในเขตพื้นที่ภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำแนกตามประเภทของการพัฒนา

ประเภท	ภาคใต้		
	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	ร้อยละ
ด้านแหล่งน้ำ	๘	๒๑๔,๗๔๘,๒๐๐	๖๒.๑๐
ด้านการเกษตร	๒	๓,๘๑๖,๕๖๑	๑.๑๐
ด้านสิ่งแวดล้อม	๒	๑๒,๙๓๖,๔๘๐	๓.๗๔
ด้านสวัสดิการสังคม/การศึกษา	๑	๗๔๑,๗๕๘	๐.๒๒
ด้านบูรณาการ/อื่น ๆ	๕	๑๑๓,๕๔๙,๔๗๔	๓๒.๘๔
รวม	๑๘	๓๔๕,๗๙๒,๔๗๓	๑๐๐

ภาพที่ ๑ แสดงงบประมาณโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในเขตพื้นที่ภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำแนกตามประเภทของการพัฒนา

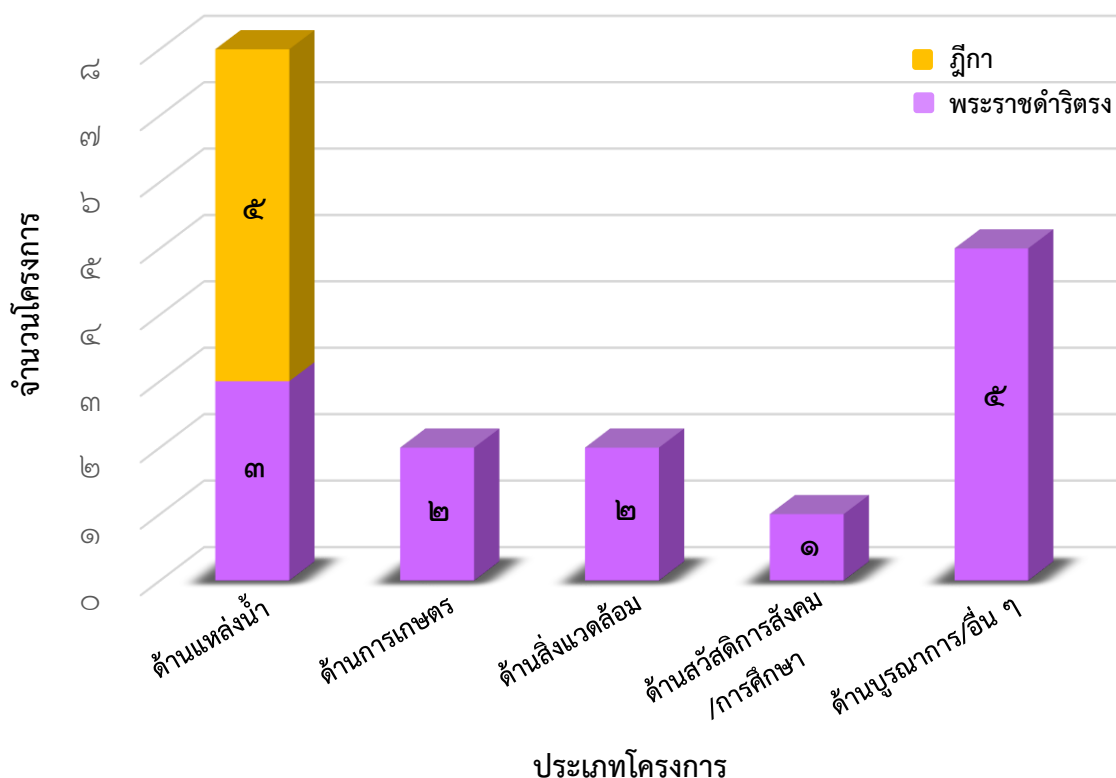

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ มีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในเขตพื้นที่ภาคใต้ที่เกิดจากพระราชดำริตรง จำนวน ๑๓ โครงการ และเกิดจากราษฎรทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา จำนวน ๕ โครงการ โดยมีรายละเอียดแสดงได้ตามตารางที่ ๒ และภาพที่ ๒ ดังนี้

ตารางที่ ๒ แสดงจำนวนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในเขตพื้นที่ภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำแนกตามที่มาของโครงการ

ประเภท	ที่มาของโครงการ		
	พระราชดำริตรง	ฎีกา	รวม
ด้านแหล่งน้ำ	๓	๕	๘
ด้านการเกษตร	๒	-	๒
ด้านสิ่งแวดล้อม	๒	-	๒
ด้านสวัสดิการสังคม/การศึกษา	๑	-	๑
ด้านบูรณาการ/อื่น ๆ	๕	-	๕
รวม	๑๓	๕	๑๘

ภาพที่ ๒ แสดงจำนวนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในเขตพื้นที่ภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำแนกตามที่มาของโครงการ

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในเขตพื้นที่ภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจาก กปร. มีโครงการที่ดำเนินการในเขตพื้นที่ภาคใต้ จำนวน ๘ จังหวัด

ทั้งนี้ รายละเอียดแสดงได้ตามตารางที่ ๓ และภาพที่ ๓ ดังนี้

ตารางที่ ๓ แสดงจำนวนและงบประมาณโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในเขตพื้นที่ภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำแนกตามพื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ดำเนินการ	โครงการ		งบประมาณ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน (บาท)	ร้อยละ
๑. นครศรีธรรมราช	๕	๒๗.๗๘	๖๕,๗๗๗,๓๒๐	๑๙.๐๑
๒. ปัตตานี	๓	๑๖.๖๗	๒๒,๗๑๐,๒๒๘	๖.๕๗
๓. ยะลา	๓	๑๖.๖๗	๑๖,๘๖๑,๗๕๘	๔.๘๘
๔. นราธิวาส	๒	๑๑.๑๐	๑๒๘,๗๐๒,๑๗๗	๓๗.๒๒
๕. สงขลา	๒	๑๑.๑๐	๑๒,๕๗๙,๒๙๐	๓.๖๔
๖. สตูล	๑	๕.๕๖	๒,๑๖๑,๗๐๐	๐.๖๓
๗. สุราษฎร์ธานี	๑	๕.๕๖	๔๙,๐๐๐,๐๐๐	๑๔.๑๗
๘. ระนอง	๑	๕.๕๖	๔๘,๐๐๐,๐๐๐	๑๓.๘๘
รวมทั้งสิ้น	๑๘	๑๐๐	๓๔๕,๗๙๒,๔๗๓	๑๐๐

ภาพที่ ๓ แสดงจำนวนและงบประมาณโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในเขตพื้นที่ภาคใต้
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำแนกตามพื้นที่ดำเนินการ

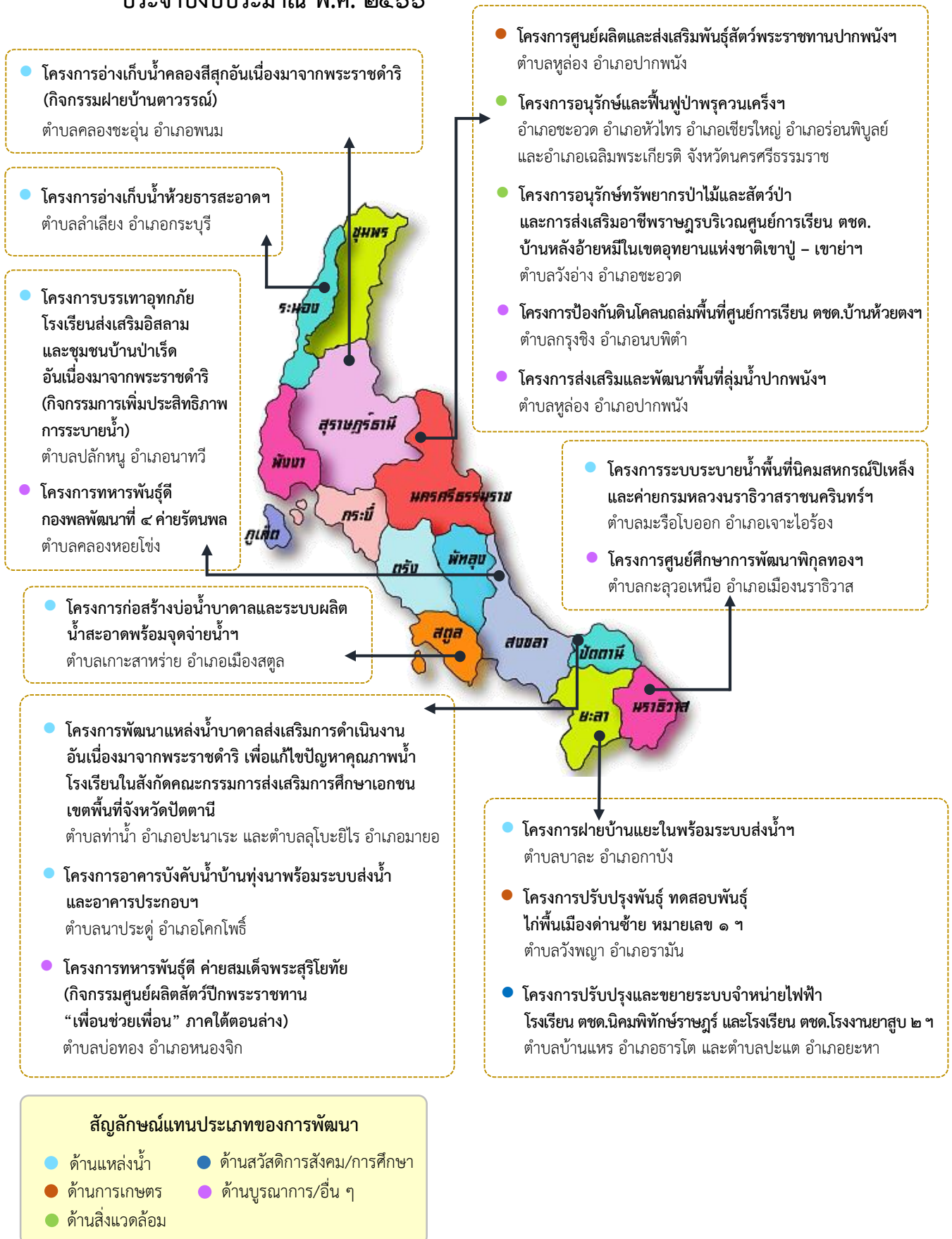

สัญลักษณ์แทนประเภทของการพัฒนา

- ด้านแหล่งน้ำ
- ด้านสวัสดิการสังคม/การศึกษา
- ด้านการเกษตร
- ด้านบูรณาการ/อื่น ๆ
- ด้านสิ่งแวดล้อม

ภาพที่ ๔ แสดงที่ตั้งโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในเขตพื้นที่ภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ในเขตพื้นที่ภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ช่วยสร้างประโยชน์ให้แก่ราษฎรกลุ่มเป้าหมาย โดยมีผลสัมฤทธิ์จำแนกตามประเภทของโครงการ แสดงได้ ดังนี้

ผลสัมฤทธิ์ของโครงการพัฒนาด้านบูรณาการ/อื่น ๆ

ผลสัมฤทธิ์ของโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทองฯ

- ราษฎรผู้ได้รับประโยชน์ จำนวนประมาณ ๕๔๕ ครัวเรือน
จำนวนประมาณ ๑,๖๔๐ คน
- การอบรม จำนวนประมาณ ๒,๗๐๕ คน
- การศึกษาดูงาน จำนวนประมาณ ๒๖,๒๐๒ คน

ผลสัมฤทธิ์ของโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ

- ราษฎรผู้ได้รับประโยชน์ จำนวนประมาณ ๗,๓๖๖ ครัวเรือน
จำนวนประมาณ ๒๙,๔๖๔ คน
- การอบรม จำนวนประมาณ ๔๓๐ คน
- การศึกษาดูงาน จำนวนประมาณ ๒๒,๑๐๓ คน

ผลสัมฤทธิ์ของโครงการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ

- ราษฎรผู้ได้รับประโยชน์ จำนวนประมาณ ๒,๑๒๔ ครัวเรือน
จำนวนประมาณ ๙,๙๗๒ คน
- พื้นที่เกษตร จำนวนประมาณ ๑๗,๖๒๙ ไร่

ผลสัมฤทธิ์ของโครงการพัฒนาด้านการเกษตร

- ราษฎรผู้ได้รับประโยชน์ จำนวนประมาณ ๒,๐๕๐ คน
- การอบรม จำนวนประมาณ ๑๘๖ คน
- การศึกษาดูงาน จำนวนประมาณ ๒๔๐ คน

ผลสัมฤทธิ์ของโครงการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม

- ราษฎรผู้ได้รับประโยชน์ จำนวนประมาณ ๒,๒๗๔ ครัวเรือน
จำนวนประมาณ ๖,๕๒๗ คน
- พื้นที่ป่า จำนวนประมาณ ๙๗,๘๔๑ ไร่

ผลสัมฤทธิ์ของโครงการพัฒนาด้านสวัสดิการสังคม/การศึกษา

- ราษฎรผู้ได้รับประโยชน์ จำนวนประมาณ ๘๗๑ คน

ด้านบูรณาการ/อื่น ๆ

โครงการป้องกันดินโคลนถล่มพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยตง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลกรุงซิง อำเภอหนองพิต้า จังหวัดนครศรีธรรมราช

เรื่องเดิม

เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ณ ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยตง หมู่ที่ ๗ ตำบลกรุงซิง อำเภอหนองพิต้า จังหวัดนครศรีธรรมราช ในการนี้ ได้ทอดพระเนตรพื้นที่ก่อสร้างอาคารเรียนพระราชทาน พบว่าอาจเกิดปัญหาดินโคลนถล่มเนื่องจากอยู่ติดกับพื้นที่ลาดชัน มีพระราชกระแสให้กรมชลประทานสำรวจออกแบบ เพื่อป้องกันปัญหาดังกล่าว

และเมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ณ ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยตง หมู่ที่ ๗ ตำบลกรุงซิง อำเภอหนองพิต้า จังหวัดนครศรีธรรมราช ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ สรุปความว่า

“...ขอให้สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาแนวทางในการป้องกันดินสไลด์บริเวณไหล่เขาด้านหลังศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยตง ตำบลกรุงซิง อำเภอหนองพิต้า จังหวัดนครศรีธรรมราช...”

ผลการดำเนินงาน

กรมชลประทาน ได้ดำเนินการป้องกันดินสไลด์บริเวณไหล่เขาด้านหลังศูนย์การเรียนรู้ฯ โดยแบ่งการดำเนินงานออกเป็น ๔ กิจกรรม ประกอบด้วย กิจกรรมก่อสร้างแนวกำแพงก่อดินลาดเหล็กบรจหิน (Gabion) เพื่อป้องกันดินโคลนถล่ม กิจกรรมวางระบายน้ำ ขนาด กว้าง ๐.๔๐ เมตร ยาว ๔๔๐.๐๐ เมตร สูง ๐.๔๐ เมตร กิจกรรมอาคารโรงกรองน้ำและระบบส่งน้ำ และกิจกรรมบันไดคอนกรีตเสริมเหล็ก ปัจจุบันมีผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ ๓๐ และคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนมกราคม ๒๕๖๗

ประโยชน์ที่ได้รับ

เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ จะสามารถบรรเทาและป้องกันปัญหาดินโคลนถล่มที่อาจจะส่งผลกระทบต่อสวัสดิภาพ ความปลอดภัยของครูและนักเรียน ประมาณ ๑๘๒ คน รวมทั้งป้องกันความเสียหายต่อทรัพย์สินของศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยตง จังหวัดนครศรีธรรมราช รวมทั้งยังเป็นการป้องกันการกัดเซาะของน้ำที่ไหลจากไหล่เขา และการเคลื่อนตัวของดินบริเวณลาดไหล่เขา ซึ่งอยู่ใกล้กับที่ตั้งของศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยตง

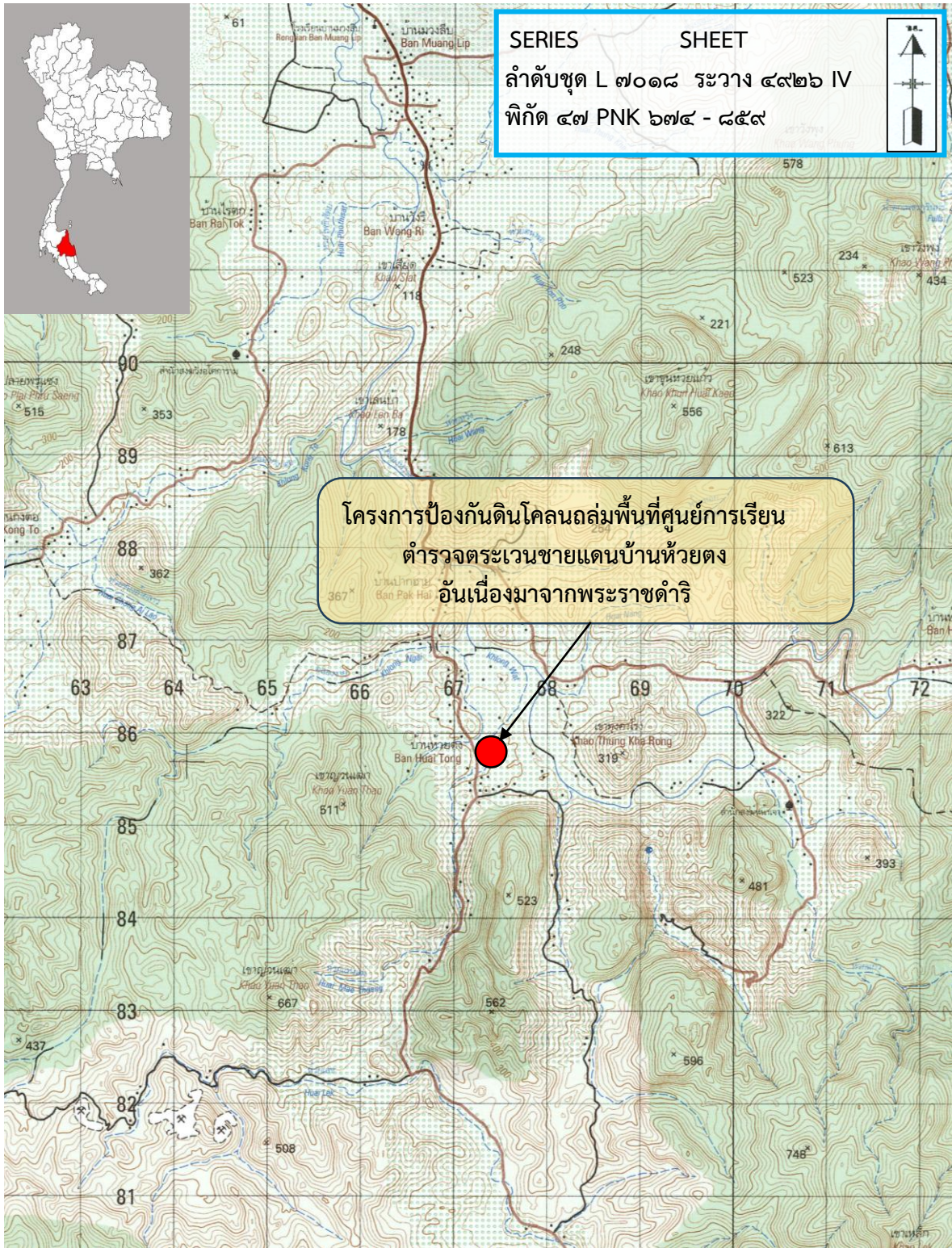
กิจกรรมขนส่งวัสดุและเตรียมงาน

สภาพพื้นที่ก่อนการดำเนินงาน

โครงการป้องกันดินโคลนถล่มพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยตง
 อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
 ตำบลกรูงชิง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช
 พิกัด ๔๗ PNK ๖๗๔ - ๘๕๙ ระวัง ๔๙๒๖ N | ลำดับชุดที่ L๗๐๑๘
 ย่อจากแผนที่มาตรฐาน ๑ : ๕๐,๐๐๐

โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดพัทลุง และจังหวัดสงขลา

เรื่องเดิม

เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๒๑ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้มีพระราชดำริให้ดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังรวมทั้ง ช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนของราษฎรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช และพื้นที่ใกล้เคียง ซึ่งเดิมประสบปัญหาภัยธรรมชาติ และการประกอบอาชีพทำการเกษตร

และเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๑ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้มีพระราชดำริให้มีการอนุรักษ์และส่งเสริมการทำนาข้าว การพัฒนาอาชีพให้กับราษฎร รวมทั้ง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ส่วนราชการต่าง ๆ ได้ร่วมกันบูรณาการในการดำเนินงานสนองพระราชดำริ เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎร ไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ การให้ความรู้ควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นหน่วยงานกลางในการประสานงาน กำกับดูแล และติดตามผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงาน

๑. แผนงานวิจัย

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ได้ดำเนินงานวิจัยเพื่อส่งเสริมการพัฒนาอาชีพให้กับเกษตรกรสามารถยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ ความต้องการของตลาด โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ได้ดำเนินงานวิจัย จำนวน ๒ เรื่อง ได้แก่

๑.๑ การพัฒนาผลิตภัณฑ์กิมจิ บรรจุภัณฑ์และการตลาด

ผลการวิจัยเบื้องต้น สรุปได้ว่า พืชผักที่จะสามารถนำมาใส่เป็นวัตถุดิบทดแทนในสูตร กิมจิมาตรฐาน ได้แก่ ฝรั่ง น้ำตาลจาก และพริกจินดา โดยสามารถต่อยอดในการทำเป็นผลิตภัณฑ์ สำหรับจำหน่าย ๓ ชนิด คือ กิมจิสูตรพื้นฐาน กิมจิสูตรเผ็ด และน้ำซอสกิมจิสำเร็จรูป ซึ่งผลิตภัณฑ์ผักกิมจิ ๑ หน่วยบริโภค (๑๐๐ กรัม) จะมีคุณค่าทางโภชนาการ ๓๖ กิโลแคลอรี และในน้ำซอสกิมจิสำเร็จรูป ๑๐๐ กรัม มีคุณค่าทางโภชนาการ ๘๙.๘๑ กิโลแคลอรี วิธีการหมักหมกที่อุณหภูมิห้อง (๓๐ องศาเซลเซียส) จะมีรสเปรี้ยวของกิมจิเพิ่มขึ้น และมีค่ายอมรับสูงสุด อยู่ในช่วง ๑-๔ วันแรก บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับการเลือกซื้อ มีขนาด ๒๕๐-๓๐๐ กรัม

๑.๒ โครงการจัดทำฐานข้อมูลระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์และการศึกษาคุณค่าทางโภชนาการและคุณสมบัติในการต้านอนุมูลอิสระและการต้านริ้วรอยของข้าวพันธุ์พื้นเมืองในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

ผลการวิจัยเบื้องต้น สรุปได้ว่า สายพันธุ์ข้าวพื้นเมืองที่เกษตรกรนิยมปลูก ประกอบด้วย ข้าวกาบดำ ข้าวลูกลาย ข้าวชุมหนู และข้าวช่อหลุมพี ซึ่งทั้ง ๔ สายพันธุ์ มีสารอาหารสำคัญ อาทิ แมกนีเซียม โปตัสเซียม สังกะสี ที่มีปริมาณสูงกว่าข้าวทั่วไปหลายเท่า และมีโซเดียมต่ำ มีสารต้านอนุมูลอิสระ ข้าวกาบดำและข้าวช่อหลุมพีมีฤทธิ์ต่อการยับยั้งเซลล์มะเร็ง ลำไส้ใหญ่และทวารหนักได้ดี ข้าวกาบดำและข้าวลูกลายมีคุณสมบัติต้านริ้วรอยในเซลล์ได้ดี

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้ดำเนินงานวิจัย จำนวน ๒ เรื่อง ได้แก่

๑.๓ การสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยการแปรรูปและพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อการอนุรักษ์ข้าวพันธุ์พื้นเมืองบนฐานอัตลักษณ์ท้องถิ่นลุ่มน้ำปากพนัง

ผลการวิจัยเบื้องต้น สรุปได้ว่า ข้าวพันธุ์พื้นเมืองที่ยังคงปลูกอยู่นั้น ได้แก่ ข้าวลูกลาย ข้าวช่อหลุมพี ข้าวยาโค ข้าวไฉ่เลี้ยง ข้าวชุมหนู ผู้วิจัยและกลุ่มเกษตรกรจึงได้ทำการคัดเลือกพันธุ์ข้าวพื้นเมืองที่จะนำมาใช้เป็นต้นแบบในการแปรรูปข้าวพันธุ์พื้นเมือง จำนวน ๓ สายพันธุ์ คือ ข้าวลูกลาย ข้าวช่อหลุมพี และข้าวยาโค ซึ่งเป็นข้าวที่ยังมีการเพาะปลูกในพื้นที่มากที่สุด นำมาแปรรูปเป็น เครื่องดื่ม อาหาร และขนมต่าง ๆ เช่น ครองแครงกรอบ ซอฟต์คุกกี้ช็อกโกแลต โรตีสกรอบ คุกกี้เนย บราวนี่กรอบ บราวนี่เค้ก ขนมเปียกปูน พิชซ่า และผงชาข้าว

๑.๔ การศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพบริเวณลุ่มน้ำปากพนังเพื่อพัฒนา ต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน เสริมอาชีพชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

ผลการวิจัยเบื้องต้น สรุปได้ว่า มีผู้เข้าร่วมอบรมสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพบริเวณลุ่มน้ำปากพนัง จำนวน ๔๐ คน มีการสำรวจทรัพยากรพืช และสำรวจทรัพยากรสัตว์ จำนวน ๗ หมู่บ้าน ในตำบลหูล่อง อำเภอปากพนัง พบชนิดพืชมากที่สุด จำนวน ๑๙ วงศ์ พบชนิดสัตว์มากที่สุด จำนวน ๑๓ วงศ์ มีการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรพืช ประกอบด้วยชื่อ วงศ์ ชื่อวิทยาศาสตร์ ชื่อสามัญ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ และการนำไปใช้ประโยชน์ ส่วนการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรสัตว์ ประกอบด้วยชื่อ วงศ์ ชื่อวิทยาศาสตร์ ชื่อสามัญ ลักษณะทางสัณฐาน

๒. แผนงานขยายผล

ศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินงานส่งเสริมอาชีพการเกษตรตามแนวพระราชดำริ ในพื้นที่ขยายผลของโครงการฯ เช่น การปลูกข้าว ปลูกต้นจาก การทำประมงพื้นบ้าน รวมถึงการฟื้นฟูและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสู่การประกอบอาชีพดั้งเดิมต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นของราษฎรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ฯลฯ โดยการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อให้การพัฒนาอาชีพในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังมีความยั่งยืน สร้างภูมิคุ้มกัน ให้เกิดความมั่นคงในการประกอบอาชีพ เพื่อสร้างรายได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของราษฎรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ได้ดำเนินงานขยายผล จำนวน ๑๖ โครงการ ได้แก่

หมู่บ้านรอบศูนย์

๒.๑ โครงการขยายผลการผลิตปุ๋ย กุ้งฝอย หอยขม ในบ่อซีเมนต์

ศูนย์อำนวยการฯ ได้จัดโครงการขยายผลการผลิตปุ๋ย กุ้งฝอย หอยขม ในบ่อซีเมนต์ โดยดำเนินการจัดซื้อฟอ-แม่พันธุ์ปูนา กุ้งฝอย หอยขม รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ อาหาร และจัดทำบ่อคอนกรีต สำหรับการเลี้ยงขยายพันธุ์ปูนา กุ้งฝอย หอยขม

๒.๒ โครงการขยายผลการแปรรูปบรรจุภัณฑ์ จากวัสดุธรรมชาติในท้องถิ่น

ศูนย์อำนวยการฯ ดำเนินการจัดซื้อเครื่องอัดกาบหมากกึ่งอัตโนมัติ ๑ หัวอัดรุ่น MC-๐๑ ระบบทำงาน แมนนวล วัสดุเครื่องจักรทำจากสแตนเลส ระบบไฟฟ้า ๒๒๐ V ๕๐ Hz จำนวน ๑ เครื่อง เพื่อฝึกอบรมให้แก่เกษตรกรและผู้เข้าศึกษาดูงานภายในศูนย์อำนวยการฯ

๒.๓ โครงการพัฒนาอาชีพปลอดอุตสาหกรรมชาติรักษาสีสิ่งแวดล้อม

ศูนย์อำนวยการฯ ได้ดำเนินการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ สำหรับโครงการพัฒนาอาชีพปลอดอุตสาหกรรมชาติรักษาสีสิ่งแวดล้อม และจ้างออกแบบและผลิตบรรจุภัณฑ์กล่องกระดาษ จำนวน ๑ เครื่อง โดยใช้วัสดุที่ได้จากต้นราโพ ซึ่งเป็นต้นวัชพืชที่ขึ้นอยู่ในพื้นที่

๒.๔ โครงการพัฒนาอาชีพเสริมตามลักษณะภูมิสังคมปัจจุบัน กลุ่มประมงชายฝั่งชุมชนบ้านท้องโก้งกาง

ศูนย์อำนวยการฯ ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมฝึกอบรมอาชีพเสริมให้กับประชาชนในพื้นที่ชุมชนบ้านท้องโก้งกาง เพื่อสามารถนำไปปรับใช้ประกอบอาชีพเสริม เมื่อหมดฤดูประมงที่เป็นอาชีพหลัก และมอบพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ เป็ดไข่ เพื่อเป็นทุนต่อยอดให้กับประชาชนในพื้นที่

๒.๕ โครงการส่งเสริมพัฒนาบรรจุภัณฑ์ สำหรับปุ๋ยมูลไส้เดือน ปุ๋ยหมักผักตบชวา และดินผสมพร้อมปลูกลู่มน้ำปากพั่น

ศูนย์อำนวยการฯ ได้ดำเนินการพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อรักษาคุณภาพสินค้า รวมถึงการออกแบบกราฟิกบนตัวบรรจุภัณฑ์มูลไส้เดือน ปุ๋ยหมักผักตบชวา และดินผสมพร้อมปลูก จำนวน ๔๕,๐๐๐ ใบ เพื่อสร้างมูลค่าให้กับผู้ที่สนใจในตัวผลิตภัณฑ์

ศูนย์เรียนรู้

๒.๖ โครงการสนับสนุนศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ตำบลเกาะทวด

ศูนย์อำนวยการฯ ได้ดำเนินการสนับสนุนการปลูกผักยกแคร่ในพื้นที่น้ำท่วมขังให้กับ “บ้าน วัด โรงเรียน” ทำให้มีพื้นที่ปลูกผักบริโภคในช่วงฤดูฝน สนับสนุนการเลี้ยงปลาในกระชังเพื่อเป็นอาหารกลางวันให้กับเด็กนักเรียน และปรับปรุงทางเข้าศูนย์เรียนรู้เพื่อความสะดวกในการสัญจร นอกจากนี้ ยังเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่ชุมชนโดยรอบด้วย

๒.๗ โครงการยุงข้าวสนับสนุนสวนบุญตรีไร่ทักษม

ศูนย์อำนวยการฯ ได้ดำเนินการสนับสนุนยุงฉางเก็บข้าวขนาด ๔ x ๔ เมตร จำนวน ๑ หลัง ให้กับสวนบุญตรีไร่ทักษม ใช้เก็บพันธุ์ข้าวชนิดต่าง ๆ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านสายพันธุ์ข้าว

๒.๘ โครงการสนับสนุนการปลูกผักยกแคร่ ศูนย์เรียนรู้ทุเรียนน้ำบ้านพ่อไร่ทรัพย์ทวี

ศูนย์อำนวยการฯ ได้ดำเนินการสนับสนุนแคร่ปลูกผัก ขนาด ๒.๕ x ๒.๕ x ๑ เมตร ให้กับศูนย์เรียนรู้ทุเรียนน้ำบ้านพ่อไร่ทรัพย์ทวี และสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผักชนิดต่าง ๆ เช่น ผักบุ้ง ผักคะน้า กวางตุ้ง พริก แตงกวา เป็นต้น

๒.๙ โครงการสนับสนุนห้องน้ำ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงข้างซ้าย

ศูนย์อำนวยการฯ ได้ดำเนินการสนับสนุนห้องน้ำ ขนาด ๒ x ๔ เมตร จำนวน ๑ หลัง ให้กับศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงข้างซ้าย เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้เข้ามาศึกษาดูงาน

๒.๑๐ กิจกรรมหากล้าไม้ไผ่ขางหม่นเพื่อแจกจ่ายให้แก่สมาชิกศูนย์เรียนรู้ปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง

ศูนย์อำนวยการฯ ได้ดำเนินการสนับสนุนกล้าไม้ไผ่ขางหม่น จำนวน ๑,๒๐๐ ต้น ให้แก่ สมาชิกศูนย์เรียนรู้ปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง จำนวน ๙ คน ในพื้นที่รวม ๒๙ ไร่

ศูนย์ขยายผล

๒.๑๑ โครงการสัมมนาเพื่อพัฒนาศักยภาพเครือข่ายศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริและขยายผล โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ

ศูนย์อำนวยการฯ ได้ดำเนินการจัดสัมมนาเพื่อพัฒนาศักยภาพเครือข่ายศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริและขยายผล จำนวน ๓ ครั้ง มีผู้เข้าร่วมสัมมนาครั้งละ ๖๐ คน รวมผู้เข้าร่วมสัมมนาทั้งสิ้น ๑๘๐ คน

๒.๑๒ โครงการขยายผลการเลี้ยงไก่ไข่อารมณ์ดี ศูนย์เรียนรู้ทรัพยากรปาดันน้ำบ้านเขาวัง

ศูนย์อำนวยการฯ ได้ดำเนินการสนับสนุนไก่พันธุ์ไข่ อายุ ๑๘ สัปดาห์ จำนวน ๓๕ ตัว เล้าไก่ ขนาด ๔ x ๖ เมตร พร้อมทั้งติดตั้งรั้วเสาเหล็กติดตาข่ายลวด อุปกรณ์ในการเลี้ยงไก่ และป้ายโครงการ ขนาด ๑.๒๐ x ๒.๔๐ เมตร

๒.๑๓ โครงการแปรรูปผักตบชวาพัฒนาชุมชนและส่งเสริมรายได้

ศูนย์อำนวยการฯ ได้ดำเนินการจัดอบรมหลักสูตรการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผักตบชวา และหลักสูตรแปรรูปผักตบชวาเป็นดินพร้อมปลูก จำนวน ๒ รุ่น มีผู้เข้าอบรมรุ่นละ ๖๐ คน รวมผู้เข้าอบรมทั้งสิ้น ๑๒๐ คน

พื้นที่ที่มีพระราชดำริให้ดำเนินการ

๒.๑๔ โครงการส่งเสริมการปลูกข้าวอินทรีย์ในพื้นที่ ที่มีพระราชดำริให้ดำเนินการ

ศูนย์อำนวยการฯ ได้ดำเนินการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าว จำนวน ๑,๒๕๐ กิโลกรัม ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง จำนวน ๕๐ กระสอบ ปุ๋ยหมักจากปุ๋ยคอก จำนวน ๑๐๐ กระสอบ ค่าจ้างเตรียมแปลง ค่าจ้างเก็บเกี่ยวและขนย้ายผลผลิต ให้กับสมาชิก จำนวน ๖ คน พื้นที่รวม ๕๐ ไร่

๓. แผนงานบริหารจัดการ

๓.๑ งานอำนวยการ

ศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีกรมชลประทานเป็นหน่วยงานกลางในการควบคุมดูแลรับผิดชอบการดำเนินงาน รวมทั้ง การสนับสนุนประสานแผนงานของคณะอนุกรรมการและคณะทำงานชุดต่าง ๆ ร่วมกับส่วนราชการ สถาบันการศึกษา และหน่วยงานเอกชน โดยการน้อมนำแนวพระราชดำริที่ได้พระราชทานเป็นหลักสำคัญในการดำเนินงานโครงการฯ เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรมกับราษฎร ตลอดจนดูแล บำรุงรักษาโครงการฯ โดยการดำเนินงานในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ประกอบด้วย

๑) โครงการขยายผลและเผยแพร่องค์ความรู้จากพระราชดำริ : ศูนย์อำนวยการฯ ได้ดำเนินการเข้าสถานีวิทยุเพื่อจัดรายการวิทยุในการเผยแพร่องค์ความรู้จากแนวพระราชดำรินอกจากนี้ ยังได้จัดนิทรรศการโครงการและกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติฯ จัดนิทรรศการภายนอก จำนวน ๔ ครั้ง รวมถึง จัดซื้อดอกไม้ประดับและอุปกรณ์ตกแต่งต่าง ๆ เพื่อให้การขยายผลและเผยแพร่องค์ความรู้จากแนวพระราชดำรินี้มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

๒) โครงการสื่อการเรียนรู้เพื่อเผยแพร่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ : ศูนย์อำนวยการฯ ได้ดำเนินการผลิตหนังสือ “มนต์รักปากพนัง” ความยาว ๒๐-๓๐ นาที จำนวน ๑ เรื่อง เอกสารเผยแพร่ภาษาอังกฤษ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๕,๐๐๐ ใบ หนังสือเผยแพร่ “Royally-Initiated Projects” Learning Passport จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม

Animation นวัตกรรมการ์ตูนองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ ๑ เรื่อง ความยาว ๓-๕ นาที และหนังสือ “ทำบัญชีมีพอใช้”ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม

๓) โครงการส่งเสริมและสนับสนุนงานด้านประชาสัมพันธ์ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ : ศูนย์อำนวยการฯ ได้ดำเนินการจัดทำป้ายองค์ความรู้ จำนวน ๑๘ ป้าย และจัดทำป้ายพิกetosี่ เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลของศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ

๔) งานซ่อมแซมห้องทรงงาน : ศูนย์อำนวยการฯ ได้ดำเนินการซ่อมแซมห้องทรงงาน โดยปุกระเบื้องยาง เปลี่ยนผ้าเพดานและตกแต่งภายใน พร้อมปรับปรุงระบบไฟฟ้า เพื่อให้มีสภาพพร้อมใช้งาน

๕) งานซ่อมแซมอาคารที่พักรับรองผู้ติดตามเสด็จฯ : ศูนย์อำนวยการฯ ได้ดำเนินการซ่อมแซมอาคารที่พักรับรองผู้ติดตามเสด็จฯ แบบที่ ๑ จำนวน ๔ หลัง แบบที่ ๒ จำนวน ๑ หลัง และโรงอาหาร จำนวน ๑ หลัง

๖) โครงการโรงเพาะชำกล้าไม้สนับสนุนงานอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ : ศูนย์อำนวยการฯ ได้ดำเนินการก่อสร้างโรงเรือนเพาะชำกล้าไม้เพื่อสนับสนุนงานอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑ หลัง พร้อมติดตั้งระบบน้ำและถนนทางเข้า

๓.๒ พระตำหนักประทับแรมปากพั่น

เป็นการดำเนินงานบำรุงรักษาและซ่อมแซมพระตำหนักทั้งภายใน ภายนอก และพื้นที่โดยรอบที่มีสภาพชำรุดทรุดโทรม ให้กลับมาใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกอบด้วย

๑) กิจกรรมบำรุงรักษาพระตำหนัก

ศูนย์อำนวยการฯ ดำเนินการดูแลบำรุงรักษาพระตำหนักในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น งานบำรุงรักษาสวนหย่อม เครื่องปรับอากาศ เครื่องฟอกอากาศ เครื่องควบคุมกระแสไฟฟ้า และจ่ายไฟฟ้าสำรอง เครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรอง และลิฟต์ ฯลฯ

๒) กิจกรรมซ่อมแซมพระตำหนัก

ศูนย์อำนวยการฯ ดำเนินการซ่อมแซมพระตำหนักในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น งานซ่อมแซมรั้วพระตำหนัก ฝ้าเพดาน พื้นทางเดินภายในพระตำหนัก สระน้ำพระนารายณ์ และอาคารควบคุมไฟฟ้า ฯลฯ

๓.๓ แปลงทดสอบสาธิต

ศูนย์อำนวยการฯ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการจัดทำแปลงทดสอบสาธิต เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกรและราษฎรที่สนใจในพื้นที่ ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ได้ดำเนินโครงการต่าง ๆ ดังนี้

๑) โครงการซ่อมแซมรั้วภายในแปลงทดสอบสาธิต : ดำเนินการซ่อมแซมรั้วตาข่ายเหล็กยึดภายในแปลงทดสอบสาธิต ระยะทาง ๓๒๐ เมตร พร้อมทั้งปรับถมพื้นที่และซ่อมแซมระบบไฟฟ้า

๒) โครงการศูนย์เรียนรู้การทำไร้จาก (แปลงสาธิตการทำไร้จาก) : ดำเนินการจัดทำแปลงสาธิตการทำไร้จาก เพื่อให้บุคคลที่เข้ามาศึกษาดูแปลงสาธิตได้นำกลับไปต่อยอดเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพ

๓) โครงการฟาร์มสาธิตการเลี้ยงแพะ สัตว์ปีก และแปลงพืชอาหารสัตว์ : สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ดำเนินงานโครงการจัดทำฟาร์มสาธิตการเลี้ยงแพะ สร้างรายได้ สาธิตการเลี้ยงสัตว์ปีก สาธิตการทำแปลงพืชอาหารสัตว์ เพื่อใช้สำหรับจำหน่ายและเลี้ยงสัตว์

๔) โครงการจัดทำฝายต้นน้ำในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง : สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ (นครศรีธรรมราช) จัดทำฝายต้นน้ำในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ จำนวน ๒๐ แห่ง ในพื้นที่หมู่ที่ ๑, ๒, ๕, ๖ ตำบลลานสกา อำเภอลานสกา หมู่ที่ ๓, ๖ ตำบลท่าดี อำเภอลานสกา และหมู่ที่ ๒, ๓ ตำบลเขาแก้ว อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

๕) โครงการศึกษาทดลองปลูกป่าจากเพื่อฟื้นฟูปนุณิเวศลุ่มน้ำปากพนัง : สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ (นครศรีธรรมราช) ดำเนินการทดลองปลูกป่าจากเพื่อฟื้นฟูปนุณิเวศลุ่มน้ำปากพนัง โดยการรื้อคันดินนาทุ่งร้าง จำนวน ๑๕๐ ไร่ สำหรับใช้เป็นสถานที่ปลูกต้นจาก โดยดำเนินการในพื้นที่ตำบลขนานนา อำเภอบางขัน จังหวัดนครศรีธรรมราช

๓.๔ โครงการศูนย์เรียนรู้และแปลงสาธิตด้านการประมง : ศูนย์พัฒนาประมงพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดำเนินการจัดซื้อไม้กระดานปูพื้นกระชัง ขนาด ๑.๕ x ๘ นิ้ว ยาว ๖ เมตร จำนวน ๕๐ แผ่น และจัดซื้อท่อลอยน้ำขนาด ๑๐๖ x ๕๓ x ๑๘ เซนติเมตร จำนวน ๑๘๐ แผ่น เพื่อใช้ในการสาธิตการเลี้ยงปลาสด ปลาชะโอน และปลากะตัก

๓.๕ เฝ้าระวังคุณภาพน้ำบริเวณประตูระบายน้ำอุทกวิภาชประสิทธิ์ถึงปากอ่าวปากพนัง : ศูนย์พัฒนาประมงพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ ดำเนินการเก็บตัวอย่างน้ำและตรวจวัดคุณภาพน้ำบริเวณประตูระบายน้ำอุทกวิภาชประสิทธิ์ถึงอ่าวปากพนัง จำนวน ๖ จุด คือ ด้านเหนือประตูระบายน้ำอุทกวิภาชประสิทธิ์ ด้านท้ายประตูระบายน้ำอุทกวิภาชประสิทธิ์ ท่าแพขนานยนต์ สะพานชุมชน บ้านท้องโกงาง วัดสุชาติ และท่าเทียบเรือประมง ซึ่งวิเคราะห์พารามิเตอร์ จำนวน ๑๐ พารามิเตอร์ คือ อัลคาไลน์ลิตี BOD แอมโมเนีย ไนไตรท์ ไนเตรท ฟอสเฟต pH ออกซิเจน อุณหภูมิ และความเค็ม

๓.๖ โครงการอบรมและสาธิตการผลิต-การใช้สารอินทรีย์ทดแทนการใช้สารเคมีทางการเกษตร : สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช ได้ดำเนินการจัดอบรมและสาธิตการผลิต-การใช้สารอินทรีย์ทดแทนการใช้สารเคมีทางการเกษตร จำนวน ๔ รุ่น รุ่นละ ๓๐ คน รวมทั้งสิ้น ๑๒๐ คน

๓.๗ โครงการพัฒนาอาชีพ การแปรรูปภาชนะจากใบจาก : สำนักงานเกษตรอำเภอบางขัน ได้ดำเนินการจัดอบรมการพัฒนาอาชีพแปรรูปภาชนะจากใบจาก จำนวน ๓ รุ่น รุ่นละ ๔๐ คน รวมทั้งสิ้น ๑๒๐ คน

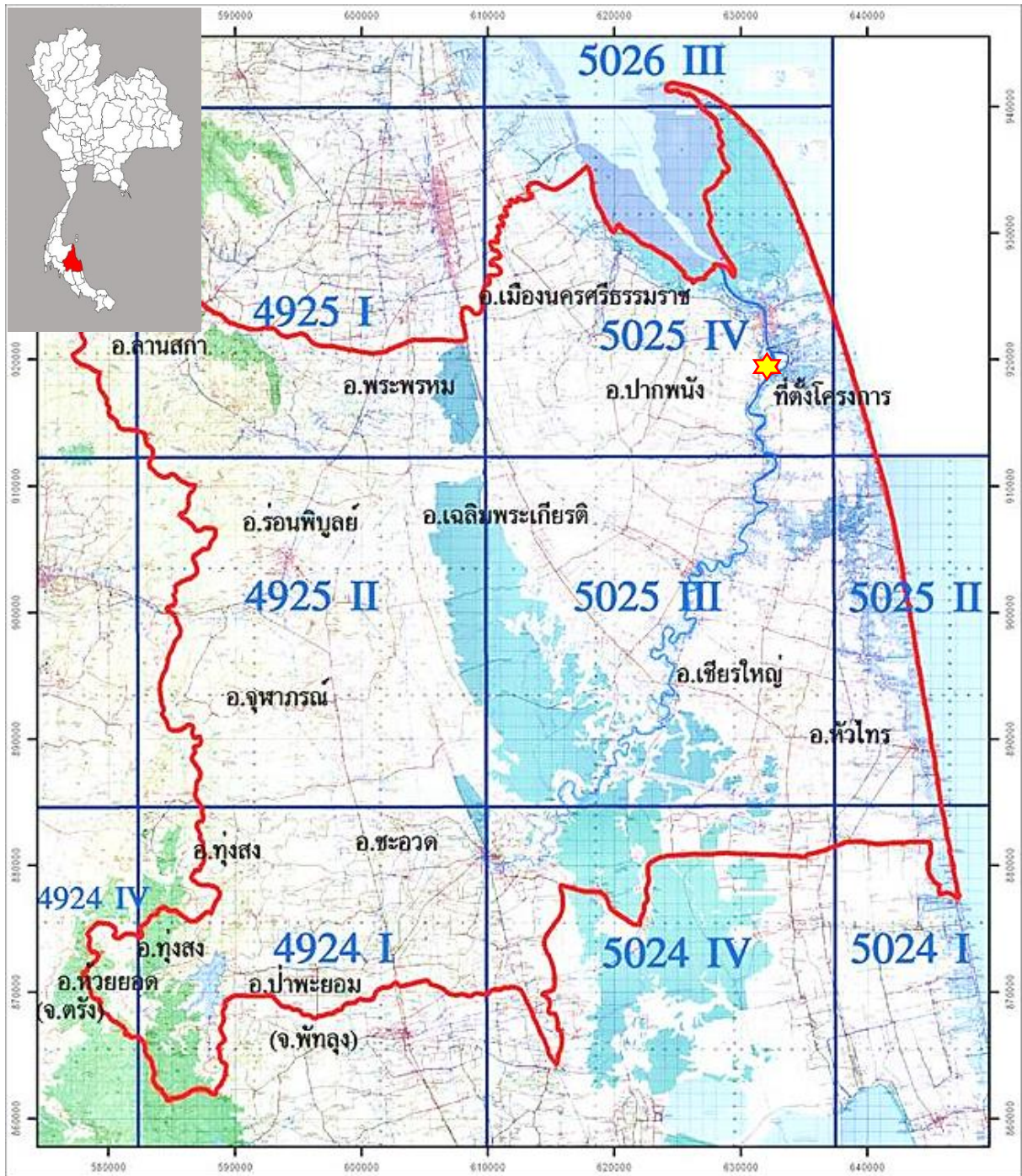

๓.๘ โครงการเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายภาคประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเฝ้าระวังและเตือนภัยคุณภาพน้ำ : กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการจัดอบรมเครือข่ายภาคประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการติดตามตรวจสอบเฝ้าระวังและเตือนภัยคุณภาพน้ำ จำนวนผู้เข้าอบรม ๑๐๐ คน

๔. งานฝึกอบรม ศึกษาดูงาน และถ่ายทอดเทคโนโลยี

ศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้จัดอบรมหลักสูตรการพัฒนาอาชีพให้กับผู้ที่สนใจ ๕ หลักสูตร จำนวน ๔๓๐ คน และยังเปิดโอกาสให้หน่วยงานราชการ เอกชน นักเรียน นักศึกษา ราษฎร รวมทั้ง ผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษาหาความรู้ เยี่ยมชมผลการดำเนินงานแปลงทดสอบสาธิต โดยมีคณะบุคคลต่าง ๆ เข้ามาศึกษาดูงาน ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ - กันยายน ๒๕๖๖ จำนวน ๓๓๘ คณะ รวมทั้งสิ้น ๒๒,๑๐๓ คน

สัญลักษณ์

★ ที่ตั้งโครงการฯ
 ~~~~~ ขอบเขตโครงการฯ

แผนที่แสดงขอบเขต
โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
บ้านสระโพธิ์ หมู่ที่ ๕ ตำบลหูล่อง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
บ้านสระโพธิ์ หมู่ที่ ๕ ตำบลหูล่อง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช
พิกัด ๔๗ NPJ ๓๒๐ - ๑๙๕ ราวาง ๕๐๒๕ IV ลำดับชุด L๗๐๑๘
จากแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

เรื่องเดิม

ตั้งแต่วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๒๔ เป็นต้นมา พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้มีพระราชดำริเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อให้เป็นสถานที่ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง วิจัย แสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนาที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม ภูมิสังคมของท้องถิ่น และเป็นสถานที่ที่นักวิชาการ ผู้ปฏิบัติงาน ราษฎร ใช้แลกเปลี่ยน สื่อสาร และถ่ายทอดความรู้ เป็นแบบจำลองของพื้นที่ที่มีการพัฒนาแบบผสมผสานทุกสาขาในลักษณะสหวิทยา และมีการบริหารที่เป็นระบบ เป็นขั้นเป็นตอน มีการประสานการดำเนินงานที่มีเอกภาพ เป็นศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จในลักษณะของ “พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต” รวมทั้งนำผลสำเร็จของโครงการฯ ขยายผลไปสู่ราษฎรในหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ และราษฎรผู้สนใจทั่วไป โดยได้กำหนดแผนการศึกษาดำเนินงาน แบ่งออกเป็น ๓ แผนงาน ได้แก่ ๑) แผนงานศึกษา ทดลอง วิจัย ตามแนวพระราชดำริ ๒) แผนงานขยายผลการพัฒนา และ ๓) แผนงานบริหารจัดการองค์กร

ผลการดำเนินงาน

❖ แผนงานศึกษา ทดลอง วิจัย ตามแนวพระราชดำริ

ระยะเวลาที่ผ่านมากว่า ๔๐ ปี เน้นการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่พรุและพื้นที่ดินเปรี้ยว ให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทางด้านการเกษตรให้ได้ผลดีที่สุด ตั้งแต่ปี ๒๕๒๘ - ๒๕๖๖ ได้ดำเนินการศึกษา ทดลอง และวิจัยไปแล้ว จำนวนทั้งสิ้น ๓๒๔ เรื่อง แบ่งเป็น

- ดำเนินการศึกษาแล้วเสร็จ จำนวน ๓๒๐ เรื่อง
- อยู่ระหว่างการศึกษา จำนวน ๔ เรื่อง
และนำไปขยายผล จำนวน ๑๕๘ เรื่อง

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้ดำเนินการศึกษา ทดลอง จำนวน ๔ เรื่อง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. โครงการผลของพืชคลุมดินและหญ้าแฝกที่มีต่อการเจริญเติบโตของมะม่วงหิมพานต์ที่ปลูกในดินทรายจัดชุดดินบาเจาะ ดำเนินการปลูก ดูแลบำรุงรักษาต้นมะม่วงหิมพานต์ กำจัดวัชพืชในแปลงโดยการใช้เครื่องตัดหญ้าสับกลบพืชคลุมดิน เมื่อออกดอก การตัดใบหญ้าแฝกให้เหลือความสูง ๒๐ เซนติเมตร ทุก ๆ ๔ เดือน พร้อมชั่งน้ำหนักใบหญ้าแฝก แล้วนำไปหญ้าแฝกคลุมโคนต้นมะม่วงหิมพานต์ การเก็บข้อมูลการเจริญเติบโตของต้นมะม่วงหิมพานต์ การชั่งน้ำหนักใบหญ้าแฝก รวมทั้ง การเก็บข้อมูลดินเพื่อวิเคราะห์สมบัติทางเคมี และการวัดความชื้นในดิน เป็นต้น

๒. โครงการทดสอบบัวหลวงเพื่อผลิตเมล็ดบัวในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดที่ผ่านการปรับปรุง
ดำเนินการทดลองปลูกบัว ๒ สายพันธุ์ ได้แก่ บัวหลวงพันธุ์ขาวสงขลาและพันธุ์แพร่เบอร์ ๓๔
พบว่า บัวหลวงพันธุ์ขาวสงขลาให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์แพร่ ๔๕ โดยให้ผลผลิตเฉลี่ย ๙,๕๒๑.๘๗ ฝัก/ไร่
จำนวนเมล็ดดี เฉลี่ย ๑๕.๗ เมล็ด/ฝัก ส่วนพันธุ์แพร่ ๔๕ ให้ผลผลิตเฉลี่ย ๘,๓๔๔.๔๔ ฝัก/ไร่
จำนวนเมล็ดดี เฉลี่ย ๑๔.๕ เมล็ด/ฝัก

๓. โครงการพัฒนาการผลิตแป้งกล้วยและผลิตภัณฑ์จากแป้งกล้วย ดำเนินการทดสอบ
การผลิตแป้งกล้วยน้ำว้าและกล้วยหิน โดยนำกล้วยมาปอกเปลือกออกแล้วนำไปแช่น้ำเกลือ
ความเข้มข้น ร้อยละ ๐.๐๕ แล้วนำมาสไลด์ให้เป็นแผ่นบาง ๆ ขนาด ๐.๒ เซนติเมตร หลังจากนั้น
นำไปอบในตู้อบลมร้อนอุณหภูมิ ๖๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๒ ชั่วโมง ๓๐ นาที แล้วนำมาบด
ให้ละเอียด เพื่อนำไปทดสอบการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากแป้งกล้วยต่อไป ปัจจุบัน อยู่ระหว่าง
การเก็บข้อมูล

๔. โครงการศึกษาผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของการทำการเกษตรในพื้นที่ขอบพรุ แบ่งการทดลองเป็น ๓ โครงการย่อย ได้แก่ ๑) ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด ๒) ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของการทำเกษตรเกษตรผสมผสานในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด และ ๓) ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของการทำเกษตรเกษตรผสมผสานในพื้นที่ดินทรายจัดบริเวณขอบพรุ เพื่อเป็นข้อมูลในการส่งเสริมและพัฒนาการทำเกษตรทฤษฎีใหม่และการเกษตรผสมผสานในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดและในพื้นที่ดินทรายจัดต่อไป

❖ แผนงานขยายผลการพัฒนา

๑. งานสาธิต จำนวนทั้งหมด ๙ โครงการ แบ่งเป็น งานสาธิตใหม่ จำนวน ๓ โครงการ และงานสาธิตต่อเนื่อง จำนวน ๖ โครงการ ซึ่งมีผู้เข้าเยี่ยมชม ๙๙ คน ๒,๕๕๘ ราย โดยมีตัวอย่างโครงการที่ดำเนินการสาธิต ดังนี้

๑) สาธิตการเลี้ยงปลาดุกลำพันในกระชังน้ำเปรี้ยว (สาธิตใหม่) : เน้นการจัดสาธิตขั้นตอนการเพาะเลี้ยงปลาดุกลำพัน เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจการเลี้ยงปลาดุกลำพัน สามารถประกอบเป็นอาชีพสร้างรายได้ให้กับครอบครัวได้อย่างยั่งยืนต่อไปได้ แบ่งกิจกรรมออกเป็น การเพาะและอนุบาลพันธุ์ปลาดุกลำพันจำนวน ๔,๐๐๐ ตัว โดยคัดเลือกพ่อ-แม่พันธุ์ที่มีความสมบูรณ์เพศ ทำการฉีดฮอร์โมน หลังจากนั้นทำการรีดไข่ปลาดุกลำพันและผสมน้ำเชื้อเข้าด้วยกัน แล้วนำไปฟัก เมื่ออายุครบ ๓ วัน จะเริ่มให้ไรแดงร่วมกับอาหารเม็ดเล็ก อนุบาลปลาจนมีขนาด ๒ - ๓ นิ้ว จึงย้ายลงเลี้ยงในกระชังต่อไป

และการสาธิตการเลี้ยงปลาตุ๊กลาพันธุ์ในกระชังน้ำเปรี้ยว โดยเตรียมกระชังขนาด ๓ x ๓ เมตร จำนวน ๔ กระชัง ปล่อยพันธุ์ปลาลงเลี้ยงกระชังละ ๑,๐๐๐ ตัว ภายในกระชังปลูกพืชน้ำ เช่น ผักตบชวา สำหรับเป็นที่หลบอาศัยของปลาตุ๊กลาพันธุ์ โดยดูแลทำความสะอาดกระชัง การเปลี่ยนถ่ายน้ำในบ่อ และให้อาหารปลาตุ๊กลาพันธุ์เล็ก วันละ ๒ มื้อ และปรับเปลี่ยนขนาดอาหารตามอายุของปลา

๒) สาธิตการเลี้ยงชันโรง (สาธิตใหม่) : โครงการพัฒนาป่าไม้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้จัดทำแปลงสาธิตการเลี้ยงชันโรงสายพันธุ์ต่าง ๆ จำนวน ๑๐ สายพันธุ์ พันธุ์ละ ๓ ไร่ ในพื้นที่แปลงศึกษาทดลองของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง จำนวน ๖ ไร่ เพื่อให้ นักเรียน นักศึกษา เกษตรกร และประชาชนได้เข้ามาศึกษา และเรียนรู้การเลี้ยงชันโรง สายพันธุ์ต่าง ๆ เช่น พันธุ์ขนเงิน พันธุ์รุ่งอรุณ พันธุ์จิวดู พันธุ์ถั่วดำ พันธุ์ปากหมู พันธุ์ปากแตรใหญ่ พันธุ์บิงฮามี่ พันธุ์บาคารี พันธุ์อิตามา และพันธุ์ปากแตรเล็ก

๓) สาธิตการจัดทำแปลงพืชอาหารสัตว์ในโครงการหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนราธิวาส ได้จัดทำ “โครงการปรับปรุง บำรุงรักษา และบริหารจัดการแปลงพืชอาหารสัตว์ โครงการหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ” ขึ้น เพื่อปรับปรุงบำรุงรักษา และบริหารจัดการแปลงพืชอาหารสัตว์ของโครงการฯ จำนวน ๕๐ ไร่ ให้มีคุณภาพและมีปริมาณเพียงพอสำหรับโค-กระบือ ลดปัญหาขาดแคลนพืชอาหารสัตว์ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มผลิตและจำหน่ายผลผลิตพืชอาหารสัตว์สร้างรายได้

ของกลุ่มสมาชิกเกษตรกร จำนวน ๒๖ ราย โดยกลุ่มฯ เป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการฯ จะได้รับการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการแปลงพืชอาหารสัตว์ การบริหารจัดการแปลงพืชอาหารสัตว์อย่างเป็นระบบ โดยสามารถพัฒนาต่อยอดเป็นจุดสาธิตเรียนรู้การจัดทำแปลงพืชอาหารสัตว์ และเป็นตัวอย่างในพื้นที่

๔) สาธิตการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดโครงการแก้งดิน ระยะที่ ๔ : ดำเนินการในพื้นที่แปลงศึกษาทดลองของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในพื้นที่ ๖ ไร่ แบ่งเป็นแปลงปลูกข้าว จำนวน ๓ แปลง แปลงปล่อยทิ้งไว้ตามธรรมชาติ จำนวน ๒ แปลง และแปลงปลูกพืชผักชนิดต่าง ๆ จำนวน ๑ แปลง แต่ละแปลงมีพื้นที่ ๑ ไร่ โดยมีผลการดำเนินงาน สรุปได้ ดังนี้

๑. แปลงนาข้าว แปลงที่ ๑ - ๓ ปลูกข้าวพันธุ์ชัยภูกันตัง ๕ ปีละ ๒ ครั้ง ข้าวนาปี ปักดำในเดือนพฤศจิกายน ส่วนข้าวนาปรังปักดำในเดือนพฤษภาคม โดยมีการจัดเตรียมแปลงโดยการไถตะ ไถแปร ทำเทือก ปลูกโดยการตกล้ำ ปักดำ ดูแลรักษาใส่ปุ๋ย เก็บข้อมูลการแตกกอ/น้ำหนักเมล็ดข้าว เก็บเกี่ยวผลผลิต และเก็บตัวอย่างดิน

๒. แปลงที่ ๔ และแปลงที่ ๖ ปล่อยทิ้งไว้ตามธรรมชาติ ดำเนินการเก็บดินเพื่อวิเคราะห์ความอุดมสมบูรณ์ของดิน จำนวน ๔ ครั้ง/ปี และสำรวจการเจริญเติบโตของต้นไม้

๓. แปลงที่ ๕ ปลูกพืชผักชนิดต่าง ๆ โดยในปีนี้ได้ดำเนินการ เนื่องจากดินยุบตัว มีน้ำท่วมขังไม่สามารถปลูกพืชผักได้

๕) **สถิติการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกพืชชนิดต่าง ๆ :** ดำเนินการภายในแปลงทดลองของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้แก่ การสถิติการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกผักกูด ผักพื้นบ้าน พืชน้ำ ส้มโอ มะพร้าว น้ำหอม ฝรั่ง อ้อย และมะม่วงหาวมะนาวโห่ เพื่อนำผลการศึกษาทดลอง วิจัย และทดสอบที่ประสบความสำเร็จ ถ่ายทอดให้แก่ประชาชนและเกษตรกรที่สนใจเข้ามาศึกษาเรียนรู้ และใช้เป็นฐานข้อมูลให้แก่นักวิชาการเกษตร ผู้สนใจสำหรับการปลูกพืชชนิดต่าง ๆ ในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด โดยจัดให้มีการสถิติการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกพืชผัก ผักพื้นบ้าน อ้อยพันธุ์ต่าง ๆ ที่นิยมปลูกในพื้นที่ ไม้ผล-ไม้ยืนต้น เป็นต้น

๖) **สถิติการทำเกษตรยั่งยืนตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด :** ดำเนินการในศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เพื่อใช้สถิติการทำเกษตรยั่งยืนตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด เพื่อเป็นต้นแบบการทำเกษตรยั่งยืนสำหรับเกษตรกร นักเรียน นักศึกษา และหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาเรียนรู้ทั้งในด้านการบริหารจัดการดินและน้ำ การบริหารจัดการพื้นที่ให้เหมาะสมกับการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด นอกจากนี้ ยังมีการจัดเก็บผลการดำเนินงาน และข้อมูลผลผลิตอย่างต่อเนื่อง สำหรับใช้เป็นฐานข้อมูลให้แก่นักวิชาการ และผู้ที่สนใจ ทั้งนี้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้นำข้อมูลที่ได้ไปขยายผลสู่พื้นที่รอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ และนำข้อมูลทางวิชาการที่ได้ไปขยายผลและประยุกต์ใช้ในการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดในพื้นที่อื่น ๆ โดยแปลงสถิติการทำเกษตรยั่งยืนตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด ดำเนินการในพื้นที่ ๒๓ ไร่ แบ่งพื้นที่ดำเนินการออกเป็น ๔ ส่วน ได้แก่ แหล่งน้ำ จำนวน ๔.๕ ไร่ (ร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่) นาข้าว จำนวน ๗ ไร่ (ร้อยละ ๓๐ ของพื้นที่) พืชผัก พืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น จำนวน ๙.๒๕ ไร่ (ร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่) และพื้นที่สำหรับที่อยู่อาศัยและสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น โรงเก็บเครื่องมือเกษตร คอกเลี้ยงเป็ด เรือนเพาะชำโรงเพาะเห็ด และถนนเพื่ออำนวยความสะดวกภายในพื้นที่ จำนวน ๒.๒๕ ไร่ (ร้อยละ ๑๐ ของพื้นที่)

๗) **สาธิตการปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่พรุจังหวัดนราธิวาส** : ดำเนินการในพื้นที่พรุบาเจาะ พรุกาบแดง และบ้านทรายขาว โดยการส่งเสริมให้ความรู้และร่วมแก้ไขปัญหาเกษตรกร ในด้านการปรับปรุงบำรุงดิน การทำ/การใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ และการจัดการโรคและแมลงศัตรูพืช การจัดเก็บตัวอย่างดินที่ระดับความลึก ๐ - ๓๐ เซนติเมตร เพื่อวิเคราะห์สมบัติทางเคมี ได้แก่ ค่าความเป็นกรดด่าง ปริมาณอินทรีย์วัตถุ ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ และปริมาณโพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ เพื่อวิเคราะห์ค่าการใส่ปุ๋ย และสนับสนุนปุ๋ยเคมีให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ เพื่อเป็นต้นแบบให้กับเกษตรกรและผู้สนใจเข้ามาศึกษาดูงานเรียนรู้ และนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง โดยมีเกษตรกรที่อาศัยในพื้นที่นิคมสหกรณ์บาเจาะ พรุกาบแดง และบ้านทรายขาว เข้าร่วมโครงการ ๑๘ ราย พื้นที่ดำเนินการกว่า ๑๘๘ ไร่

๘) **สาธิตการเลี้ยงปลาสดในบ่อดินเปรี้ยวจัดที่ปรับปรุงแล้ว** : ดำเนินการในศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ โดยการจัดสาธิตขั้นตอนการเพาะเลี้ยงปลาสดในพื้นที่ดินเปรี้ยวที่ปรับปรุงแล้ว เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจการเลี้ยงปลาสดในบ่อดินเปรี้ยวที่ปรับปรุงแล้ว สามารถประกอบเป็นอาชีพสร้างรายได้ให้กับครอบครัวได้อย่างยั่งยืนต่อไปได้ โดยในขั้นตอนการเพาะฟักลูกปลาสดในบ่อปูน เริ่มต้นด้วยการฟักไข่ปลา เพื่อผลิตลูกปลาสด จำนวน ๕,๐๐๐ ตัว และนำมาเลี้ยงด้วยไรแดง ประมาณ ๒ สัปดาห์ หลังจากนั้น จึงให้รำละเอียดผสมไรแดง ประมาณ ๑ สัปดาห์ เลี้ยงจนครบเดือน จะได้ลูกปลาสดขนาด ๑ เซนติเมตร ส่วนการสาธิตการเลี้ยงปลาสด จะทำการจัดเตรียมตากบ่อ ใช้ปูนขาวโรยทิ้งไว้

ประมาณ ๓ - ๗ วัน หลังจากนั้น ถ่ายน้ำลงในบ่อ ใส่ไม้น้ำ เช่น ผักบุ้ง เพื่อให้เป็นที่หลบอาศัยของปลา และนำพันธุ์ปลาสดที่อนุบาลมาเลี้ยง โดยให้อาหารปลาตุ๊กเล็กมีโปรตีนเป็นส่วนผสม ร้อยละ ๓๒ และอาหารปลาตุ๊กกลางมีโปรตีนเป็นส่วนผสม ร้อยละ ๓๐ ตามลำดับ

๙) สาธิตการเพาะเห็ดฟางกองเตี้ยด้วยขี้เลื่อยไม้ยางพาราและผักตบชวา :

ดำเนินการโดยยึดแนวพระราชดำริเป็นแนวทางในการดำเนินงานศึกษา ทดลอง วิจัย เพื่อให้ได้ องค์ความรู้ที่สอดคล้องกับภูมิสังคม และความต้องการของชุมชน และขยายผลความสำเร็จ ไปสู่ราษฎรเพื่อให้มีองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยยกระดับ คุณภาพชีวิตให้ดียิ่งขึ้น โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ดำเนินการสาธิตการเพาะเห็ดฟาง กองเตี้ยจากวัสดุทางการเกษตร เช่น ไม้ยางพารา และผักตบชวา ควบคู่ไปกับการให้ความรู้คำแนะนำ แก่เกษตรกร การประกอบอาชีพด้านการเกษตรและการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านวิชาการเกษตร ให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจเข้ามาเยี่ยมชมแปลงสาธิต เพื่อให้สามารถนำไปสร้างอาชีพเสริม เพิ่มรายได้ ลดรายจ่ายในครัวเรือน โดยการใช้วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาเพาะเห็ด เป็นการใช้ ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

๒. งานพัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุน ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้และพัฒนาทักษะ การพัฒนาพื้นที่ตามความต้องการของราษฎรและความเหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อประโยชน์ ต่อการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิตที่ดียิ่งขึ้น โดยดำเนินการในพื้นที่เป้าหมาย ได้แก่ พื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ พื้นที่ศูนย์สาขา และพื้นที่อื่น ๆ ที่มีพระราชดำริ ให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เข้าไปดำเนินการ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้ดำเนิน โครงการต่าง ๆ สนับสนุนให้ราษฎรในพื้นที่ จำนวน ๔๑๐ ครัวเรือน และโรงเรียนในโครงการเกษตร เพื่ออาหารกลางวันตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จำนวน ๒๙ แห่ง รวมทั้ง เด็กแรกเกิด อายุ ๐ - ๗๒ เดือน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๑๗ แห่ง ในพื้นที่ ๑๓ อำเภอ ของจังหวัดนราธิวาส และจังหวัดปัตตานี ได้รับการพัฒนา คุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น โดยมีตัวอย่างกิจกรรมต่าง ๆ ที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จัดขึ้น ภายใต้มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid-๑๙) ดังนี้

๑) โครงการส่งเสริมการทำเกษตรบริเวณบ้านแก่เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่พรุบาเจาะ : โดยการจัดฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมและให้ความรู้ ด้านการปลูกพืชผัก พืชไร่ การผสมปุ๋ยหมักจากสารเร่งซูเปอร์ พด.๑ และน้ำหมักชีวภาพจาก สารเร่งซูเปอร์ พด.๒ เพื่อลดต้นทุนในการผลิตให้แก่เกษตรกร รวมถึง การสนับสนุนปัจจัย การผลิต เช่น ปุ๋ยขาว และเมล็ดพันธุ์พืชผัก เป็นต้น ซึ่งเกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์ในพื้นที่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีผลผลิตไว้บริโภค หรือจำหน่ายเป็นรายได้ในครัวเรือน โดยมีราษฎร บ้านสุเตหวอ หมู่ที่ ๔ ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส จำนวน ๑๐ ราย เข้าร่วมใน กิจกรรมดังกล่าว

๒) โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวของเกษตรกรกลุ่มทำน้าบ้านตอหลัง-ทรายขาว และปลักปลา-บาวง สู่ระบบรับรองมาตรฐาน GAP : โดยจัดฝึกอบรมบรรยายให้ความรู้ เรื่องการผลิตข้าวสู่ระบบมาตรฐาน GAP การจัดทำระบบควบคุมภายในกลุ่ม (Internal Control System) ตามระบบการผลิตข้าวอินทรีย์ ความรู้เรื่องความหมายของระบบการผลิตตามมาตรฐาน GAP ขั้นตอนการผลิตข้าวเพื่อให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน และการบริหารจัดการกลุ่ม เพื่อการขอรับรองมาตรฐาน GAP รวมทั้ง จัดให้มีการฝึกปฏิบัติการการขอรับรองมาตรฐาน GAP โดยมีราษฎรบ้านตอหลัง จำนวน ๑๐ คน และราษฎรบ้านทรายขาว จำนวน ๕ คน เข้าร่วม ในกิจกรรมดังกล่าว

๓) โครงการส่งเสริมการให้น้ำระบบอัจฉริยะ (SONOFF Basic WIFI Switch) ในแปลงเกษตรโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันและเกษตรกรในพื้นที่รอบศูนย์ฯ : การดำเนินงานโดยเน้นเพื่อพัฒนาเกษตรกร ให้มีความรู้ด้านการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดโดยการใช้ปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ การจัดการดินด้วยการใช้ปูนขาว พร้อมทั้งสนับสนุนปัจจัยการผลิต อาทิ เมล็ดพันธุ์พืชผัก พืชไร่ เป็นต้น เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการทำเกษตร มุ่งหวังให้เกษตรกรนำองค์ความรู้ที่ได้ไปพัฒนาพื้นที่ของตนเอง เพื่อทำการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน สามารถผลิตพืชผัก พืชไร่ ไม้บริโภค โดยดำเนินการในพื้นที่บ้านพิกุลทอง หมู่ที่ ๖ และโรงเรียนในโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันตามพระราชดำริ จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนบ้านค่าย หมู่ที่ ๒ และโรงเรียนบ้านเขาดันหยมมิตรภาพที่ ๑๕๓ หมู่ที่ ๔ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

๔) โครงการส่งเสริมการปลูกข้าวในพื้นที่โครงการฟื้นฟูและพัฒนาการเกษตร เขตลุ่มน้ำบางนรา : โดยดำเนินการสนับสนุนนำร่องในกิจกรรมซ่อมแซมคันนา พร้อมไถเตรียมพื้นที่ (ไถตะ ไถแปร) เนื้อที่ ๑๖๐ ไร่ แบ่งเป็น พื้นที่บ้านโคก ๑๐๐ ไร่ และบ้านจูโวกะ ๖๐ ไร่ การสนับสนุนวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน (หินปูนฝุ่น) และอบรมให้ความรู้เรื่อง การบริหารจัดการพื้นที่นา เพื่อปรับปรุงบำรุงดินเปรี้ยวสำหรับปลูกข้าว การบริหารจัดการกลุ่ม การรวมกลุ่ม และการแปรรูป พร้อมกับคำแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำช่องทางติดต่อ และการจัดจำหน่ายสินค้าออนไลน์แก่เกษตรกร บ้านโคก ตำบลจวบ และบ้านจูโวกะ ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส จำนวน ๔๕ คน เข้าร่วมในกิจกรรมดังกล่าว

๕) โครงการส่งเสริมการเลี้ยงชันโรง : โดยดำเนินการจัดอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงชันโรง การสาธิตการแยกขยายและเก็บน้ำหวานชันโรง และวิธีการต่อและล่อชันโรง ให้แก่ครู อาจารย์ และนักเรียนในโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ตามแนวพระราชดำริ ภายใต้การกำกับ ดูแล ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จำนวน ๕ แห่ง และศูนย์เรียนรู้ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จำนวน ๕ แห่ง พร้อมกับส่งมอบกล่องแม่พันธุ์ชันโรงพร้อมเลี้ยงให้โรงเรียน แห่งละ ๒๐ กล่อง และศูนย์เรียนรู้ แห่งละ ๑๐ กล่อง สำหรับนำไปเลี้ยงขยายพันธุ์ต่อไป

๖) โครงการส่งเสริมการจัดทำแปลงพืชอาหารสัตว์ในโครงการหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ : โดยดำเนินการในแปลงพืชอาหารสัตว์ของโครงการฯ จำนวน ๕๐ ไร่ เพื่อปลูกหญ้าที่มีคุณภาพและเพียงพอสำหรับโค - กระบือของโครงการฯ และสมาชิกเกษตรกร จำนวน ๒๖ ราย ที่อาศัยอยู่ภายในพื้นที่โครงการฯ เพื่อเป็นการส่งเสริมการรวมกลุ่มผลิต และจำหน่ายผลผลิตพืชอาหารสัตว์ เป็นการสร้างรายได้ให้กลุ่ม โดยคาดว่าจะสามารถเริ่มดำเนินการได้ในช่วงเดือนกันยายน ๒๕๖๖

๗) โครงการปรับปรุงดูแลรักษาพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต โดยมีตัวอย่างพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิตในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เช่น

(๑) โครงการปรับปรุงดูแลรักษาภูมิทัศน์พื้นที่ศูนย์ศึกษาฯ และเรือนรับรองพิเศษ : ดำเนินการปรับเปลี่ยนการเพาะปลูกไม้ดอกไม้ประดับตลอดทั้งปี เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับรับคณะบุคคลต่าง ๆ และจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามโอกาสที่สำคัญและเหมาะสม พร้อมทั้งเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ให้ผู้เข้ามาเยี่ยมชม และใช้บริการเกิดความประทับใจ รวมทั้ง การดูแลรักษาภูมิทัศน์ในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เช่น การตัดหญ้า ตัดแต่งกิ่งไม้ประดับ ดูแลไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ กำจัดวัชพืชบนถนนตัวหนอน ใส่ปุ๋ยไม้ยืนต้น และรดน้ำต้นไม้ได้ชวยคา การตกแต่งห้องประชุม และอาคารสำนักงานในระหว่างที่มีงานสำคัญ ๆ ภายในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

(๒) โครงการรวบรวมพืชตระกูลปาล์มเฉลิมพระเกียรติ ๕๐ พรรษา ครอบงาย : ดำเนินการปรับปรุงพื้นที่ ๖ ไร่ ซึ่งเดิมเป็นพื้นที่พรุ มีร่องน้ำไหลผ่าน โดยได้รวบรวมพืชตระกูลปาล์มในพื้นที่ภาคใต้ และภาคอื่น ๆ ของประเทศไทย เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้แก่นักเรียน นักศึกษา เกษตรกร และราษฎรทั่วไปที่สนใจ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้ดำเนินการปลูกพืชตระกูลปาล์มเพิ่มเติม ได้แก่ ปาล์มคอแดง และหมากเขียว ร่วมกับการบำรุง ดูแลรักษา ให้ปุ๋ย ตัดหญ้า ตัดแต่งทรงพุ่ม กำจัดวัชพืช ซ่อมแซมสะพานทางเดินกลางเกาะ ซุ้มทางเดิน และแผ่นป้ายพันธุ์ไม้ที่ชำรุด พร้อมติดตั้ง

(๓) โครงการรวบรวมพันธุ์ไม้หายากและพืชสมุนไพรเฉลิมพระเกียรติ

๗๒ พรรษา : ดำเนินการปรับปรุงพื้นที่ ๖ ไร่ ซึ่งเดิมเป็นพื้นที่พรุ โดยได้รวบรวมพรรณพืชพื้นเมืองภาคใต้ พืชสมุนไพร และพันธุ์ไม้หายากเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้แก่นักเรียน นักศึกษา เกษตรกร และราษฎรทั่วไปที่สนใจ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้ดำเนินการปลูกพืชหายาก พืชสมุนไพร และการเพาะกล้าพันธุ์ไม้เพิ่มเติม ควบคู่พร้อมกับการบำรุงดูแลรักษา ตัดหญ้า ตัดแต่งทรงพุ่ม กำจัดวัชพืช ซ่อมแซมพื้นสะพานทางเดินกลางเกาะ และจัดทำป้ายพันธุ์ไม้เพิ่มเติม พร้อมติดตั้ง เพื่อให้พื้นที่มีความสะอาดสวยงามตลอดทั้งปี

(๔) โครงการสวนไม้มงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗๖ พรรษา :

ดำเนินการปรับปรุงพื้นที่ ๙.๕๒ ไร่ ซึ่งเดิมเป็นพื้นที่สำหรับการศึกษา ทดลองวิจัยปลูกไม้ผล ผสมผสาน เป็นการปลูกพืชมงคลชนิดต่าง ๆ ได้แก่ ไม้มงคลประจำจังหวัด ไม้มงคล ๙ ชนิด ไม้มงคลเสริมโชควาสนาตามปีเกิด ทิศมงคลกับการปลูกต้นไม้เสริมดวง ไม้มงคลประจำวันเกิด เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้แก่นักเรียน นักศึกษา เกษตรกร และราษฎรทั่วไปที่สนใจ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้ดำเนินการดูแลรักษา ตัดหญ้า ตัดแต่งทรงพุ่ม กำจัดวัชพืช ให้ปุ๋ย ให้พื้นที่มีความสะอาดสวยงามตลอดทั้งปี รวมทั้ง การจัดทำซุ้มบอร์ดพันธุ์ไม้ พร้อมติดตั้ง

(๕) โครงการสวนเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา : ดำเนินการบนพื้นที่ ๑๔ ไร่ โดยการสาธิตการปลูกพืชผัก ไม้ผล การสาธิตการขยายพันธุ์พืช สาธิตการทำและการใช้ปุ๋ยหมัก และน้ำหมักชีวภาพ การให้ความรู้เกี่ยวกับหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ การดูแลรักษา ต้นไม้ต่าง ๆ และปรับปรุงบอร์ดข้อมูลพันธุ์ไม้ นอกจากนี้ ยังเปิดให้นักเรียน นักศึกษา เกษตรกร ราษฎรทั่วไปและหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาศึกษาหาความรู้ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้ดำเนินการปลูกพืชผัก พืชไร่ และไม้ผลในแปลง โดยแบ่งพื้นที่ภายในแปลงออกเป็น ๖ ส่วน เพื่อปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชผักขึ้นค้าง ปลูกพืชผักสวนครัว พืชไร่ พืชผักข้ามปี รวมทั้ง การดูแลรักษา ให้ปุ๋ยหมัก ตัดแต่งทรงพุ่ม จัดทำป้ายชื่อพรรณไม้และบอร์ดกิจกรรมภายในสวน นอกจากนี้ ได้จัดทำเป็นแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์สำรองพืชผักสวนครัว เช่น มะเขือเปราะ ฯลฯ เพื่อผลิต เป็นเมล็ดพันธุ์สำรองในโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในยามวิกฤติอีกด้วย

(๖) โครงการสวนเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษา : ดำเนินการรวบรวม พันธุ์ไม้พื้นเมืองและไม้ป่าพรุ โดยเน้นการรักษาและดูแลต้นไม้เดิมที่ได้ดำเนินการปลูกไปแล้ว และการปลูกเพิ่มเติม รวมทั้ง สำรวจพันธุ์ไม้ที่เพิ่มขึ้นภายในพื้นที่สวน ๙.๓ ไร่ โดยมีการรวบรวม พันธุ์ไม้พื้นเมืองและไม้ป่าพรุ จำนวน ๒๙ ชนิด ๑๖๔ ต้น เช่น มเหสักข์ สักสยามินทร์ จำปาป่า ยางนา กันเกรา ชมพู่น้ำ กะบวย หมากแดง จิกน้ำ ลังแข และกัลปพฤกษ์ ฯลฯ โดยการปรับปรุง และตกแต่งภูมิทัศน์ภายในสวน เพื่อเพิ่มความหลากหลายของพันธุ์ไม้ให้มากขึ้น ปรับปรุงป้ายชื่อ พันธุ์ไม้ และดูแลรักษาต้นไม้ต่าง ๆ ภายในสวนให้มีความสวยงาม เป็นที่น่าสนใจ เพื่อเป็นแหล่งอนุรักษ์ และสามารถให้นักเรียน นักศึกษา ราษฎรทั่วไปและหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาศึกษาหาความรู้ ปลูกฝังให้เยาวชน และราษฎรทั่วไปเกิดความรักและหวงแหนทรัพยากรป่าไม้เพิ่มขึ้น

(๗) โครงการสวนพฤกษศาสตร์พรรณไม้ม่วงเฉลิมพระเกียรติ

๖๐ พรรษา : ดำเนินการรวบรวมพรรณไม้ที่มีลักษณะของดอก ผล ใบ ลำต้น และส่วนต่าง ๆ ที่มีสีม่วง ไม้ป่า และไม้เกษตรที่เป็นพืชประจำถิ่น พืชต่างถิ่น และพืชหายากใกล้จะสูญพันธุ์ บนพื้นที่ ๑๒ ไร่ ซึ่งเดิมเป็นพื้นที่ขุดยกร่องปลูกไม้ผลผสมผสาน ให้เป็นสวนพฤกษศาสตร์พรรณไม้ม่วงเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา ในปี ๒๕๕๘ เพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสอันเป็นมหามงคลที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระชนมายุ ๖๐ พรรษา และเป็นแหล่งเรียนรู้แก่นักเรียน นักศึกษา เกษตรกร และราษฎรทั่วไปที่สนใจ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้ดำเนินการปลูกต้นไม้เพิ่มเติม ได้แก่ ไม้ดอกไม้ประดับ และไม้ยืนต้น เช่น ข้าวโพดม่วง ถั่วสิรินธร มันเทศ มะเขือม่วง แคดอกม่วง กระเพราแดง หางหมาจอบ ฟ้ายาสูบ และพยับหมอก ฯลฯ รวมทั้ง การเพาะกล้าพันธุ์ไม้เพิ่มเติม เช่น ต้นเทียน บานไม่รู้โรย มะเขือม่วง บุษบาฮาวายต่าง ปทุมมา หญ้าเม็กชิกัน หมากผู้หมากเมีย และเข็มม่วง ฯลฯ และการดูแลบำรุง ตัดหญ้า ตัดแต่งทรงพุ่ม กำจัดวัชพืช ให้ปุ๋ย เพื่อให้พื้นที่มีความสะอาดสวยงามตลอดทั้งปี และจัดทำบอร์ดป้ายชื่อพันธุ์ไม้

(๘) โครงการสวนพฤกษศาสตร์ในจังหวัดชายแดนใต้ : ดำเนินการจัดทำ

ป้ายชื่อประจำต้นไม้ ปรับปรุงป้ายชื่อไม้ที่ชำรุด การดูแลรักษา ดำเนินการตัดหญ้าและตัดแต่งทรงพุ่ม ตัดแต่งกิ่ง กำจัดวัชพืช ให้พื้นที่มีความสะอาดสวยงามตลอดทั้งปี และใส่ปุ๋ย เป็นต้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับงานศึกษา วิจัย และฝึกอบรมด้านพฤกษศาสตร์ให้นักเรียน นักศึกษา เยาวชน และราษฎรทั่วไป ได้เข้ามาศึกษาหาความรู้ และเป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจ

(๙) โครงการพัฒนาพืชสวนครัวระดับ : เป็นโครงการที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นจุดศึกษาเรียนรู้ให้นักเรียน นักศึกษา โดยเฉพาะนักเรียนในโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ได้มาศึกษาเรียนรู้ฝึกปฏิบัติจริง เกี่ยวกับการปลูกพืชผักในรูปแบบต่าง ๆ การเตรียมแปลงและการปรับปรุงบำรุงดิน ดำเนินการในพื้นที่ ๒ ไร่ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้ดำเนินการปลูกแบบพลาสติกคลุมดิน เป็นการปลูกพืชใช้วัสดุคลุมดิน โดยใช้พลาสติกดำคลุมทั้งแปลง เพื่อลดแรงกระแทกจากเม็ดฝนที่ตกหนัก เก็บน้ำได้นานยิ่งขึ้น ลดค่าใช้จ่ายด้านแรงงานช่วยในการกำจัดวัชพืชได้ สามารถดูแลจัดการได้ง่าย พืชที่ปลูก เช่น ถั่วพู และมะเขือเปราะ ฯลฯ การปลูกแบบในแปลงปลูก เป็นการปลูกพืชลงดิน ปรับพื้นที่ให้เสมอ หลังจากนั้นใช้วัสดุปรับปรุงบำรุงดิน เทปูนขาวลงในแปลงที่จะปลูกพร้อมกับขุดหลุมปลูกพืชผักที่ต้องการหรือหว่านเมล็ดลงในแปลง โดยพืชแต่ละชนิดใช้ระยะเวลาแตกต่างกันพืชที่ปลูก เช่น แตงกวา ถั่วฝักยาว ข้าวโพด และพริกชี้หนู ฯลฯ และการปลูกพืชในภาชนะ เป็นการปลูกพืชสำหรับพื้นที่ที่มีจำกัดสามารถจัดวางให้อยู่ในรูปแบบสวยงาม ในกรณีเกิดปัญหาน้ำท่วม สามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวก วัสดุที่ใช้ปลูก เช่น ปลูกในถ้อย่าง และกระเบื้องอิฐบล็อก ฯลฯ

(๑๐) โครงการรวบรวมพันธุ์บัวและไม้หอม : ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ดำเนินการปรับปรุงพื้นที่ต่าง ๆ ภายในพื้นที่แปลงรวบรวมพันธุ์บัวและไม้หอม นอกเหนือจากการดูแลรักษาแปลง เช่น สำรวจจัดหาพันธุ์บัวและไม้หอมชนิดต่าง ๆ ที่ไม่มีในโครงการมาปลูกเพิ่มเติม การขยายพันธุ์บัว และไม้หอมชนิดต่าง ๆ สำหรับปลูกซ่อมแซม

และปลูกเพิ่มเติม รวมทั้ง การปรับแต่งภูมิทัศน์ให้สะอาดสวยงามและน่าสนใจ เพื่อเป็นแหล่งอนุรักษ์พันธุ์บัวและไม้หอม สำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้แก่นักเรียน นักศึกษา ราษฎรทั่วไป และหน่วยงานต่าง ๆ ในรูปแบบของพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิตต่อไป โดยมีกิจกรรมที่ดำเนินการ เช่น การดูแลรักษาแปลงบัว การให้ปุ๋ย กำจัดโรคและแมลง ตัดแต่งกิ่ง ตัดหญ้า จัดทำข้อมูลพันธุ์บัว การปลูกเพิ่มเติม ปลูกทดแทนที่เสียหาย การซ่อมแซมป้ายชื่อต้นไม้ ทางเดิน และซุ้มต้นไม้ ฯลฯ

๘) โครงการส่งเสริมการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด : เป็นโครงการที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ดำเนินการจัดฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการพื้นที่ตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นพื้นฐานการอนุรักษ์ดินและน้ำ การปรับปรุงบำรุงดินด้วยวัสดุปุ๋ย ส่งเสริมการเลี้ยงปลา การทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ การแนะนำช่องทางติดตามข่าวสารและองค์ความรู้ผ่านเครือข่ายสังคม (Social Network) ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ และการศึกษาดูงานแปลงแก้งดิน แปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ แปลงพืชสวนครัวประดับ และสวน ๘๐ พรรษา ในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ โดยมีเกษตรกรจากบ้านบางมะนาว บ้านบุกิตอ่ามะนาว บ้านคีรี บ้านกำแพง บ้านตอหลัง-ทรายขาว บ้านโคกชุมบก บ้านโคก และบ้านโคกสะอาด รวมจำนวน ๑๒ คน เข้าร่วมในกิจกรรมดังกล่าว

๙) โครงการส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสานในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด :
 แบ่งการดำเนินงานเป็น ๓ ระยะ ระยะที่ ๑ เน้นการพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการพื้นที่เป็นพื้นฐานการดำเนินการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ระยะที่ ๒ ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน อบรมการทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ รวมถึงการส่งเสริมการปลูกพืชผักและไม้ผลให้แก่เกษตรกร และระยะที่ ๓ ติดตามการดำเนินงานภายในแปลงเกษตร เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด สามารถมีผลผลิตไว้บริโภคในครัวเรือน เหลือบริโภคสามารถจำหน่าย สร้างอาชีพ สร้างรายได้ นำมาสู่การพึ่งพาตนเองและพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไปได้ รวมทั้งแนะนำช่องทางติดตามข่าวสารและองค์ความรู้ผ่านเครือข่ายสังคม (Social Network) ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ โดยมีเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจากพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ฯ และพื้นที่ที่มีพระราชดำริให้ดำเนินการ จำนวน ๗ คน

๑๐) โครงการส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสานในพื้นที่ดินทรายจัด :
 แบ่งการดำเนินงานเป็น ๓ ระยะ ระยะที่ ๑ เน้นการพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการพื้นที่เป็นพื้นฐาน ระยะที่ ๒ มีการส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินโดยสนับสนุนวัสดุปรับปรุงดินและปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ สำหรับการบำรุงดิน รวมถึงการส่งเสริมการปลูกพืชผักและไม้ผลให้แก่เกษตรกร และระยะที่ ๓ ติดตามและเก็บข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงานภายในแปลงเกษตร อาทิ ข้อมูลผลผลิต ข้อมูลรายได้ และข้อมูลผลวิเคราะห์ดิน เป็นต้น เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด สามารถมีผลผลิตไว้บริโภคในครัวเรือนเหลือบริโภคสามารถจำหน่าย สร้างอาชีพ สร้างรายได้ นำมาสู่การพึ่งพาตนเองและพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป โดยมีเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจากพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ฯ และพื้นที่ที่มีพระราชดำริให้ดำเนินการ จำนวน ๔ คน

๑๑) โครงการส่งเสริมการปลูกพืชผัก พืชไร่ บนพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด : ดำเนินการอบรมหลักสูตรการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกพืชผักพืชไร่ เช่น การแนะนำหลักสูตร บรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ ให้ความรู้เกี่ยวกับข้อจำกัด สถานการณ์การปลูกพืชผักพืชไร่ในพื้นที่ สภาพปัญหาของพื้นที่ดิน ชุดดิน และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ การจัดการดินที่เหมาะสม การเพิ่มธาตุอาหารในดิน การเตรียมแปลง การปลูก การดูแลรักษา การให้ปุ๋ย ให้น้ำ และการกำจัดโรคและแมลง สาธิตการทำการใช้ปุ๋ยหมักจากสารเร่งซูเปอร์ พด.๑ พร้อมแนะนำวิธีการนำไปใช้ในแปลงพืชผัก การสาธิตการทำการใช้น้ำหมักชีวภาพจากสารเร่งซูเปอร์ พด.๒ วิธีการนำไปใช้ในแปลงพืชผัก พร้อมกับการฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกษตรกรนำองค์ความรู้ที่ได้ไปพัฒนาพื้นที่ของตนเอง เพื่อทำการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน สามารถผลิตพืชผัก พืชไร่ไว้บริโภคหรือจำหน่ายได้ มีเกษตรกรเข้ารับการอบรม จำนวน ๗๕ คน

๑๒) โครงการส่งเสริมการปลูกพืชผัก พืชไร่ บนพื้นที่ดินทรายจัด : ดำเนินการจัดอบรมหลักสูตรการปรับปรุงดินทรายจัดเพื่อปลูกพืชผักพืชไร่บนพื้นที่ดินทรายจัด ให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่บ้านบางมะนาว บ้านเขาดันหยง บ้านใหม่ บ้านต้อลาหมอปลาส บ้านบูกิตอ่าวมะนาว บ้านสะปอมบ้านโคกยามู บ้านฮูแตทวอ บ้านป่าทุ่ง และบ้านบาเลาะ โดยให้ความรู้เกี่ยวกับข้อจำกัด สถานการณ์การปลูกพืชผักพืชไร่ สภาพปัญหาของพื้นที่ดิน ชุดดิน และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ การจัดการดินที่เหมาะสม การเพิ่มธาตุอาหารในดิน การเตรียมแปลง การปลูก การดูแลรักษาการให้ปุ๋ย ให้น้ำ และการกำจัดโรคและแมลง มีเกษตรกรเข้ารับการอบรม จำนวน ๕๕ คน

๑๓) โครงการการจัดการธาตุอาหารปาล์มน้ำมันในพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ฯ ศูนย์สาขา และพื้นที่ที่มีพระราชดำริให้ดำเนินการ : ดำเนินการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “การปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน” เพื่อให้ความรู้ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่โครงการ สภาพทั่วไปของสวนปาล์มน้ำมันในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านยูโย ปัญหาและข้อจำกัดของดินที่ปลูกปาล์มน้ำมัน การปรับพื้นที่การปรับปรุงดินโดยการใช้วัสดุปูน (Dolomite) การดูแลรักษา การใส่ปุ๋ย อาการขาดธาตุอาหารของปาล์มน้ำมันที่ปลูกในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด การจัดการโรคและแมลง การตัดแต่งทางใบ การเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน และให้ความรู้เรื่องการผสมปุ๋ยใช้เอง โดยมีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ ได้แก่ พื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ฯ และพื้นที่ที่มีพระราชดำริให้ดำเนินการ จำนวน ๙๓ คน

๑๔) โครงการส่งเสริมปลูกอ้อยคั้นน้ำให้แก่เกษตรกรในพื้นที่โครงการฟื้นฟู และพัฒนาการเกษตรในเขตลุ่มน้ำบางนรา : ดำเนินการจัดฝึกอบรมหลักสูตรการปลูกอ้อยคั้นน้ำขึ้น เพื่อสนับสนุนโครงการส่งเสริมการปลูกอ้อยคั้นน้ำให้แก่เกษตรกรในพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ฯ ศูนย์สาขา และพื้นที่ที่มีพระราชดำริให้ดำเนินการ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจแนวทางการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกอ้อยคั้นน้ำได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ที่ดิน รวมถึงการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกอ้อยคั้นน้ำ แนะนำสายพันธุ์อ้อยและวิธีการดูแลรักษาตามหลักวิชาการ การผสมปุ๋ยหมัก การทำน้ำหมักชีวภาพใช้เองเพื่อลดต้นทุนการผลิต และแนะนำช่องทางติดตามข่าวสาร และองค์ความรู้ผ่านเครือข่ายสังคม (Social Network) โดยมีเกษตรกรในพื้นที่บ้านเขาตันหยง บ้านเปล บ้านคีรี บ้านยาปี บ้านยามู บ้านโคก บ้านโคกขุมบก บ้านโคกกระท่อม บ้านโคกอิฐ-โคกโน บ้านปศุสัตว์ เกษตรมูโนะ บ้านจิว๊ะ และบ้านปลักปลา จำนวน ๗๔ ราย เข้าร่วมโครงการ แบ่งการฝึกอบรมออกเป็น ๒ รุ่น

**๑๕) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพพื้นที่ปลูกพืชผักพืชไร่และไม้ผลบนพื้นที่
ขุดคุ้ยร่อง :** ดำเนินการอบรมหลักสูตรการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกพืชผัก พืชไร่ ไม้ผล
ให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ ขัดจำกัด สถานการณ์การปลูกพืชผักพืชไร่ในพื้นที่
สภาพปัญหาของพื้นที่ดิน ขุดดิน และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ การจัดการดินที่เหมาะสม
การเพิ่มธาตุอาหารในดิน การเตรียมแปลง การปลูก การดูแลรักษา การให้ปุ๋ย ให้น้ำ ตลอดจน
การตัดแต่งกิ่งไม้ผล และการกำจัดโรคและแมลง โดยมีเกษตรกรในพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ฯ
พื้นที่ศูนย์สาขา และพื้นที่ที่มีพระราชดำริให้ดำเนินการ ได้แก่ บ้านยาปี บ้านคีรี บ้านโคกสยา
บ้านรอดันบาตู บ้านเปล บ้านโคกอิฐโคกใน บ้านใหญ่ บ้านวัดใหม่ และบ้านโคกชุมบก
จำนวน ๒๘ ราย ที่เข้าร่วมโครงการฯ แบ่งการฝึกอบรมออกเป็น ๒ รุ่น

๑๖) โครงการปรับปรุงศูนย์เรียนรู้และเกษตรกรตัวอย่างตามแนวพระราชดำริ :
ดำเนินการปรับปรุงศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ โดยสนับสนุนปัจจัยการผลิต (ต้นพันธุ์) จำนวน
๑๕ แห่ง สนับสนุนวัสดุจัดทำระบบน้ำ จำนวน ๔ แห่ง และสนับสนุนวัสดุจัดทำป้าย/บอร์ดข้อมูล
เกษตรกรตัวอย่าง จำนวน ๑ แห่ง โดยเน้นให้เกษตรกรเจ้าของศูนย์เรียนรู้และเกษตรกรตัวอย่าง
มีความรู้ด้านพัฒนาที่ดิน ด้านพืช สามารถนำความรู้ประยุกต์ใช้ในพื้นที่ตนเอง และเพื่อเป็นศูนย์
เรียนรู้ต้นแบบการดำเนินงาน แหล่งเรียนรู้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
โดยมีการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการผลิตและเทคโนโลยีการเกษตรให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจทั่วไป
นอกจากนี้ ยังได้จัดเจ้าหน้าที่ติดตามให้คำแนะนำการจัดแปลงด้วย

๑๗) โครงการส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตในโรงเรียนโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันตามพระราชดำริฯ : ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนาดิน พืช สัตว์ ประมง การทำเกษตรขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมการปลูกพืช เพาะเห็ด การปลูกพืชสมุนไพรเพื่อสุขภาพ ในโรงเรียน การอนุรักษ์บอนสีในโรงเรียน โดยให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติเพื่อมีความรู้และเข้าใจ การทำเกษตร สามารถมีผลผลิตมาประกอบอาหารกลางวันที่มีคุณค่าทางโภชนาการ ส่งเสริม การผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษ การเพาะเห็ด บอนสี และการปลูกพืชผักสมุนไพรในโรงเรียน และนักเรียนในโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันสามารถนำองค์ความรู้การทำแปลงผัก ที่โรงเรียนไปปฏิบัติที่บ้านได้ โดยมีโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา ๘ แห่ง และโรงเรียนสังกัดโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน ๒ แห่ง นักเรียน ๑๐๐ คน แบ่งการฝึกอบรมออกเป็น ๕ รุ่น

๑๘) โครงการผลิตและส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงสัตว์น้ำ : ดำเนินการผลิต พันธุ์ปลาบ้ำ ปลาสลิค และปลานิล รวมจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ ตัว เพื่อแจกจ่ายให้แก่โรงเรียน และเกษตรกรในพื้นที่ นอกจากนี้ ยังมีการจัดฝึกอบรมหลักสูตรการเลี้ยงปลาในบ่อดินเปรี้ยว ที่ปรับปรุงแล้ว เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรนำไปประกอบเป็นอาชีพสร้างรายได้ โดยได้ดำเนินการในพื้นที่ศูนย์สาขา และพื้นที่ที่มีพระราชดำริให้ดำเนินการ รวม ๔๐ ครัวเรือน เข้าร่วมโครงการ

๑๙) โครงการผลิตและส่งเสริมพันธุ์สัตว์พระราชทาน : งานปศุสัตว์ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้จัดทำโครงการผลิตและส่งเสริมพันธุ์สัตว์พระราชทาน เพื่อต่อยอดการดำเนินการฯ ของปี ๒๕๖๕ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ รวมถึง สามารถขยายผล และส่งเสริมการดำเนินงานโครงการฯ ไปยังโรงเรียนภายใต้โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน และเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดยะลา และปัตตานี นอกเหนือจากในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และสนองพระราชดำริได้ตามที่วางไว้ต่อไป โดยมีกิจกรรมการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ดังนี้

- แผนงานผลิตพันธุ์สัตว์พระราชทาน ดำเนินการผลิตไก่ไข่ อายุ ๒๐ สัปดาห์ จำนวน ๔,๓๕๐ ตัว และเปิดไข่อายุ ๒๐ สัปดาห์ จำนวน ๑,๕๐๐ ตัว เพื่อนำไปสนับสนุน ในแผนงานส่งเสริมพันธุ์สัตว์พระราชทาน

- แผนงานส่งเสริมพันธุ์สัตว์พระราชทาน ดำเนินการส่งมอบพันธุ์สัตว์พระราชทานที่ได้จากแผนงานผลิต รวมทั้งการสนับสนุนปัจจัยการผลิต ได้แก่ อาหารสำเร็จรูป เพื่อนำไปใช้ในการเลี้ยงดู ให้แก่โรงเรียนภายใต้โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันในพื้นที่ จังหวัดยะลา จำนวน ๕ แห่ง จังหวัดปัตตานี จำนวน ๕ แห่ง และจังหวัดนราธิวาส จำนวน ๒๕ แห่ง รวมทั้งสิ้น ๓๕ แห่ง รวมทั้งเกษตรกร นอกจากนี้ ยังสนับสนุนให้แก่สตรีมีครรภ์ เพื่อให้มีแหล่งอาหารโปรตีนจากไข่ไก่ ไข่เป็ด พร้อมกับการจัดบรรยายให้ความรู้เบื้องต้นในการเลี้ยง ปศุสัตว์ การจัดการอาหารปศุสัตว์เพื่อลดต้นทุน เทคนิคและวิธีการผสมอาหาร เป็นต้น ก่อนที่จะส่งมอบพันธุ์สัตว์พระราชทาน เพื่อเป็นการปูพื้นฐานให้แก่ ครู นักเรียน เกษตรกร และสตรีมีครรภ์ จะได้นำความรู้ที่ไปประกอบการเลี้ยงปศุสัตว์ต่อไป

๒๐) โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงไก่ลูกผสมพื้นเมือง : ดำเนินการจัดฝึกอบรมหลักสูตรการเลี้ยงไก่ลูกผสมพื้นเมืองเพื่อการพัฒนาต่อยอดกิจกรรม และนำผลผลิตไปสู่การแปรรูป การบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงไก่อย่างถูกวิธี พร้อมสาธิตวิธีการลดต้นทุนอาหาร รวมถึงการเพิ่มผลผลิตเพื่อต่อยอดกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การแปรรูปผลิตภัณฑ์ การรวมกลุ่มผลิตอาหารเพื่อลดต้นทุน เป็นต้น โดยส่งมอบไก่ลูกผสมพื้นเมืองให้กับเกษตรกรพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ฯ และพื้นที่ที่มีพระราชดำริให้ดำเนินการ รวมจำนวน ๒๐ ครัวเรือน ๆ ละ ๓๓ ตัว พร้อมอาหารสำเร็จรูปจำนวน ๑๐๓ กิโลกรัม/ครัวเรือน

๒๑) โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงเป็ดเทศ : ดำเนินการจัดฝึกอบรมหลักสูตรการเลี้ยงเป็ดเทศอย่างถูกวิธี พร้อมสาธิตวิธีการลดต้นทุนอาหาร รวมถึงการเพิ่มผลผลิตเพื่อต่อยอดกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การแปรรูปผลิตภัณฑ์ การรวมกลุ่มผลิตอาหารเพื่อลดต้นทุน เป็นต้น โดยส่งมอบเป็ดเทศให้กับเกษตรกรพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ฯ พื้นที่ศูนย์สาขาที่ ๒ โครงการพัฒนาพื้นที่หมู่บ้านปีแฉมุดอ รวมจำนวน ๔๐ ครัวเรือน ๆ ละ ๒๐ ตัว พร้อมยาปฏิชีวนะ และอาหารสำเร็จรูป จำนวน ๑๓๗ กิโลกรัม/ครัวเรือน

๒๒) โครงการผลิตเห็ดแบบเห็ดครบวงจร : ดำเนินการผลิตก้อนเชื้อเห็ดสำหรับเปิดดอกเพื่อสาธิตให้นักเรียน นักศึกษา โรงเรียนในโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน และผู้ที่สนใจได้มาเรียนรู้ฝึกปฏิบัติจริง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ และขยายผลความสำเร็จไปสู่ราษฎร เพื่อให้มีองค์ความรู้สำหรับการนำไปประกอบเป็นอาชีพ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ให้ดียิ่งขึ้น โดยเห็ดที่นำมาใช้ในการสาธิต ประกอบด้วย เห็ดนางฟ้า เห็ดเป๋าฮื้อ เห็ดนางรมเทา เห็ดหลินจือ เห็ดหูหนู เห็ดครง และเห็ดยานางิ พร้อมกันจัดให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการเพาะเห็ดในพื้นที่ และผ่านระบบออนไลน์แก่นักเรียน นักศึกษา เกษตรกรและผู้สนใจทั่วไป

๒๓) โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านหม่อนไหม : ดำเนินการจัดทำแปลงสาธิตการปลูกหม่อนผลสด หม่อนใบ การเลี้ยงไหมพันธุ์พื้นบ้านและพันธุ์ลูกผสม และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่ได้จากหม่อนไหม เพื่อเป็นต้นแบบสำหรับเกษตรกรและราษฎรทั่วไป ได้เข้ามาศึกษาดูงานด้านหม่อนไหม ได้นำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาอาชีพให้เหมาะสมกับพื้นที่ และการผลิตพันธุ์หม่อนไหมเพื่อแจกจ่าย ๒๐,๐๐๐ ถูง โดยได้แจกพันธุ์หม่อนผล ๙,๘๕๐ ต้น และหม่อนใบ ๑๐,๓๖๐ ต้น ให้แก่หน่วยงาน เกษตรกร และราษฎรที่สนใจนำไปปลูกเพื่อขยายผลต่อไป

๓. งานฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี เป็นการดำเนินงานโดยการนำผลสำเร็จจากการศึกษา ทดลอง และวิจัย มาจัดทำเป็นกิจกรรมในงานขยายผลโครงการฯ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ราษฎร ในพื้นที่ได้นำองค์ความรู้เหล่านั้นไปต่อยอดในพื้นที่ของตนเอง ซึ่งจะสามารถสร้างคุณภาพชีวิต และเพิ่มรายได้ให้แก่ราษฎรได้เป็นอย่างดี

๑) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการและอบรมออนไลน์เพื่อขยายผลองค์ความรู้ภายใต้ผลสำเร็จของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เพื่อขยายผลองค์ความรู้ภายใต้ผลสำเร็จของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ให้แก่เกษตรกรได้มีความรู้ความเข้าใจการทำเกษตรที่ถูกต้อง เป็นการสร้างเครือข่ายเกษตรกร รวมทั้ง สามารถเข้าถึงแหล่งความรู้ได้ง่ายและสะดวกมากยิ่งขึ้น โดยแบ่งการอบรมออกเป็น ๒ รูปแบบ ประกอบด้วย การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการภายในพื้นที่ศูนย์ฯ และการจัดอบรมผ่านระบบออนไลน์ หลักสูตรที่นำมาถ่ายทอดองค์ความรู้โดยส่วนใหญ่เป็นหลักสูตรที่ได้รับความสนใจจากเกษตรกร และราษฎรในพื้นที่ เช่น การเลี้ยงปลาในบ่อดินเปรี้ยวจัด การเลี้ยงสัตว์ปีก (ไก่และเป็ด) การเพาะเห็ดถุงเสริมรายได้ การปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกพืชผักการขยายพันธุ์พืชอย่างง่าย ชันโรง ผึ่งจิ้ง รายได้แจ้ว การเลี้ยงปลาในบ่อดินเปรี้ยวจัด เป็นต้น โดยปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้จัดหลักสูตรฝึกอบรมจำนวน ๓๘ หลักสูตร มีเกษตรกร นักเรียน นักศึกษา และผู้สนใจเข้าร่วมในหลักสูตรต่าง ๆ รวมจำนวนทั้งสิ้น ๒,๗๐๕ คน โดยมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

หลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับเกษตรกร ในพื้นที่ขยายผลการพัฒนา ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ (เรื่อง)	เวลาการฝึกอบรม		จำนวน ผู้เข้ารับ การ ฝึกอบรม
	ระยะเวลา อบรม (วัน/รุ่น)	ช่วงเวลา ฝึกอบรม (วัน/เดือน/ปี)	
อบรมที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ (Onsite)			
๑. การปลูกพืชผัก พืชไร่ บริเวณบ้าน	๑	๒๖ มิ.ย. ๖๖	๑๐
๒. การจัดการแปลงพืชอาหารสัตว์และการบริหารจัดการแปลง พืชอาหารสัตว์อย่างเป็นระบบ	๑	๑๒ ก.ย. ๖๖	๒๖
๓. การผลิตข้าวสุ่ระบบการผลิตตามมาตรฐาน GAP	๑	๔ ก.ค. ๖๖	๑๕

๔. การจัดทำระบบควบคุมภายในกลุ่ม (Internal control system) ตามระบบการผลิตข้าวอินทรีย์	๑	๕ มิ.ย. ๖๖	๑๕
๕. การปรับปรุงดินและรวมกลุ่มแปรรูปเพื่อผลิตข้าว	๑	๑๙ มิ.ย. ๖๖	๔๕
๖. การบริหารจัดการพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ	๑	๒๖ มิ.ย. ๖๖	๑๒
๗. การปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกพืชผัก พืชไร่	๒	๒๐-๒๑ มิ.ย. ๖๖	๗๕
๘. การปรับปรุงดินทรายจัดเพื่อปลูกพืชผัก พืชไร่	๑	๑๙ มิ.ย. ๖๖	๕๕
๙. การปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน	๒	๒๐ มิ.ย. ๖๖	๙๓
		๐๔ ก.ค. ๖๖	
๑๐. การปลูกอ้อยคั้นน้ำ	๒	๒๓ มิ.ย. ๖๖	๗๔
		๒๖ มิ.ย. ๖๖	
๑๑. การปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูก พืชผัก พืชไร่ ไม้ผล	๒	๒๒-๒๓ มิ.ย. ๖๖	๒๘
๑๒. ส่งเสริมการผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษ	๙	๓-๔ ก.ค. ๖๖	๑๐๐
๑๓. การเลี้ยงปลาสดในบ่อดินเปรี้ยวที่ปรับปรุงแล้ว	๓	๑๗-๑๘ ก.ค. ๖๖	๓๐
		๒๐ ก.ค. ๖๖	
๑๔. การเลี้ยงปลานิลในบ่อดินเปรี้ยวที่ปรับปรุงแล้ว	๒	๑๙-๒๐ ก.ค. ๖๖	๑๐
๑๕. การเลี้ยงไก่ไข่	๗	๑๖-๒๙ ส.ค. ๖๖	๘๗๐
๑๖. การเลี้ยงเป็ดไข่	๕	๑๖-๒๙ ส.ค. ๖๖	๑๗๔
๑๗. อบรมมารดาตั้งครรภ์และมารดาที่มีเด็กเล็ก	๖	๑๘-๒๒ ก.ย. ๖๖	๒๗๐
๑๘. การเลี้ยงไก่ลูกผสมพื้นเมืองเพื่อการพัฒนาต่อยอดกิจกรรม และนำผลผลิตสู่การแปรรูป	๑	๒๕ ก.ค. ๖๖	๒๐
๑๙. การเลี้ยงเป็ดเทศ	๑	๒๒-๒๗ มิ.ย. ๖๖	๔๐
๒๐. เทคนิคการถ่ายภาพในแบบสื่อสาธารณะในยุคดิจิทัล	๒	๑๓-๑๔ ก.ค. ๖๖	๖๐
๒๑. การสร้างสรรค์สื่อดิจิทัลบนเครือข่ายสังคมออนไลน์	๒	๑๑-๑๒ ก.ค. ๖๖	๖๕
๒๒. กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช	๑	๖ ก.ค. ๖๖	๗๓
๒๓. การเลี้ยงปลาในบ่อดินเปรี้ยวจัดเชิงปฏิบัติการ	๑	๒๘ มิ.ย. ๖๖	๓๐
๒๔. การเลี้ยงสัตว์ปีก (ไก่และเป็ด) เชิงปฏิบัติการ	๑	๒๘ มิ.ย. ๖๖	๓๐
๒๕. การเพาะเห็ดถุงเสริมรายได้เชิงปฏิบัติการ	๑	๒๙ มิ.ย. ๖๖	๓๐
๒๖. การปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกพืชผักเชิงปฏิบัติการ	๑	๓๐ มิ.ย. ๖๖	๓๐
๒๗. การขยายพันธุ์พืชอย่างง่ายเชิงปฏิบัติการ	๑	๓ มิ.ย. ๖๖	๓๐
๒๘. ชั้นโรง ผึ้งจิ๋ว รายได้แจ๋ว เชิงปฏิบัติการ	๑	๔ ก.ค. ๖๖	๓๐
๒๙. การพัฒนาทักษะการผลิตผลิตภัณฑ์กระจูด	๑	๑๑-๒๕ ก.ค. ๖๖	๑๐
๓๐. การพัฒนาทักษะการผลิตผ้ามัดหมี่	๑	๐๗-๒๗ ก.ค. ๖๖	๑๐
๓๑. กิจกรรมฝึกอบรมปลูกพลังวัยใส หัวใจสีเขียว	๑	๒๕-๒๖ มิ.ย. ๖๖	๖๐
๓๒. กิจกรรมฝึกอบรมผู้พิทักษ์อนุรักษ์ป่าพรุโต๊ะแดง	๑	๓-๔ ส.ค. ๖๖	๖๐
๓๓. กิจกรรมฝึกอบรมค่ายเพื่อนชาวพรุ	๑	๑๖-๑๗ ส.ค. ๖๖	๖๐
๓๔. โครงการศึกษาดูงานเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ฯ	๑	๒๓-๒๕ ก.ย. ๖๖	๔๕

หลักสูตรออนไลน์ (Online)

๓๕. การเลี้ยงปลาในบ่อดินเปรี้ยวจัด	๑	๕ ก.ค. ๖๖	๓๐
๓๖. การเลี้ยงสัตว์ปีก (ไก่และเป็ด)	๑	๖ ก.ค. ๖๖	๓๐
๓๗. การเพาะเห็ดถุงเสริมรายได้	๑	๗ ก.ค. ๖๖	๓๐
๓๘. การขยายพันธุ์พืชอย่างง่าย	๑	๑๐ ก.ค. ๖๖	๓๐
		รวมทั้งสิ้น	๒,๗๐๕

๒) โครงการพัฒนากระบวนการนำเสนอและประชาสัมพันธ์ของเกษตรกรศูนย์เรียนรู้ และเกษตรกรตัวอย่าง เพื่อพัฒนากระบวนการนำเสนอและประชาสัมพันธ์ของเกษตรกรศูนย์เรียนรู้และเกษตรกรตัวอย่าง ในการประยุกต์ใช้กับสภาวะเศรษฐกิจและความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคปัจจุบัน เพื่อให้เกษตรกรศูนย์เรียนรู้และเกษตรกรตัวอย่างสามารถนำการเสนอและประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ มาปรับใช้กับศูนย์เรียนรู้เพื่อให้เกษตรกรประชาชนทั่วไปได้รู้ข้อมูลข่าวสารกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการทำการเกษตรสู่ชุมชนอย่างยั่งยืน โดยได้จัดให้มีการศึกษาดูงานต่างจังหวัด จำนวน ๓ วัน

๓) โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาทักษะการผลิตเส้นใยพืชและผ้าทอมัดหมี่เกษตรกรรายใหม่ เพื่อพัฒนากระบวนการการสร้างผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืชให้มีความทันสมัยและตรงตามความต้องการของตลาด รวมทั้งพัฒนาเทคนิคการผลิตในด้านต่าง ๆ ในการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชน และสร้างรายได้เสริมให้แก่เกษตรกร โดยจัดให้มีการอบรมหลักสูตร “การพัฒนาทักษะการผลิตผลิตภัณฑ์กระจูด” และ “การพัฒนาทักษะการผลิตผ้าทอมัดหมี่” ซึ่งมีเกษตรกรรวม ๒๐ คน เข้าร่วมโครงการฯ

๔) โครงการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ “เพื่อนชาวพรุ” เพื่อทำความเข้าใจให้ ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติในป่าพรุโต๊ะแดงอย่างรู้คุณค่า การปลูกฝัง ความรักความหวงแหนต่อผืนป่าผ่านการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ประสบการณ์ด้านการใช้ ประโยชน์และการอนุรักษ์ โดยในแต่ละกิจกรรมจะประสานให้สอดคล้องในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ เพื่อให้บุคคลกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นเยาวชนในพื้นที่ที่สามารถสร้างเครือข่ายมีความเข้มแข็ง ตามศักยภาพของแต่ละพื้นที่ และพัฒนาเชื่อมโยงเครือข่ายไปสู่ชุมชนอื่น ๆ รอบป่าพรุ อันจะเป็น การส่งเสริมความเป็นปึกแผ่นและเป็นพลังในการอนุรักษ์ป่าพรุให้คงอยู่และยั่งยืนตลอดไป โดยมีกิจกรรมที่สำคัญ เช่น การฝึกอบรมปลูกพลังวัยใส...หัวใจสีเขียว ผู้พิทักษ์อนุรักษ์ป่าพรุ โต๊ะแดง และฝึกอบรมค่ายเพื่อนชาวพรุ มีเยาวชนเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๑๘๐ คน

๔. งานฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑) โครงการสำรวจชนิดของนกและถิ่นอาศัยในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เพื่อสำรวจชนิดของนกในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ โดยแบ่งเป็นพื้นที่สวนผลไม้ ดงดงทลหา อาคารนิทรรศการ และป่าพรุจำลอง ในช่วงเช้า และช่วงเย็น เพื่อศึกษาจำแนกชนิด และถิ่นที่อยู่อาศัยของนก ผลการดำเนินงานสำรวจพบนกทั้งสิ้น ๖๗ ชนิด เช่น นกกาน้ำเล็ก นกสีชมพูสวน นกเต่าดินทุ่งเล็ก นกจาบคาหัวสีส้ม นกกระต๊อตตะโพกขาว เหยี่ยวแดง นกอีแพรด แถบอกดำ นกกินปลีคอม่วง นกแอ่นตาล นกเอี้ยงสาธิตา นกกระจุบคอดำ นกนางแอ่นแปซิฟิก และนกหัวขวานแดงลาย เป็นต้น

๒) โครงการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ไม้เสม็ดขาว และไม้ขนาดเล็กในงานหัตถกรรมและสิ่งก่อสร้าง เพื่อพัฒนารูปแบบการใช้ไม้เสม็ดขาว และไม้ขนาดเล็กให้มีมูลค่าเพิ่มในการสร้างรายได้ให้แก่ราษฎร โดยดำเนินการศึกษาการแปรรูปไม้ เสม็ดขาว และไม้ขนาดเล็กในขนาดและรูปแบบที่แตกต่างกัน เพื่อนำมาจัดทำเป็นผลิตภัณฑ์ เพิ่มมูลค่า และการคิดค้นวิธีการนำไม้เสม็ดขาวและไม้ขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น ถาดวางไวน์ทรงกลม ถาดวางกาแฟ ถาดวางไวน์ทรงสมอเรือ ถาดวางไวน์ทรงไข โดยนำมาจัด แสดงเป็นนิทรรศการ ขยายผลไปสู่ประชาชนเพื่อนำไปประกอบอาชีพสร้างรายได้ต่อไป

๓) โครงการเพาะชำกล้าไม้สนับสนุนโครงการปลูกป่าในใจคนและปลูกไม้ ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง เพื่อสนับสนุนโครงการพิเศษและแจกจ่ายให้แก่ประชาชนทั่วไป และหน่วยงานราชการ เพื่อส่งเสริมการปลูกป่าและเพิ่มพื้นที่สีเขียว ตลอดจนตกแต่งอาคารสถานที่ให้ร่มรื่น โดยการเก็บเมล็ดจากแม่ไม้ที่ดีมีคุณภาพมาเพาะชำ จำนวน ๘ ชนิด การเพาะชำกล้าไม้ทั่วไป และไม้ท้องถิ่น จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ กล้า ได้ดำเนินการเพาะชำกล้าไม้ทั่วไป

❖ แผนงานบริหารจัดการองค์กร

เป็นการดำเนินงานเพื่อบริหารจัดการกิจกรรมต่าง ๆ ภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ รวมทั้ง การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์ศึกษาฯ ให้แก่นักเรียน นักศึกษา และบุคคลที่สนใจ ในรูปแบบของนิทรรศการ เอกสารและป้ายประชาสัมพันธ์ ผลการดำเนินงานสรุปได้ ดังนี้

๑) โครงการจัดทำเอกสารเผยแพร่และประชาสัมพันธ์โครงการฯ เพื่อเป็นการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลสำเร็จการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายสู่บุคคลภายนอก ควบคู่ไปพร้อมกับการพัฒนาทักษะความรู้ให้แก่บุคลากรภายในของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้ดำเนินการสรุปได้ ดังนี้

- การจัดพิมพ์หนังสือรายงานผลการดำเนินงานประจำปี ๒๕๖๕ จำนวน ๑๐๐ เล่ม
- การจัดงานชมศูนย์ศึกษา พัฒนาความรู้ ดูนิทรรศการ ครั้งที่ ๒๔ ประจำปี ๒๕๖๖ ที่จัดขึ้นในระหว่างวันที่ ๗ - ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๖ โดยมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนได้สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงมีพระราชปณิธานในการ “สืบสาน รักษา ต่อยอด” โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวงเพื่อเผยแพร่ผลสำเร็จจากการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯออกสู่สาธารณชน

- การจัดฝึกอบรม หลักสูตร “การสร้างสรรค์สื่อดิจิทัลบนเครือข่ายสังคมออนไลน์” และหลักสูตร “เทคนิคการถ่ายภาพในแบบสื่อสาธารณะในยุคดิจิทัล” เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำความรู้ที่ได้รับมาปรับประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- การผลิตสื่อเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ และประชาสัมพันธ์ในยุคดิจิทัลในรูปแบบ VDO Youtube ขึ้น เพื่อเพิ่มช่องทางการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์และเพื่อให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงและรับรู้องค์ความรู้และข้อมูลข่าวสารของศูนย์ฯ ได้อย่างแพร่หลาย อันจะนำไปสู่การเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร เผยแพร่ลงในสื่อดิจิทัล ผ่านทาง Youtube และ Webpage ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จำนวน ๑๕ เรื่อง

- การจัดทำรายการถ่ายทอดสด “มาแกลต แลพิกุลทองฯ” ผ่านเฟซบุ๊ก (Facebook Live) ขึ้น โดยในรายการได้จัดให้มีการนำเสนอองค์ความรู้ และกิจกรรมการดำเนินงาน การประชาสัมพันธ์อัปเดตข่าวสารตามสถานการณ์ปัจจุบัน และนำเสนอสถานที่ท่องเที่ยวของดี ของเด่นในจังหวัดนราธิวาสและจังหวัดใกล้เคียง และการเปิดโอกาสให้ผู้รับชมการถ่ายทอดสดได้เข้าร่วมกิจกรรมถามตอบรับรางวัลในช่วงท้ายรายการเพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางการให้ประชาชนสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ของศูนย์ฯ ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และแพร่หลายยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่การเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร โดยมีการจัดทำรายการทั้งสิ้น ๑๖ ครั้ง

- การจัดเตรียมความพร้อมรับเสด็จสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมด้านอาคารสถานที่ในการรับเสด็จสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ให้มีความสวยงาม เป็นเรียบร้อยและสมพระเกียรติ จำนวน ๒ ครั้ง ครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖ และครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๘ - ๒๒ กันยายน ๒๕๖๖

๒) โครงการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ

(๑) โครงการบริหารจัดการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

: กิจกรรมที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ดำเนินการ ได้แก่

- **กิจกรรมปกป้องพันธุกรรมพืช** ดำเนินการปกป้องพันธุกรรมพืชในพื้นที่ป่าธรรมชาติดั้งเดิม โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้กำหนดพื้นที่ปกป้องพันธุกรรมพืชคือ สวนนกเป็ดน้ำ ซึ่งมีเนื้อที่ ๘๕ ไร่ เป็นพื้นที่ป่าพรุดั้งเดิมที่มีสภาพพื้นที่ลุ่มต่ามีน้ำท่วมขังตลอดทั้งปี พืชพรรณธรรมชาติส่วนใหญ่เป็นป่าเสม็ด มีกระจูดและไม้เนื้ออ่อน ๆ ขึ้นปกคลุม การดำเนินงานโครงการดังกล่าว ส่งผลให้มีการปกป้องพันธุกรรมพรรณไม้ดั้งเดิมในพื้นที่สวนนกเป็ดน้ำ เช่น ต้นหม้อข้าวหม้อแกงลิง และพรรณไม้ดั้งเดิมที่เจริญเติบโตในพื้นที่ให้คงอยู่ตามธรรมชาติตามเดิม

- **กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมพันธุกรรมพืช** ดำเนินการสำรวจเก็บรวบรวมความหลากหลายของพืชวงศ์ขิง ข่า ในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ พื้นที่เป้าหมาย ๕๑๐ ไร่ พบพืชวงศ์ขิง ข่า จำนวน ๑๖ ชนิด ประกอบด้วย กระตือป่า กระชาย กระวาน ข่าลิง ขมิ้น ขิงขาว กาหลง ดาหลา ปุดหม้อ ปุดหวาน ปุดเขย่ง ปุดสิงห์ เปราะป่า ปิละใบ ไพลดำ และเร่วน้อย

- **กิจกรรมปลูกรักษาพันธุกรรมพืช** ปลูกรักษาพันธุกรรมพืช จำนวน ๘ แปลง ได้แก่ หวาย ดาหลา สมุนไพโร บัว หม้อข้าวหม้อแกงลิง กล้วยไม้ พันธุ์ไม้หายากและมเหสักข์-สักสยามมินทร์ โดยดำเนินการดูแลรักษาด้วยการกำจัดวัชพืช ตัดแต่ง ใส่ปุ๋ย และขยายพันธุ์พืชเพิ่มเติม ได้แก่ เงาน้ำตาลกรวด พริกพื้นบ้าน และพรรณไม้ประจำถิ่น

- **กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์พันธุ์กรรมพืช** ดำเนินการในพื้นที่ ๒.๓ ไร่ เป็นแปลงสาธิตการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อการปลูกปาล์มสาคุ ซึ่งเป็นพันธุ์ไม้ที่สามารถเจริญเติบโตได้ดีในพื้นที่พรุและพื้นที่ลุ่มมีน้ำท่วมขังทั่วไป สามารถนำส่วนต่าง ๆ เกือบทุกส่วนมาใช้ประโยชน์ได้ นำมาปลูกเพื่อทดแทนในพื้นที่รกร้าง และเป็นพืชอนุรักษ์ดินและน้ำ ทั้งนี้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ดำเนินการศึกษาทดลอง และจัดทำแปลงสาธิตการปรับปรุงดินเปรี้ยวจัดเพื่อปลูกปาล์มสาคุ นอกจากนี้ ยังได้มีการนำเนื้อจากลำต้นปาล์มสาคุมาใช้เลี้ยงด้วงสาคุในกะละมังด้วย

- **กิจกรรมศูนย์ข้อมูลพันธุ์กรรมพืช** ดำเนินการสำรวจรวบรวมข้อมูล จัดทำผังแปลงปลูก แปลงปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืช และการบันทึกค่าพิกัดตำแหน่ง (GPS) ของพืชที่ปลูกรักษา เพื่อเป็นการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ไว้สำหรับเป็นประโยชน์ในการสืบค้น และนำไปใช้ในการพัฒนาต่อไปในอนาคต

- **กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช** ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับเด็กนักเรียน หลักสูตรการเสริมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และพันธุ์พืช เพื่อเป็นการสร้างจิตสำนึกอันดีให้แก่เด็กและเยาวชน ได้เข้าใจ ถึงความสำคัญ รู้สึกหวงแหน และเห็นประโยชน์ของพันธุ์พืช โดยมีครูและนักเรียนในโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๗๐ ราย

(๒) **โครงการจัดทำตัวชี้วัดโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ :** ดำเนินการจัดเก็บข้อมูล และวัดการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นแต่ละด้านอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ เช่น ด้านการพัฒนาดิน แหล่งน้ำ ป่าไม้ และการเกษตร โดยการจัดทำรายงานสำหรับใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

(๓) **โครงการผลิตเมล็ดพันธุ์สำรองเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในยามวิกฤติ ตามพระราชดำริ :** ดำเนินการผลิตเมล็ดพันธุ์สำรองเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในยามวิกฤติ โดยได้ผลิตเมล็ดพันธุ์ ดังนี้

- **เมล็ดพันธุ์พืชผัก** จำนวน ๗ ชนิด คือ พริกหยวก กระเจี๊ยบเขียว มะเขือเปราะ ถั่วฝักยาว ถั่วพู พริกชี้ และผักแพง

- เมล็ดพันธุ์พืชไร่ คือ เมล็ดพันธุ์ถั่วหรั่ง
- เมล็ดพันธุ์ข้าว จำนวน ๒ สายพันธุ์ คือ พันธุ์ซิบูกันตัง ๕ และ

หอมกระดิงงา ๕๙

สำหรับผลการแจกจ่ายเมล็ดพันธุ์ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นการแจกจ่ายเพื่อบริหารจัดการเมล็ดพันธุ์ก่อนหมดอายุ โดยได้แจกจ่ายให้แก่เกษตรกรที่เข้ารับการอบรมหลักสูตรต่าง ๆ เกษตรกรในพื้นที่ขยายผลของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ และเกษตรกรทั่วไปจำนวน ๖๕ ราย

ลำดับ	ชนิดพืช	ผลการดำเนินงาน							
		แผน/ผลการผลิต		เมล็ดพันธุ์พระราชทาน		สนับสนุน กปร.		สนับสนุน เกษตรกร	
		แผน (กก.)	ผล (กก.)	แผน (กก.)	ผล (กก.)	แผน (กก.)	ผล (กก.)	แผน (กก.)	ผล (กก.)
๑	พริกหยวก	๖	๔	๒	๒	๒	๑.๑	๒	-
๒	กระเจี๊ยบเขียว	๒๐	๒๐	๑๐	๑๐	๕	๕	๕	๕
๓	มะเขือเปราะ	๙	๓.๕	๒	๒	๑.๕	๑.๕	๑.๕	๐.๕
๔	ถั่วฝักยาว	๑๖	๑๒	๖	๖	๖	๖	๔	๖
๕	ถั่วพู	๓๐	๒๐	-	-	๑๐	๑	๑๐	๑
๖	พริกชี้	๒	๔	-	-	๑	-	๑	-
๗	ฟักแฟง	๐.๗	๐.๘	-	-	-	๐.๔	๐.๓	๐.๑
๘	ถั่วหรั่ง	๕๐	๒๕	-	-	-	-	๒๕	-
๙	ข้าวซิบูกันตัง ๕	๒,๐๐๐	๑,๕๗๐	-	-	-	๖๑๕	๑,๐๐๐	๖๑๕
๑๐	ข้าวหอมกระดิงงา ๕๙	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	-	-	-	๕๒๕	๕๐๐	๕๒๕

(๔) โครงการบริหารจัดการโรงงานสกัดและแปรรูปน้ำมันปาล์ม เพื่อเป็นโรงงานต้นแบบโรงงานสกัดและแปรรูปน้ำมันปาล์มขนาดเล็ก โดยสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ในด้านต่าง ๆ แก่ผู้สนใจมาศึกษา เรียนรู้ จำนวน ๑,๔๒๔ ราย ด้วยวิธีการฝึกปฏิบัติกระบวนการผลิตไบโอดีเซล เพื่อนำไปประกอบอาชีพในครัวเรือนต่อไป ได้ฝึกปฏิบัติกระบวนการผลิตไบโอดีเซลเพื่อนำไปพิจารณาประกอบเป็นอาชีพทางเลือกต่อไป

(๕) โครงการบริหารจัดการด้านส่งเสริมการเกษตรแปลงเรียนรู้เศรษฐกิจ

พอเพียง : ดำเนินการจัดเตรียมพื้นที่สำหรับจัดทำแปลงเรียนรู้การเกษตรแบบผสมผสาน โดยมีกิจกรรมปลูกพืชผัก ไม้ผล ทำประมง และเลี้ยงปศุสัตว์ ในพื้นที่ ๑ ไร่ โดยมีผู้สนใจเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๙๖๐ คน

(๖) โครงการอนุรักษ์และศึกษาบอนสี : ดำเนินการจัดทำแปลง

ดูแลรักษาแปลงอนุรักษ์บอนสี จำนวน ๒๐๐ ต้น ที่ตั้งอยู่ภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เพื่อดำเนินงานสนองพระราชดำริในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง โดยการเก็บรวบรวมพันธุ์บอนสีที่พบได้ในธรรมชาติมาอนุรักษ์ไว้ รวมทั้งได้นำบอนสีพันธุ์ลูกผสมมาขยายพันธุ์ไว้สำหรับเป็นแหล่งต้นพันธุ์ และเป็นแปลงตัวอย่างสำหรับให้ความรู้แก่นักเรียน เกษตรกร และราษฎรทั่วไป ที่เข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาดูงานในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ซึ่งในแต่ละปี มีครูและนักเรียนจากโรงเรียนต่าง ๆ ในพื้นที่ ๓ จังหวัดภาคใต้ เข้ามาศึกษาดูงานเป็นจำนวนมาก

(๗) โครงการพัฒนาการผลิตพืชสวนครัวระดับในภาคใต้ : ดำเนินการปลูกไม้ดอกจากหัวพันธุ์ที่เก็บมาจากรุ่นที่แล้ว และปลูกไม้ใบเพื่อขยายต้นพันธุ์ไม้ใบ เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมและศึกษาให้แก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ที่สนใจได้มาเรียนรู้ฝึกปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ และขยายผลความสำเร็จไปสู่ราษฎร เพื่อให้มีองค์ความรู้สำหรับการนำไปประกอบเป็นอาชีพ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ให้ดียิ่งขึ้น โดยได้ดำเนินการในพื้นที่ ๘ ไร่ เน้นการปลูกไม้ดอกที่สามารถปลูกได้กลางแจ้ง เช่น แกลดิโอลัส ปทุมมา กระเจียว ดาหลา มะลิ และไม้ดอก – ไม้ประดับที่ปลูกในโรงเรือน เช่น ชิงแดง กระท้อ ต้นไฟฟิลิปปินส์ เฮลิโกเนีย และไม้ประดับที่ปลูกในกระถาง เช่น บอนสี เป็นต้น

(๘) โครงการขยายพื้นที่จัดทำแปลงรวบรวมพันธุ์กล้วยพื้นเมืองภาคใต้ : ดำเนินการขยายแปลงปลูกเพิ่มเติมในพื้นที่แปลงยางเก่าของงานวิชาการเกษตร เนื้อที่ ๔ ไร่ แบ่งการดำเนินงานออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ แปลงปลูกรักษาพันธุ์ เนื้อที่ ๑ ไร่ เพื่อปลูกและรวบรวมพันธุ์กล้วย พร้อมกับจัดทำป้ายข้อมูลทางพฤกษศาสตร์ จำนวน ๑๒ พันธุ์ ไว้เป็นแปลงสำรอง กรณีที่เกิดโรคระบาดในแปลงหลัก และแปลงปลูกกล้วย เนื้อที่ ๓ ไร่ เพื่อปลูกกล้วยน้ำว้า กล้วยเหวาะ กล้วยหิน และกล้วยแกง เพื่อเป็นแปลงทดสอบการแปรรูปผลผลิตจากกล้วยพื้นเมือง ปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการปรับปรุงพื้นที่

(๙) โครงการรวบรวมพันธุ์กล้วยพื้นเมืองภาคใต้ : ดำเนินการรวบรวมพันธุ์กล้วยหายากในพื้นที่ เพื่อนำมาปลูกไว้ภายในพื้นที่แปลงงานวิชาการเกษตร เนื้อที่ประมาณ ๒.๒ ไร่ โดยสามารถรวบรวมได้ตรงตามเอกสาร จำนวน ๗ พันธุ์ และได้รวบรวมกล้วยพันธุ์อื่นมาปลูกในแปลงอีกจำนวน ๒๙ พันธุ์ รวมเป็น ๓๖ พันธุ์ โดยมีทั้งพันธุ์กล้วยพื้นเมืองและพันธุ์กล้วยเศรษฐกิจ และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้สืบค้น และพบพันธุ์กล้วยหายากจากรายชื่อพันธุ์กล้วย ๑๒ พันธุ์ได้เพิ่มเติมอีก ๑ สายพันธุ์ คือ กล้วยลูกไก่ (ปิแซ อะเนาะ อาแย) ซึ่งทำให้สามารถรวบรวมพันธุ์กล้วยหายากได้จำนวน ๑๑ สายพันธุ์ คงเหลือ ๑ สายพันธุ์ที่อยู่ระหว่างสืบหาพันธุ์กล้วย คือกล้วยอะไร (ปิแซ อาปอ) นอกจากนี้ ยังดำเนินการรวบรวมพันธุ์กล้วยหายากในท้องถิ่นเพิ่มเติม ทำให้ในปัจจุบัน มีกล้วยหายากในแปลงรวมทั้งหมด ๔๒ สายพันธุ์

(๑๐) โครงการจัดทำแปลงรักษาพันธุ์ยางเพื่อทดแทนแปลงปลูกเดิม : ดำเนินการปลูกต้นกล้ายาง ในพื้นที่โครงการสวนยางเขาสำนัก เนื้อที่ประมาณ ๒ ไร่ โดยมีงานวิชาการเกษตรดำเนินการเพาะชำต้นกล้ายาง และปลูกต้นยางในแปลง พร้อมกับการปลูกพืชอายุสั้นแซมในแปลงต้นยาง ได้แก่ ถั่วหรั่ง

(๑๑) โครงการควบคุมเฝ้าระวังโรคติดต่อและการสาธารณสุข :

ดำเนินการควบคุมป้องกันโรค ดูแลสุขภาพของเจ้าหน้าที่ บุคลากรภายใน และราษฎรที่อาศัยอยู่โดยรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ โดยเน้นการป้องกันและควบคุมสิ่งที่จะก่อให้เกิดการนำโรค พร้อมกับการให้บริการสุขภาพเบื้องต้นและคำแนะนำ ร่วมกับการจ่ายยาสามัญประจำบ้าน และการรักษาพยาบาลเบื้องต้น เมื่อบุคลากรภายในที่ทำงานเกิดภาวะเจ็บป่วย เพื่อเป็นการส่งเสริมสวัสดิภาพและความปลอดภัยของบุคลากร โดยมีผู้มารับบริการ จำนวน ๑๐๑ ราย เป็นเพศชาย ๖๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๔๑ และเพศหญิง ๖๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๕๙ นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินการพ่นสารเคมีเพื่อกำจัดยุง ควบคุมยุงพาหะ โดยทำการพ่นแบบหมอกควัน และแบบปล่อยละออง (ULV) ตีตรถยนต์ช่วง การใช้กับดักกาวและเหยื่อล่อแมลงวัน รับเสด็จฯ

(๑๒) โครงการบำรุงรักษาต้นไม้ทรงปลูกและต้นไม้ขนาดใหญ่ในศูนย์ศึกษา

การพัฒนาพิกุลทองฯ : เนื่องด้วยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ มีพระบรมวงศานุวงศ์ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงงานเป็นประจำทุกปี รวมถึง มีบุคคลสำคัญมาตรวจเยี่ยม และมีการปลูกต้นไม้สำคัญไว้ภายในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เป็นจำนวนมาก ประกอบด้วย ต้นไม้ขนาดใหญ่ภายในหน่วยงาน มีสภาพเสื่อมโทรม ยืนต้นตาย จนเป็นสาเหตุให้ปลวก และเชื้อรา เข้าทำลายเนื้อไม้ จำเป็นต้องได้รับการบำรุง รักษา ตัดแต่ง รื้อถอน ย้ายปลูก เพื่อให้ต้นไม้ทรงปลูก และต้นไม้ขนาดใหญ่มีอายุที่ยืนยาว โดยมีกิจกรรมที่ดำเนินการ ได้แก่ การกำจัดแมลง ศัตรู และเชื้อราต่าง ๆ ที่ทำลายต้นไม้ ตัดแต่ง รื้อถอน และย้ายไปปลูกใหม่ ภายในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

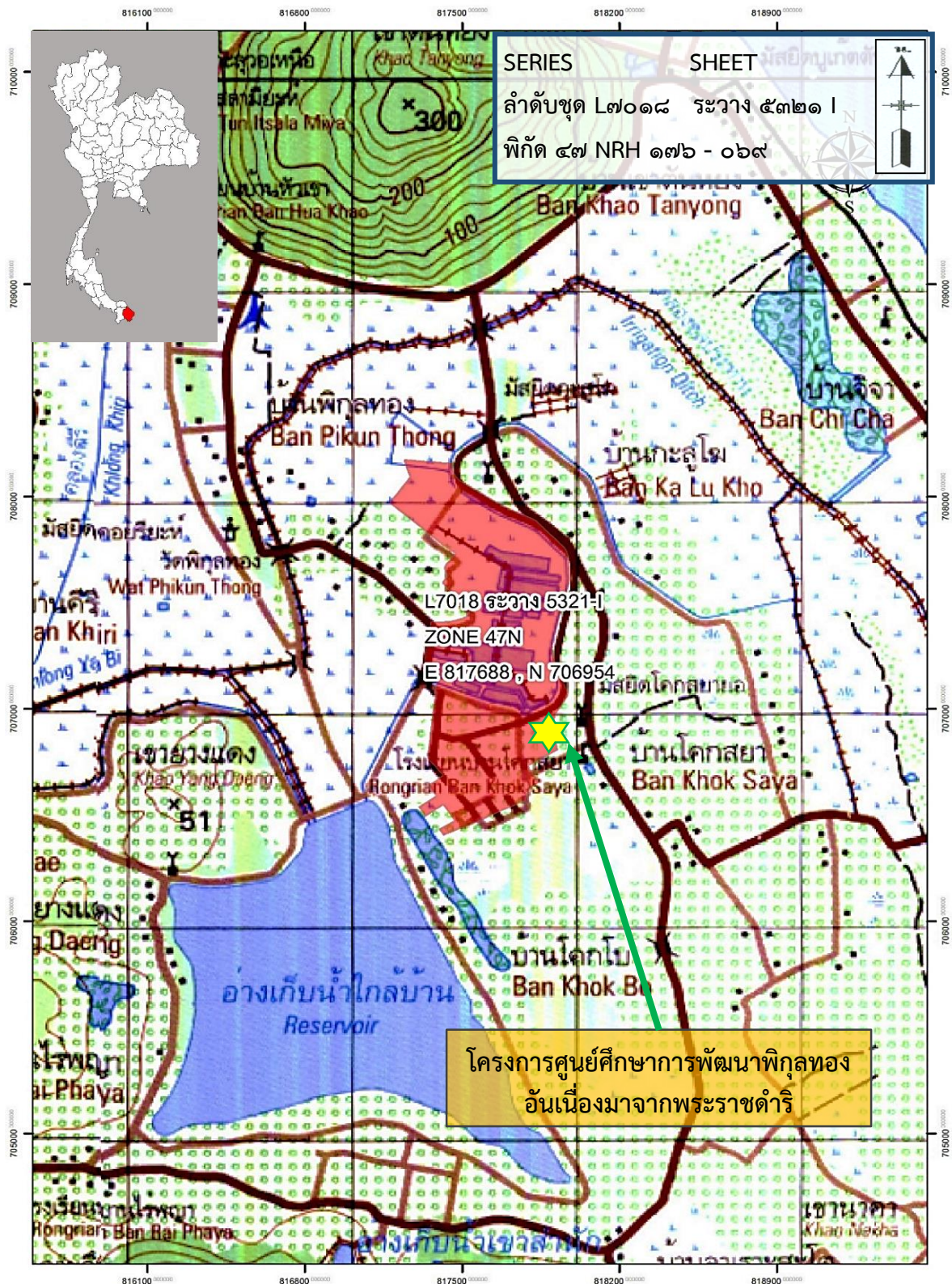

❖ การเยี่ยมชมดูงาน

ผลจากการดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง พร้อมกับการจัดทำเอกสาร การเขียนบทความ การเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ ผ่านทางเว็บไซต์ การจัดรายการทางสถานีวิทยุกระจายเสียง การจัดนิทรรศการในงานและโอกาสต่าง ๆ ร่วมกับสำนักงาน กปร. และหน่วยงานอื่น ๆ รวมไปถึงการให้บริการและอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ แก่ส่วนราชการ และสื่อมวลชน เป็นต้น เพื่อเผยแพร่กิจกรรมการดำเนินงาน และได้เปิดโอกาสให้ทุกคนได้เข้ามาศึกษาชมงาน เรียนรู้กิจกรรมการดำเนินงานเพื่อเป็นแนวทางในการนำไปต่อยอดประกอบเป็นอาชีพ หรือนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ของตนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล สามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน ซึ่งในแต่ละปีจะมีคณะเข้ามาศึกษา เรียนรู้งานในศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ เป็นจำนวนมาก โดยในปี ๒๕๖๖ มีบุคคลที่สนใจ ทั้งนักเรียน นักศึกษา เกษตรกร และราษฎรทั่วไป เข้ามาเยี่ยมชมกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จำนวนทั้งสิ้น ๓๙๒ คณะ ๒๖,๒๐๒ ราย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ประเภทของผู้เยี่ยมชมศูนย์ศึกษาฯ	ปี ๒๕๖๖ (ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖)	
	คณะ	ราย
อาจารย์ – นักเรียน / นักศึกษา	๑๓๐	๑๒,๙๔๗
ราษฎรทั่วไป	๘๙	๕,๑๕๓
เกษตรกร	๘๖	๔,๒๒๘
ข้าราชการ	๖๕	๓,๔๘๐
อื่น ๆ	๓	๖๐
ชาวต่างประเทศ	๑๙	๓๖๐
รวมทั้งสิ้น	๓๙๒	๒๖,๒๐๒

โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
 บ้านพิกุลทอง หมู่ที่ ๖ ตำบลกะลวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส
 พิกัด ๔๗ NRH ๑๗๖ - ๐๖๙ ระวัง ๕๓๒๑ I ลำดับชุด L๗๐๑๘
 ขยายจากแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

โครงการทหารพันธุ์ดี ค่ายสมเด็จพระสุริโยทัย
(กิจกรรมศูนย์ผลิตสัตว์ปีกพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” ภาคใต้ตอนล่าง)
ตำบลบ่อทอง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี

เรื่องเดิม

เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๕ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยังศูนย์ผลิตพันธุ์พืชพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” ภาคใต้ตอนล่าง ค่ายรัตนพล อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา เพื่อทรงเยี่ยมและติดตามผลการดำเนินงานโครงการทหารพันธุ์ดี และการจัดตั้งศูนย์ผลิตพันธุ์พืช ในครั้งนี้ ได้มีพระราชดำริ สรุปความว่า

“...พระราชทานพระราชานุมัติให้สำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา และสำนักงาน กปร. พิจารณาสับสนุนงบประมาณการดำเนินงานโครงการทหารพันธุ์ดี ศูนย์ผลิตพันธุ์ไก่เบตงพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” ภาคใต้ตอนล่าง ค่ายสมเด็จพระสุริโยทัย ตำบลบ่อทอง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี พื้นที่โครงการฯ จำนวน ๑.๕ ไร่...”

ผลการดำเนินงาน

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ กองทัพอากาศที่ ๔ โดยค่ายสมเด็จพระสุริโยทัยได้ดำเนินการในกิจกรรมผลิตและส่งเสริมการเลี้ยงไก่พันธุ์เบตง ประกอบด้วย การสนับสนุนค่าอาหารสำเร็จรูป อุปกรณ์ในการเลี้ยงไก่ เช่น ถังใส่อาหาร ถังใส่น้ำ รางใส่อาหารไก่ ถังใส่อาหารไก่ ถังใส่น้ำไก่ ตู้อุ่นไข่ ฯลฯ รวมทั้ง วัคซีนและเวชภัณฑ์ที่จำเป็น เพื่อแจกจ่ายให้แก่กำลังพล และราษฎรในพื้นที่เพื่อนำไปเลี้ยงประกอบเป็นอาชีพต่อไป ปัจจุบัน ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้วเมื่อเดือนมกราคม ๒๕๖๖

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถผลิตไก่พันธุ์เบตง อายุ ๒๐ สัปดาห์ จำนวน ๘,๐๐๐ ตัว เพื่อนำไปส่งเสริมสนับสนุนการเลี้ยงไก่พันธุ์เบตงให้แก่ครอบครัวของกำลังพล นักเรียนที่มีความสนใจ รวมทั้งครอบครัวของราษฎร ครอบครัว ๓๒ หมู่บ้าน ของตำบลบ่อทอง ตำบลบางเขา ตำบลตุง อำเภอนงจิก และตำบลโคกโพธิ์ อำเภอกอโพธิ์ จังหวัดปัตตานี เพื่อให้มีแหล่งอาหารโปรตีนที่เป็นประโยชน์ต่อการเจริญเติบโต และซ่อมแซมร่างกายส่วนที่สึกหรอ ซึ่งจะส่งผลให้ครอบครัวของกำลังพล และราษฎรมีภาวะทางโภชนาการที่ดี นอกจากนี้ ยังเป็นการสร้างความไว้วางใจ และสมานฉันท์ระหว่างหน่วยราชการและราษฎรในพื้นที่ อันจะก่อให้เกิดความมั่นคงเป็นประโยชน์กับประเทศชาติต่อไป

โรงเรือนเลี้ยงไก่พันธุ์เบตง และปัจจัยที่ให้การสนับสนุน เช่น อาหารสำเร็จรูป และอุปกรณ์ในการเลี้ยงไก่

โครงการทหารพันธุ์ดี ค่ายสมเด็จพระสุริโยทัย
 (กิจกรรมศูนย์ผลิตสัตว์ปีกพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” ภาคใต้ตอนล่าง)
 ตำบลบ่อทอง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี
 พิกัด ๔๗ NQH ๓๙๐ - ๔๘๓ ระบาย ๕๒๒๒ IV ลำดับชุด L ๗๐๑๘
 จากแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

โครงการทหารพันธุ์ดี กองพลพัฒนาที่ ๔ ค่ายรัตนพล ตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา

เรื่องเดิม

เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ โครงการทหารพันธุ์ดี กองบังคับการกรมทหารราบที่ ๑๕๒ ค่ายสิรินธร อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ในการนี้ พระราชทานพระราชานุญาตให้มีการดำเนินงานโครงการทหารพันธุ์ดี ค่ายรัตนพล จังหวัดสงขลา โดยดำเนินการจัดตั้งศูนย์เพาะพันธุ์สัตว์ปีกพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” ภาคใต้ตอนล่าง เพื่อผลิตพันธุ์ไก่กระดูกดำสำหรับอนุรักษ์และทูลเกล้าถวาย เพื่อนำไปพระราชทานให้กับประชาชนได้นำไปเพาะเลี้ยงไว้บริโภคและประกอบเป็นอาชีพต่อไป และจัดตั้ง ศูนย์เพาะพันธุ์ปลาน้ำจืดพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” ภาคใต้ตอนล่าง โดยจะผลิตพันธุ์ปลานิลจิตรลดา ปลาสลิด ปลาทอมเทศ และปลาตะเพียน รวมทั้ง มีพระราชดำริเพิ่มเติมให้ค่ายรัตนพล จังหวัดสงขลา ดำเนินการเลี้ยงเป็ดและปลาในเพิ่มเติม รวมทั้ง การฝึกอบรม การแปรรูปไข่เป็ดเป็นไข่เค็มและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปลา

ผลการดำเนินงาน

กองพลพัฒนาที่ ๔ ค่ายรัตนพล ได้ดำเนินงานโครงการทหารพันธุ์ดี จำนวน ๒ กิจกรรม ประกอบด้วย ศูนย์ผลิตสัตว์ปีกพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” ภาคใต้ตอนล่างค่ายรัตนพล จังหวัดสงขลา และศูนย์เพาะพันธุ์ปลาน้ำจืดพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” ภาคใต้ตอนล่าง ค่ายรัตนพล จังหวัดสงขลา

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ สำนักงาน กปร. ให้การสนับสนุนงบประมาณแก่ กองพลพัฒนาที่ ๔ ค่ายรัตนพล เพื่อดำเนินกิจกรรมศูนย์ผลิตสัตว์ปีกพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” ภาคใต้ตอนล่าง ค่ายรัตนพล และศูนย์ผลิตพันธุ์ปลาน้ำจืดพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” ภาคใต้ตอนล่าง ค่ายรัตนพล จังหวัดสงขลา ซึ่งการดำเนินงานส่วนใหญ่เป็นการสนับสนุนงานด้านการผลิตและส่งเสริม เช่น ค่าอาหารสัตว์ ค่าวัคซีนและวิตามินฯ เพื่อรองรับการดำเนินงานด้านปศุสัตว์ และประมง ปัจจุบัน ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้วเมื่อเดือนกันยายน ๒๕๖๖

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถขยายผลการเลี้ยงไก่และเพาะพันธุ์ปลาตามแนวพระราชดำริไปสู่เป้าหมายกำลังพลครอบครัว และประชาชนทั่วไปในพื้นที่ จำนวน ๓๒ หมู่บ้าน ๔ ตำบล ของอำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา โดยมีจำนวนครัวเรือนในพื้นที่ได้รับผลประโยชน์ทั้งสิ้น ๙,๗๑๐ ครัวเรือน ราษฎรประมาณ ๒๖,๔๖๕ คน

ศูนย์ผลิตสัตว์ปีกพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” ภาคใต้ตอนล่าง
กิจกรรมสนับสนุนอาหารสัตว์ วัคซีนและวิตามินฯ

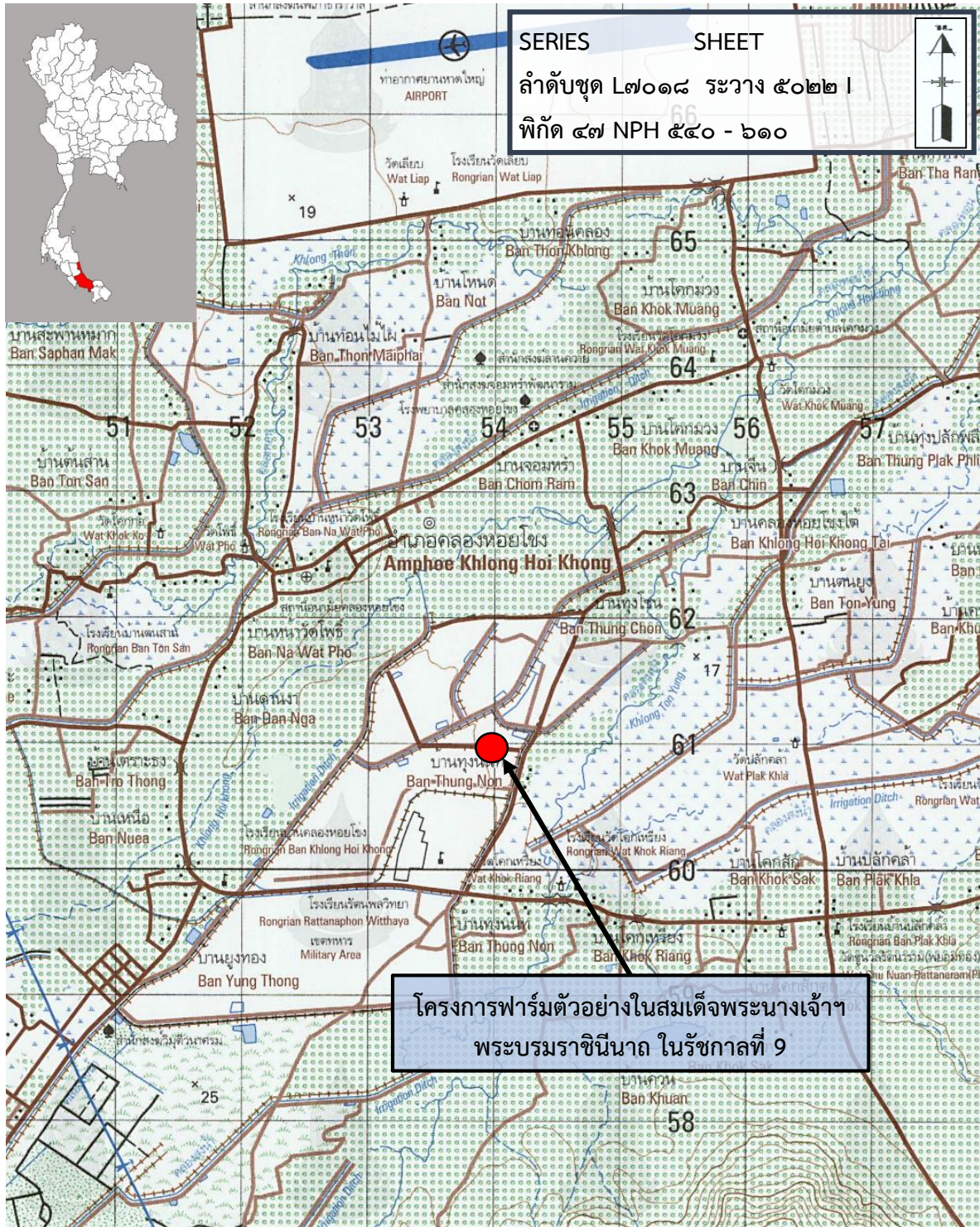

ศูนย์เพาะพันธุ์ปลาน้ำจืดพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” ภาคใต้ตอนล่าง
กิจกรรมสนับสนุนอาหารสัตว์

พื้นที่รับประโยชน์จากโครงการฯ

โครงการฟาร์มทะเลตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙
 (กิจกรรมฟาร์มตัวอย่างฯ และกิจกรรมชุดดูแลเรือรับรองที่ประทับ)
 บ้านเหนือ หมู่ที่ ๓ ตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอกลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา
 พิกัด ๔๗ NPH ๕๔๐ - ๖๑๐ ระยะเวลา ๕๐๒๒ | ลำดับชุด L๗๐๑๘
 จากแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

ด้านแหล่งน้ำ

**โครงการระบบระบายน้ำพื้นที่นิคมสหกรณ์ปีเหล็ง
และค่ายกรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส**

เรื่องเดิม

เมื่อวันพุธที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๒ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ณ ค่ายกรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส

ในการนี้ มีพระราชดำริแก่ นายตุนุชา สินธวานนท์ เลขาธิการ กปร. (ในขณะนั้น) หม่อมหลวงจिरพันธุ์ ทวีวงศ์ รองเลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา พลเอก วิจักขฐ์ สิริบรรสพ ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบก นายพรชัย แสงอังศุมาลี ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิศวกรรมโยธา (ด้านวางแผนและโครงการ) กรมชลประทาน สรุปความว่า

“...ขอให้สำนักงาน กปร. และกรมชลประทานร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่ค่ายกรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ในแนวทางที่เหมาะสม...”

และเมื่อวันศุกร์ที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ณ แปลงเกษตรโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ได้พระราชทานพระราชดำริเพิ่มเติม สรุปความว่า

“...ขอให้สำนักงาน กปร. และกรมชลประทาน ร่วมกันพิจารณาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังพื้นที่ชุมชนโดยรอบค่ายกรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และพื้นที่ของนิคมสหกรณ์ปีเหล็งในแนวทางที่เหมาะสม...”

ผลการดำเนินงาน

กรมชลประทานได้พิจารณาแนวทางในการให้ความช่วยเหลือราษฎร โดยเห็นควรเพิ่มศักยภาพด้านการระบายน้ำในพื้นที่ ด้วยการดำเนินงานโครงการระบบระบายน้ำพื้นที่นิคมสหกรณ์ปีเหล็ง และค่ายกรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งประกอบด้วย ๗ กิจกรรม โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ สำนักงาน กปร. ได้ให้การสนับสนุนงบประมาณ จำนวน ๔ กิจกรรม โดยมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

- กิจกรรมสถานีสูบน้ำเพื่อการระบายน้ำค่ายกรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์และกิจกรรมคลองผันน้ำคลองระบายน้ำปีเหล็งสายที่ ๒ ประกอบด้วยการขุดคลองระบายน้ำรอบค่ายฯ สายที่ ๑ และสายที่ ๒ งานก่อสร้างท่อลอดถนนบริเวณภายในค่ายฯ ขุดคลองผันน้ำลงคลองระบายน้ำปีเหล็งสายที่ ๒ งานก่อสร้างสถานีสูบน้ำพร้อมท่อระบายน้ำ งานก่อสร้างอาคารบังคับน้ำปลายคลอง งานก่อสร้างทางระบายน้ำล้น ปัจจุบัน มีผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ ๕๙.๕๙ คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในเดือนมกราคม ๒๕๖๗

- **กิจกรรมปรับปรุงคลองระบายน้ำโคกสะตอและสายใหญ่ที่ ๑** ประกอบด้วยการก่อสร้างแท่นวางเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ พร้อมท่อระบายน้ำขนาด และอาคารสลายพลังงาน งานก่อสร้างท่อลอดถนน งานก่อสร้างท่อลอดคั่นกั้นน้ำ ปัจจุบัน ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้วเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๖

- **กิจกรรมสถานีสูบน้ำเพื่อการระบายน้ำ ปตร.ปีเหลือง ๑** ประกอบด้วยการก่อสร้างแท่นวางเครื่องสูบน้ำแบบเคลื่อนที่ขับเคลื่อนด้วยระบบไฮดรอลิกขนาด ๓๐ นิ้ว และบ่อรับน้ำ งานก่อสร้างอาคารท่อระบายน้ำ พร้อมอาคารสลายพลังงาน ปัจจุบัน ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้วเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๖๖

- **กิจกรรมสถานีสูบน้ำเพื่อการระบายน้ำ ทรบ.ปีเหลือง ๓** ประกอบด้วยการก่อสร้างแท่นวางเครื่องสูบน้ำแบบเคลื่อนที่ขับเคลื่อนด้วยระบบไฮดรอลิกขนาด และบ่อรับน้ำ งานก่อสร้างอาคารท่อระบายน้ำ พร้อมอาคารสลายพลังงาน ปัจจุบัน ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้วเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๖๖

ส่วนของกิจกรรมที่เหลือ ๓ กิจกรรม ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมขุดลอกคลองระบายน้ำปีเหลือง สายที่ ๕ (กม.๔+๗๐๐ – กม.๖+๔๕๐) กิจกรรมสถานีสูบน้ำเพื่อการระบายน้ำ ปตร.ปีเหลือง ๗ และกิจกรรมปรับปรุงคลองระบายน้ำปีเหลือง สายที่ ๖ (กม.๔+๗๐๐ – กม.๙+๐๐๐) อยู่ระหว่างกรมชลประทานดำเนินการสำรวจออกแบบโครงการโดยละเอียดอีกครั้ง เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ และความต้องการของราษฎร ก่อนที่จะบรรจุเข้าแผนงานปกติของหน่วยงานต่อไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จทั้งระบบ จะสามารถบรรเทาปัญหาอุทกภัยในช่วงฤดูฝนที่ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ทำการเกษตร และที่อยู่อาศัยของราษฎรในเขตนิคมสหกรณ์ปีเหลือง และค่ายกรมหลวงนราธิวาสสงขลานครินทร์ รวมทั้งพื้นที่ลุ่มต่ำบริเวณตอนกลางของแม่น้ำบางนรา เนื้อที่ประมาณ ๔๒,๐๐๐ ไร่ โดยจะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำที่ท่วมขังในพื้นที่ให้ เป็นไปด้วยความรวดเร็วยิ่งขึ้น เป็นการลดระยะเวลาน้ำท่วมขังที่อยู่อาศัย และพื้นที่ทำการเกษตรของราษฎรบ้านปีเหลืองเหนือ หมู่ที่ ๖ บ้านปีเหลืองใต้ หมู่ที่ ๗ บ้านปีเหลืองตะวันออก หมู่ที่ ๑๐ บ้านขอมอง หมู่ที่ ๑๑ ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง และราษฎรบ้านปีเหลือง หมู่ที่ ๗ ตำบลสุไหงปาดี อำเภอสุไหงปาดี จังหวัดนราธิวาส จำนวน ๔๑๓ ครัวเรือน ๒,๒๙๐ คน และพื้นที่ทำการเกษตร จำนวน ๑๕,๗๕๙ ไร่

สภาพพื้นที่ก่อนดำเนินงานโครงการฯ

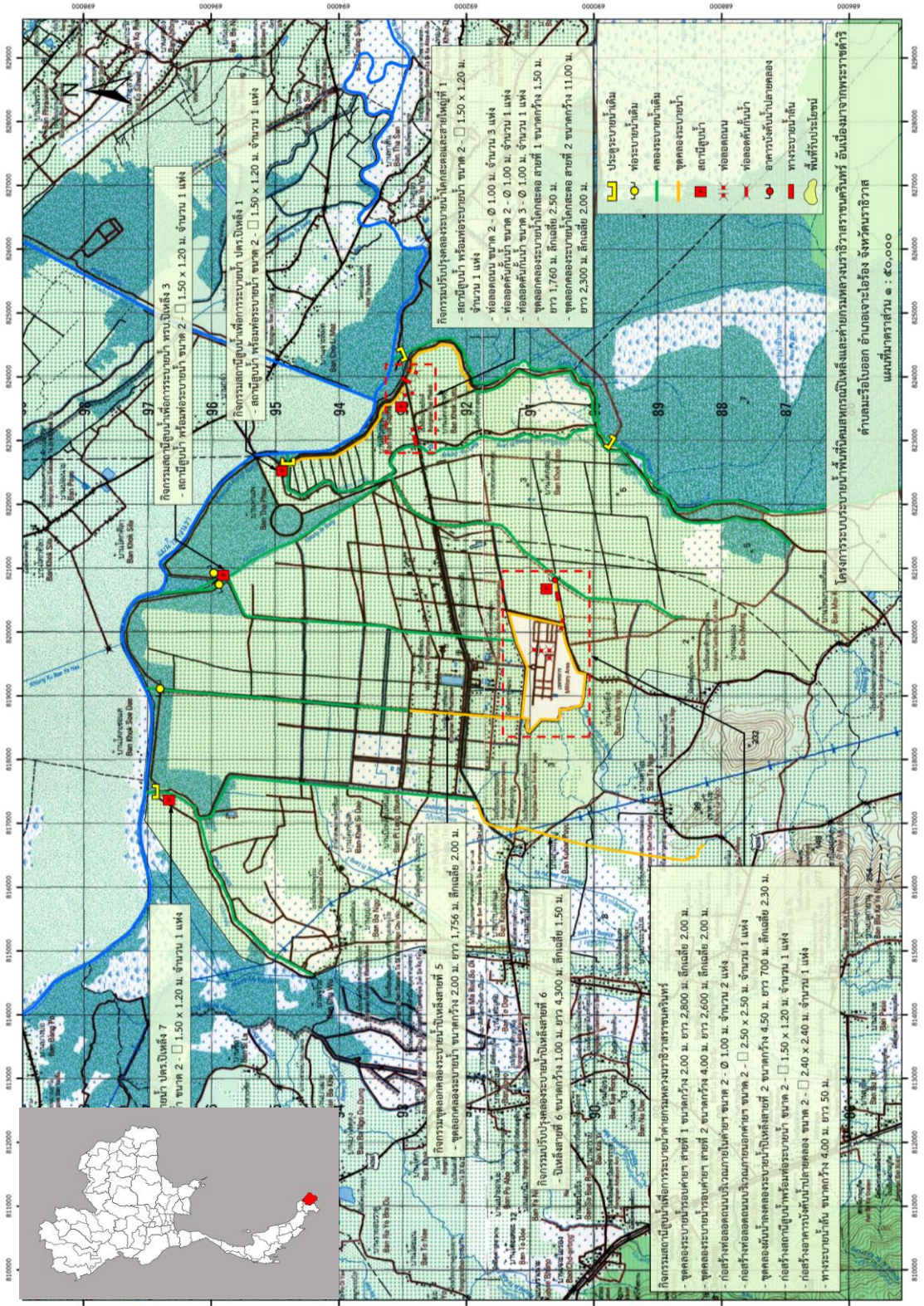

ระหว่างดำเนินงานโครงการฯ

พื้นที่รับประโยชน์จากโครงการฯ

โครงการระบบระบายน้ำพื้นที่นิคมสหกรณ์ปิเหล็ง
และค่ายกรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส
พิกัด ๔๗ N ๘๒๐๘๑๗ E ๖๙๕๙๘๓ N ระวัง ๕๓๒๑ | ลำดับชุด L๗๐๑๘
ย่อจากแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
เพื่อแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำโรงเรียนในสังกัดคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
เขตพื้นที่จังหวัดปัตตานี

อำเภอปะนาเระ และอำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี

เรื่องเดิม

เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๓ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ณ โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยา บ้านบริจา๊ะ หมู่ที่ ๗ ตำบลลาโละ อำเภอรีอเสาะ จังหวัดนราธิวาส ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ สรุปความว่า

“...ขอให้สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านไฟฟ้า คุณภาพน้ำ และแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังให้แก่โรงเรียนในเครือข่ายสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในโครงการตามพระราชดำรินี้ ในจังหวัดนราธิวาส จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดสงขลา จำนวน ๑๙ โรงเรียน...”

ทั้งนี้ โรงเรียน จำนวน ๑๙ แห่ง ประกอบด้วย

โรงเรียน	สภาพปัญหา
๑. จังหวัดนราธิวาส จำนวน ๑๐ แห่ง	
๑.๑ โรงเรียนจรรยาอิสลาม	กำลังไฟฟ้าไม่เพียงพอ
๑.๒ โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยา	กำลังไฟฟ้าไม่เพียงพอ
๑.๓ โรงเรียนนรีนทรวิทยา	กำลังไฟฟ้าไม่เพียงพอ
๑.๔ โรงเรียนต้นตันหยง	หม้อแปลงไฟฟ้ากำลังไม่เพียงพอ
๑.๕ โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยา	น้ำขัง และระบบระบายน้ำมีปัญหา
๑.๖ โรงเรียนดารุลอิกมาห์	กำลังไฟฟ้าไม่เพียงพอ และปัญหาการรักษาสภาพระบบประปา
๑.๗ โรงเรียนอิสลามบูรพาวิทยา	กำลังไฟฟ้าไม่เพียงพอ
๑.๘ โรงเรียนนราวิทย์อิสลาม	น้ำอุปโภคบริโภคเป็นสนิม
๑.๙ โรงเรียนสมานมิตรวิทยา	น้ำขังในช่วงฤดูฝน ไม่มีท่อระบายน้ำ และน้ำดื่ม น้ำใช้ น้ำเป็นสีแดงสนิม
๑.๑๐ โรงเรียนดาราวีทยา	ปัญหาการระบายน้ำประปาหม้อแปลงไฟฟ้า กำลังไฟฟ้าไม่เพียงพอ

โรงเรียน	สภาพปัญหา
๒. จังหวัดยะลา จำนวน ๒ แห่ง	
๒.๑ โรงเรียนสมบูรณศาสน์	ปัญหาการศึกษาต่อ
๒.๒ สถาบันปอเนาะอิสลามศาสน์ดารุสสลาม	กำลังไฟฟ้าไม่เพียงพอ
๓. จังหวัดปัตตานี จำนวน ๕ แห่ง	
๓.๑ โรงเรียนศาสน์อิสลาม	ระบบไฟฟ้าไม่เพียงพอ
๓.๒ โรงเรียนธรรมพิทยาคาร	ระบบประปาไม่เพียงพอและปัญหาการศึกษาต่อ
๓.๓ โรงเรียนบังกพิทยา	น้ำอุปโภคบริโภคเป็นสนิม
๓.๔ โรงเรียนพิระยานาวินคลองหินวิทยา	ปัญหาน้ำท่วมในโรงเรียนและหมู่บ้าน
๓.๕ โรงเรียนบ้านกุวิง	ปัญหาการรักษาสภาพระบบประปา
๔. จังหวัดสงขลา จำนวน ๒ แห่ง	
๔.๑ โรงเรียนส่งเสริมอิสลาม	กำลังไฟฟ้าไม่เพียงพอ และปัญหาน้ำขังในโรงเรียน
๔.๒ โรงเรียนธรรมคีรีวิทยา	กำลังไฟฟ้าไม่เพียงพอ และขาดแคลนครูภาษาไทย

ผลการดำเนินงาน

โรงเรียนในเครือข่ายสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในโครงการตามพระราชดำริ เขตพื้นที่จังหวัดนราธิวาส จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดสงขลา ที่ประสบปัญหาระบบประปา น้ำท่วมขัง ขาดแคลนน้ำ มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๐ แห่ง ประกอบด้วย

๑. จังหวัดนราธิวาส จำนวน ๕ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนอัตเตาฟีกียะห์อิสลามียะห์ โรงเรียนดาร์ลุอิกมะห์ โรงเรียนนราวิทย์อิสลาม โรงเรียนสมานมิตร และโรงเรียนดาราวิทยา
๒. จังหวัดปัตตานี จำนวน ๔ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนศาสน์อิสลาม โรงเรียนธรรมพิทยาคาร โรงเรียนบังกพิทยา โรงเรียนพิระยานาวินคลองหินวิทยา และโรงเรียนบ้านกุวิง
๓. จังหวัดสงขลา จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนส่งเสริมอิสลาม

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ กรมชลประทานดำเนินการแก้ไขปัญหาให้แก่โรงเรียนบังกพิทยา จังหวัดปัตตานี และโรงเรียนส่งเสริมอิสลาม จังหวัดสงขลา โดยใช้งบประมาณปกติของหน่วยงานดำเนินการ ส่วนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ กรมทรัพยากรน้ำบาดาลได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงาน กปร. เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาระบบน้ำให้แก่โรงเรียนในเครือข่ายสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนตามพระราชดำริ จำนวน ๒ แห่ง ดังนี้

๑. โรงเรียนธรรมพิทยาคาร จังหวัดปัตตานี โดยการซ่อมแซมระบบประปาบาดาลที่มีอยู่เดิม ปัจจุบัน ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้วเมื่อเดือนกันยายน ๒๕๖๖
๒. โรงเรียนบ้านกุวิง จังหวัดปัตตานี โดยการเจาะบ่อน้ำบาดาล พร้อมระบบประปาบาดาล ปัจจุบัน ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้วเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๖๖

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ จะสามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำให้แก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งราษฎรที่อาศัยอยู่ใกล้เคียงกับโรงเรียนได้มีน้ำอุปโภคบริโภค อย่างเพียงพอตลอดทั้งปีสรุปได้ ดังนี้

- นักเรียน ครู และบุคลากรของโรงเรียนบ้านกุวิง จำนวน ๑๒๕ คน และราษฎรบ้านกุวิง หมู่ที่ ๒ ตำบลท่าน้ำ อำเภอบ้านนาเร จังหวัดปัตตานี จำนวน ๑๑ ครัวเรือน ๗๓ คน

- นักเรียน ครู และบุคลากรของโรงเรียนธรรมพิทยาคาร จำนวน ๗๘๐ คน และราษฎร บ้านโคกกอ หมู่ที่ ๓ และบ้านตะบิงตี่ หมู่ที่ ๔ ตำบลลุโบะยี่ไร อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี จำนวน ๒๑ ครัวเรือน ๑๑๓ คน

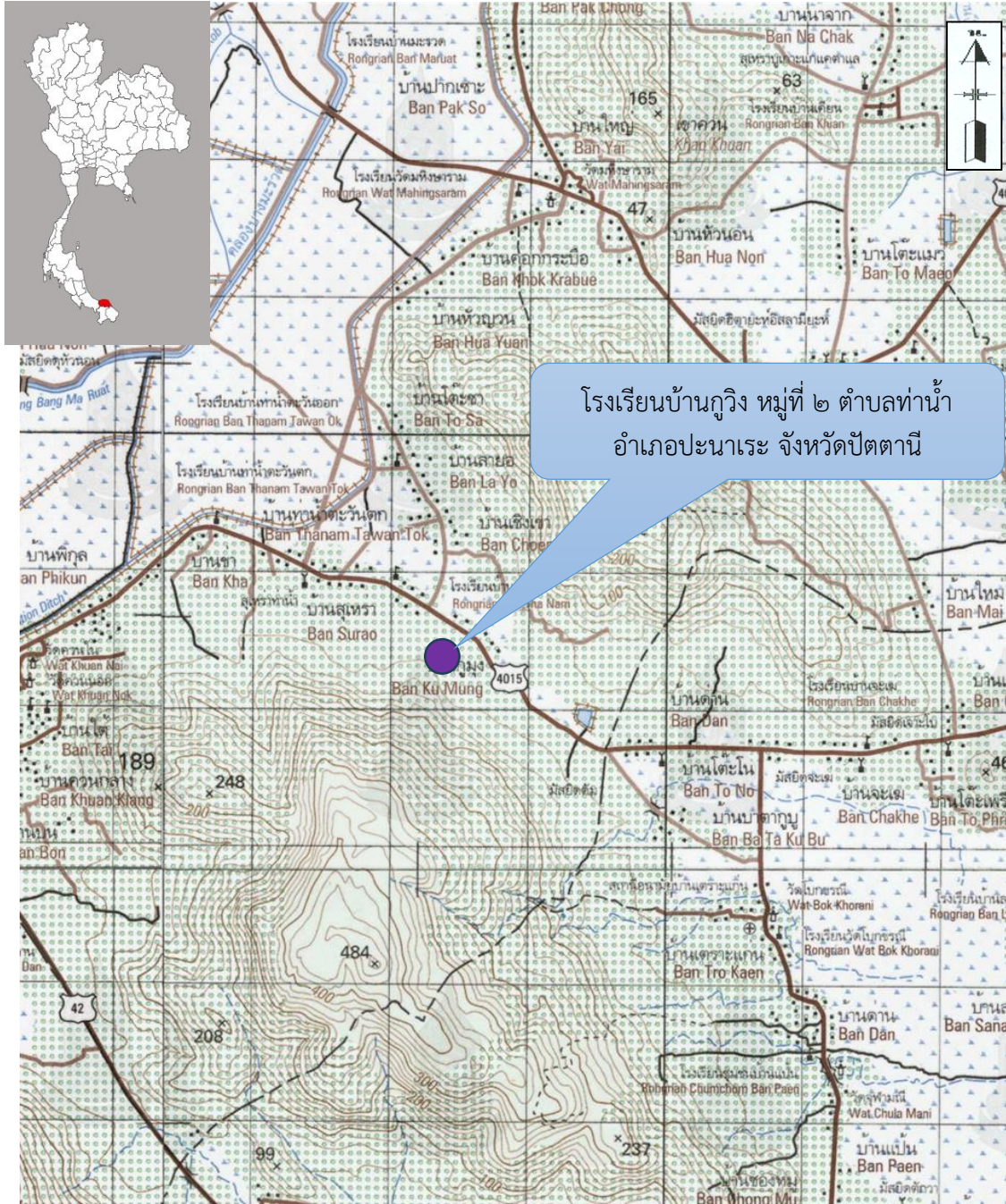

โรงเรียนธรรมพิทยาคาร ตำบลลูโบะยี่ไร อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี

โรงเรียนบ้านคูวัง ตำบลท่าน้ำ อำเภอยะนง จังหวัดปัตตานี

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
เพื่อแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำโรงเรียนในสังกัดคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
เขตพื้นที่จังหวัดปัตตานี

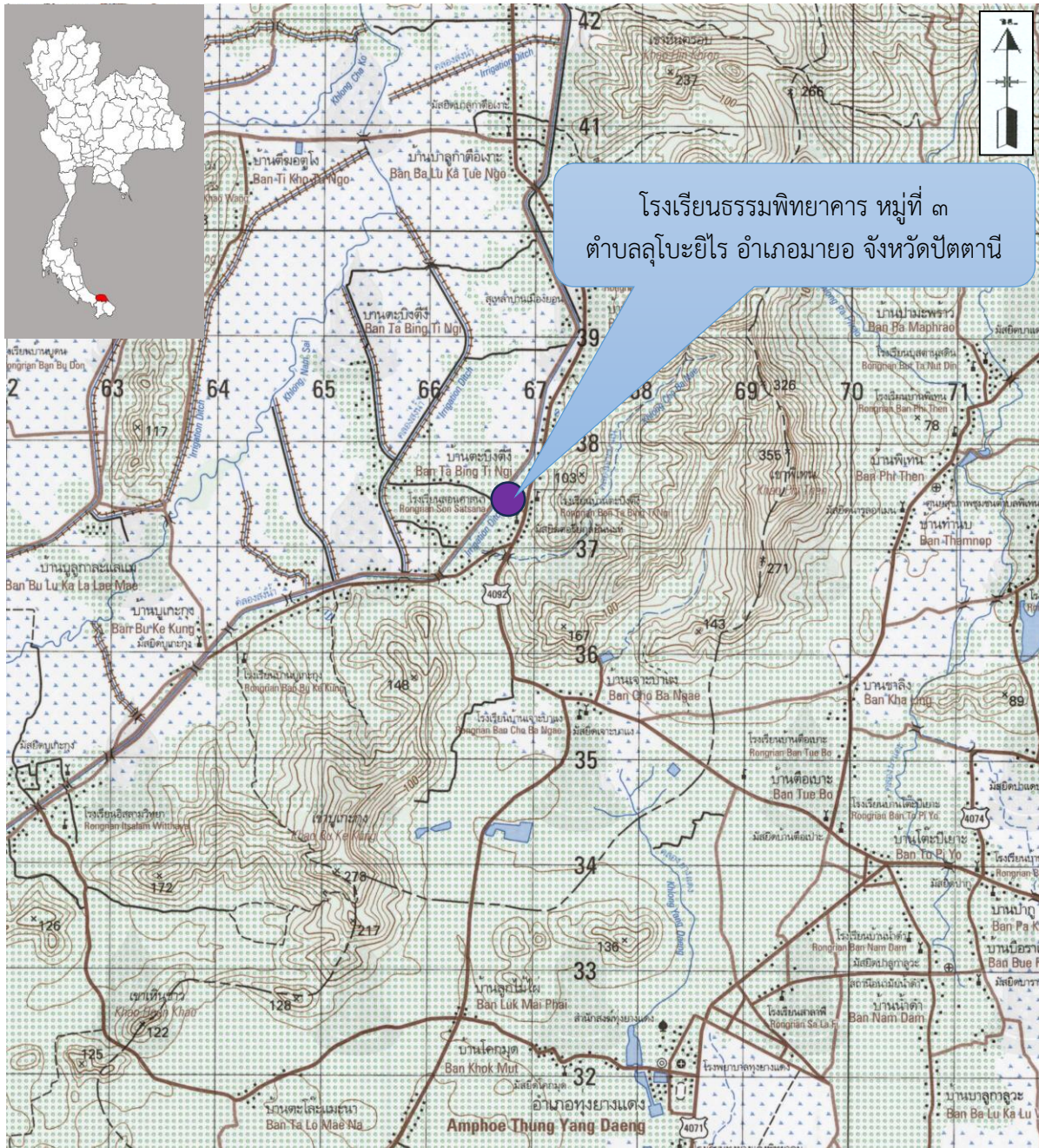
อำเภอปะนาเระ และอำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี

โรงเรียนบ้านกุวิง หมู่ที่ ๒ ตำบลท่าน้ำ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี

พิกัด ๔๗ NQH ๗๘๓ - ๔๘๕ ระหว่าง ๕๓๒๒ IV ลำดับชุด L๗๐๑๘

จากแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
เพื่อแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำโรงเรียนในสังกัดคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
เขตพื้นที่จังหวัดปัตตานี

อำเภอปะนาเระ และอำเภอยายอ จังหวัดปัตตานี

โรงเรียนธรรมพิทยาคาร หมู่ที่ ๓ ตำบลลูโบะยิโร อำเภอยายอ จังหวัดปัตตานี

พิกัด ๔๗ NQH ๖๖๗ - ๓๗๕ ระวัง ๕๒๒๒ II ลำดับชุด L๗๐๑๘

ย่อจากแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

โครงการบรรเทาอุทกภัยโรงเรียนส่งเสริมอิสลามและชุมชนบ้านป่าเร็ด อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ) ตำบลปลักหนู อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา

เรื่องเดิม

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงติดตามผลการดำเนินงาน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนล้อมวลชนกีฬา จังหวัดสงขลา ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริ สรุปความว่า “ขอให้สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน และจังหวัดสงขลา ร่วมกันพิจารณาแก้ไขปัญหา อุทกภัยให้กับโรงเรียนส่งเสริมอิสลามและชุมชนบ้านป่าเร็ด ทั้งนี้ สำหรับเรื่องที่ดินที่ยังติดปัญหาอยู่ นั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรร่วมทำความเข้าใจกับราษฎรในพื้นที่เกี่ยวกับความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นและแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน อีกทั้ง ราษฎรทุกคนก็ต้องช่วยกันด้วย คนที่ได้รับประโยชน์ก็ต้องเห็นใจคนที่เสียประโยชน์ ต้องอนุเคราะห์ซึ่งกันและกัน”

เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๓ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ณ โรงเรียนอัสติดาวิทยา หมู่ที่ ๗ บ้านบริจ๊ะ ตำบลลาโละ อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริ แก่ นายลลิต ถนอมสิงห์ รองเลขาธิการ กปร. (ตำแหน่งในขณะนั้น) นายเอกรัฐ หลีเส็น ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส นายอรรถพล ตรีศร รอง เลขาธิการ คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และนายศุภกิจ บินลาเซ็ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอัสติดาวิทยา นายพรชัย แสงอังศุมาลี ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิศวกรรมโยธา (ด้านวางแผนและโครงการ) กรมชลประทานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สรุปความว่า “ขอให้สำนักงาน กปร. กรมชลประทาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านไฟฟ้า คุณภาพน้ำ และแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังให้แก่โรงเรียนในเครือข่ายสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในโครงการตามพระราชดำรินี้ในจังหวัดนราธิวาส จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดสงขลา จำนวน ๑๙ โรงเรียน โดยโรงเรียนส่งเสริมอิสลามอยู่ในเครือข่ายดังกล่าว ซึ่งประสบปัญหาน้ำขังในโรงเรียน

ผลการดำเนินงาน

กรมชลประทานได้ดำเนินงานโครงการบรรเทาอุทกภัยโรงเรียนส่งเสริมอิสลามและชุมชนบ้านป่าเร็ดอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ) ลักษณะเป็นการก่อสร้างรางส่งน้ำ การก่อสร้างท่อลอดกันน้ำ และก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กทดแทนของเดิม ปัจจุบัน มีผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ ๓๐ และคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ จะสามารถลดปัญหาน้ำท่วมขังและเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำของโรงเรียนส่งเสริมอิสลามและชุมชนบ้านป่าเร็ดให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งทำให้ครู บุคลากร และนักเรียน จำนวนทั้งสิ้น ๑,๒๗๐ คน และราษฎรบ้านป่าเร็ด หมู่ที่ ๔ ตำบลปลักหนู อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา จำนวน ๖๑๖ คน ได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

สภาพพื้นที่ก่อนดำเนินงานโครงการฯ

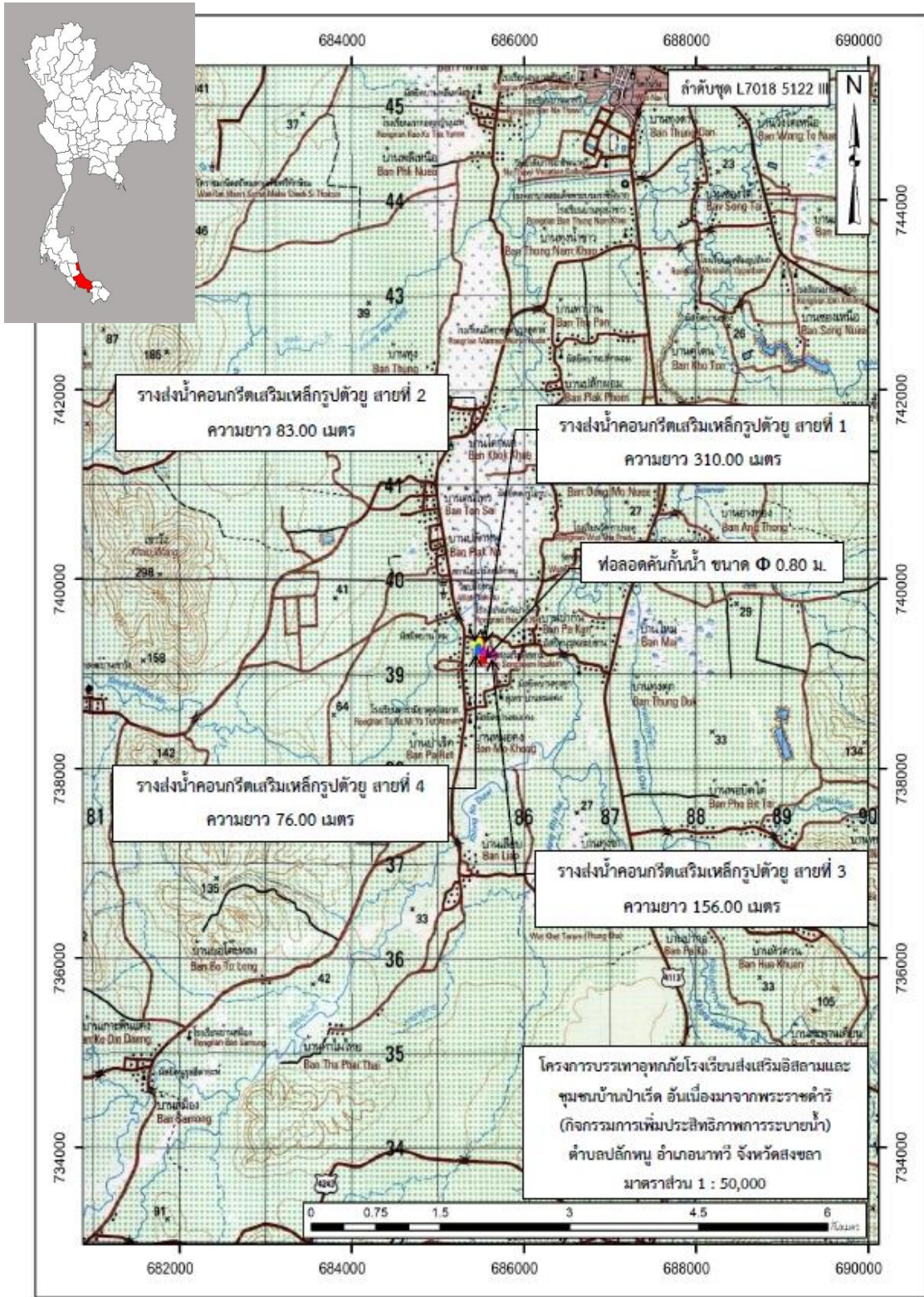

ระหว่างดำเนินงานโครงการฯ

พื้นที่รับประโยชน์จากโครงการฯ

โครงการบรรเทาอุทกภัยโรงเรียนส่งเสริมอิสลามและชุมชนบ้านป่าเร็ด
 อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ)
 ตำบลปลักหนู อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา
 พิกัด ๔๗ NPH ๘๕๒-๓๙๕ ระวัง ๕๑๒๒ III ลำดับชุด L ๗๐๑๘
 ย่อจากแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

โครงการอาคารบังคับน้ำบ้านทุ่งนาพร้อมระบบส่งน้ำและอาคารประกอบ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลนาประดู่ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

เรื่องเดิม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับโครงการอาคารบังคับน้ำบ้านทุ่งนาพร้อมระบบส่งน้ำและอาคารประกอบ ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๓ ตามที่ นางวิภาวดี ประทีป ราษฎร์หมู่ที่ ๖ ตำบลนาประดู่ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ได้ขอพระราชทานโครงการก่อสร้างฝายน้ำล้นพร้อมระบบส่งน้ำจากน้ำตกทรายขาว เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎร ตำบลนาประดู่ จำนวน ๕ ชุมชน เนื่องจากขาดแคลนน้ำอุปโภค-บริโภค (ตามหนังสือสำนักพระราชวัง ที่ รล ๐๐๐๘.๑/๒๐๖๑๑ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓)

ผลการดำเนินงาน

กรมชลประทานได้ดำเนินงานโครงการอาคารบังคับน้ำบ้านทุ่งนาพร้อมระบบส่งน้ำและอาคารประกอบอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยการก่อสร้างอาคารบังคับน้ำ จำนวน ๑ แห่ง ก่อสร้างท่อส่งน้ำ PVC ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๐.๒๐ เมตร ความยาวประมาณ ๒,๐๐๐ เมตร และก่อสร้างถังเก็บน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก ขนาด ๑,๖๐๐ ลูกบาศก์เมตร จำนวน ๑ แห่ง ปัจจุบันมีผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ ๕ และคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในเดือนมกราคม ๒๕๖๗

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จสามารถส่งน้ำสามารถส่งน้ำสำหรับการอุปโภค-บริโภค ให้ราษฎรหมู่ที่ ๑ บ้านนาประดู่ และหมู่ที่ ๖ บ้านตลาดนาประดู่ จำนวน ๕ ชุมชน ประกอบด้วย ชุมชนบ้านนาประดู่ ชุมชนหน้าวัดนาประดู่ ชุมชนบ้านขาคิม ชุมชนบ้านต้นเลียบ และชุมชนตลาดนัดนาประดู่ ตำบลนาประดู่ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี จำนวน ๕๖๑ ครัวเรือน ประชากร ๑,๗๕๐ คน ได้ตลอดทั้งปี และเพิ่มความชุ่มชื้นในดินทั้ง ๒ ฝั่งลำน้ำแก่พื้นที่ด้านเหนือของอาคารบังคับน้ำ

ทั้งนี้ ได้มีการจัดตั้ง “กลุ่มผู้ใช้น้ำโครงการอาคารบังคับน้ำบ้านทุ่งนา พร้อมระบบส่งน้ำและอาคารประกอบอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ขึ้น เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๕ มีสมาชิกจำนวน ๑๕ คน เพื่อให้ราษฎรบริหารจัดการน้ำ

สภาพพื้นที่ก่อนดำเนินงานโครงการฯ

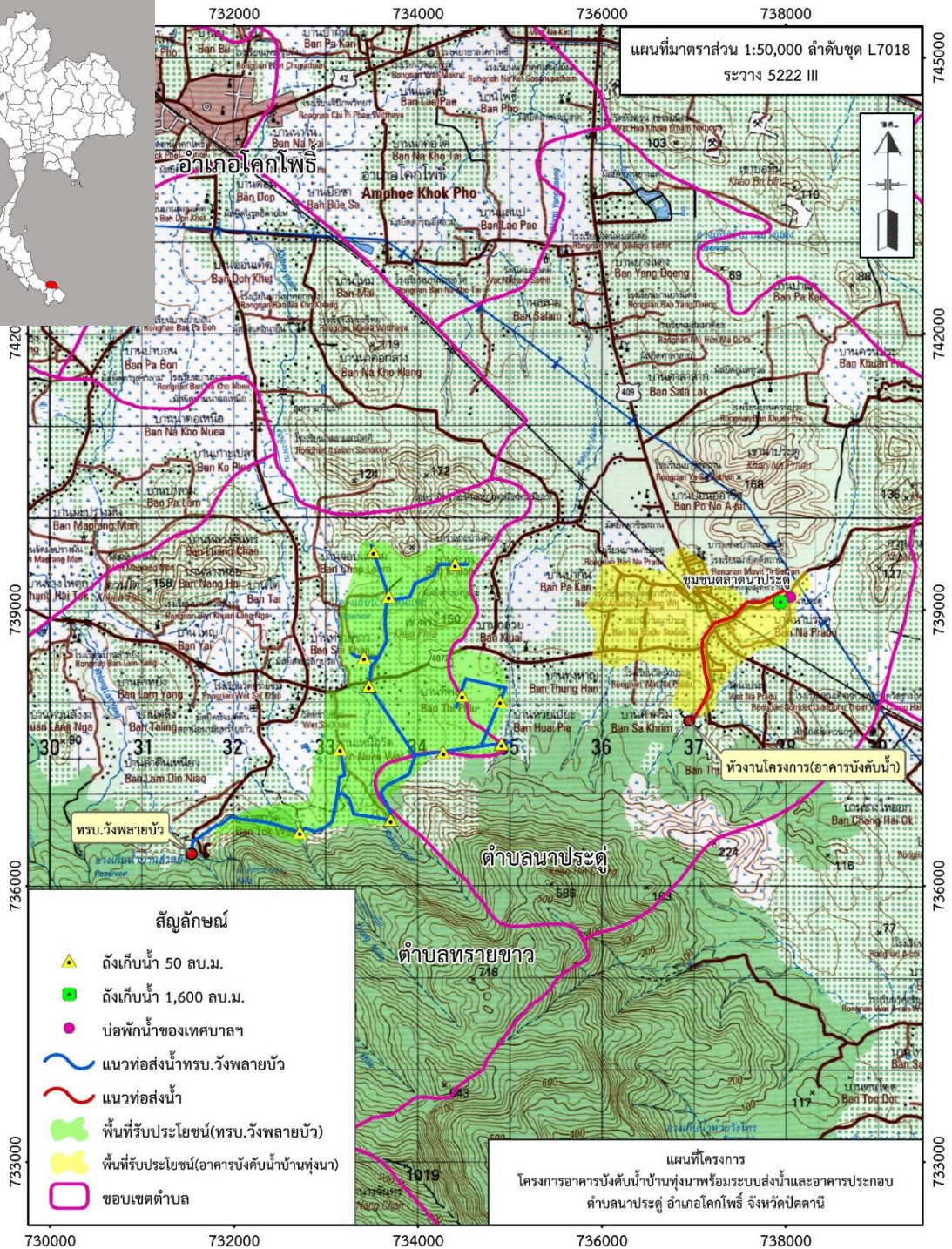

ระหว่างดำเนินงานโครงการฯ

พื้นที่รับประโยชน์จากโครงการฯ

โครงการฝายบ้านแยะในพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลบาละ อำเภอกาบัง จังหวัดยะลา

เรื่องเดิม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับโครงการฝายบ้านแยะในพร้อมระบบส่งน้ำ ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๓ ตามที่ นายลอมลี กิละ ราษฎรบ้านแยะใน หมู่ที่ ๕ ตำบลบาละ อำเภอกาบัง จังหวัดยะลา ได้ขอพระราชทานฝายเก็บกักน้ำเพื่อช่วยเหลือราษฎร หมู่ที่ ๕ ซึ่งขาดแคลนน้ำอุปโภค - บริโภค และทำการเกษตร (ตามหนังสือสำนักพระราชวัง ที่รล ๐๐๐๘.๕/๑๑๗๘๘ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๓)

ผลการดำเนินงาน

กรมชลประทาน ได้ดำเนินการก่อสร้างโครงการฝายบ้านแยะในพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมก่อสร้างฝายคอนกรีตเสริมเหล็ก ขนาดความสูง ๒.๐๐ เมตร ความยาว ๑๐.๐๐ เมตร กิจกรรมระบบท่อส่งน้ำ ความยาวรวมประมาณ ๓,๐๐๐ เมตร และกิจกรรมถังกรองน้ำ-เก็บน้ำ ขนาดความจุ ๕๐ ลูกบาศก์เมตร ปัจจุบัน มีผลการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ ๒๗ และคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในเดือนเมษายน ๒๕๖๗

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จจะสามารถส่งน้ำสนับสนุนด้านการอุปโภค - บริโภค ให้แก่ราษฎรกลุ่มบ้านแยะใน หมู่ที่ ๕ ตำบลบาละ อำเภอกาบัง จังหวัดยะลา จำนวนรวม ๓๐ ครัวเรือน ราษฎร จำนวน ๒๐๐ คน รวมทั้งสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการส่งน้ำเข้ายังพื้นที่ทำการเกษตรของราษฎร จำนวน ๒๐๐ ไร่ ในฤดูฝน และจำนวน ๑๐๐ ไร่ ในฤดูแล้ง ได้อย่างเพียงพอตลอดทั้งปี ทั้งนี้ ได้มีจัดตั้ง “กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทานโครงการฝายบ้านแยะใน พร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๖ มีสมาชิกกลุ่ม จำนวน ๕๓ คน เพื่อให้ราษฎรบริหารจัดการน้ำ

สภาพพื้นที่ก่อนดำเนินงานโครงการฯ

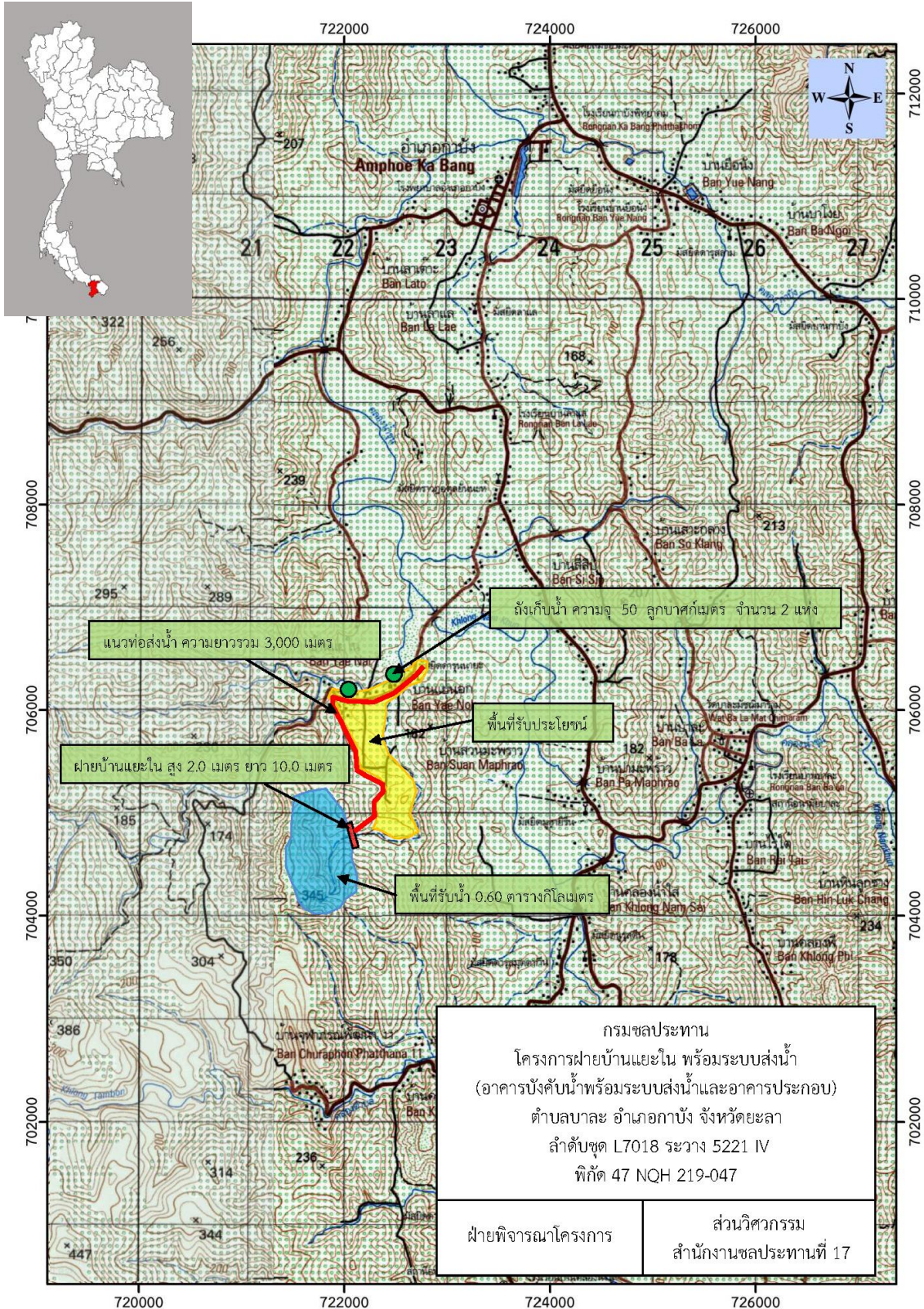
ระหว่างดำเนินงานโครงการฯ

พื้นที่รับประโยชน์จากโครงการฯ

โครงการก่อสร้างฝายบ้านแยงในพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
 ตำบลบาละ อำเภอกาบัง จังหวัดยะลา
 พิกัด ๔๗ NQH ๒๑๙ - ๐๔๗ ระวัง ๕๒๒๑ IV ลำดับชุด L ๗๐๑๘
 จากแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยธารสะอาดพร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หมู่ที่ ๒ ตำบลลำเลียง อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง

เรื่องเดิม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยธารสะอาดพร้อมระบบส่งน้ำ ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ตามที่ นางโสภณา ภักดีพิบูลย์สกุล ราษฎรหมู่ที่ ๒ ตำบลลำเลียง อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง ขอพระราชทานโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยธารสะอาดพร้อมระบบส่งน้ำ เพื่อช่วยเหลือราษฎร หมู่ที่ ๒ ๕, ๖ และ ๑๑ ตำบลลำเลียง ซึ่งประสบความเดือดร้อนจากปัญหาขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคและทำการเกษตร (ตามหนังสือสำนักพระราชวัง ที่ พว.๐๒๐๗.๘๑/๑๒๘๙๙ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

ผลการดำเนินงาน

กรมชลประทานได้ดำเนินการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยธารสะอาด ลักษณะเป็นเขื่อนดินสันเขื่อนกว้าง ๖ เมตร ยาว ๑๒๒ เมตร สูง ๑๕.๕๐ เมตร ความจุประมาณ ๖๔๒,๕๐๐ ลูกบาศก์เมตร พร้อมก่อสร้างอาคารประกอบ ๑ แห่ง ปัจจุบันมีผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ ๓๕.๓๗ และคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๗

ทั้งนี้ ได้มีการจัดตั้ง “กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทานโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยธารสะอาดพร้อมระบบส่งน้ำ” ขึ้น เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เพื่อให้ราษฎรบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ จะสามารถส่งน้ำสนับสนุนด้านการอุปโภคบริโภคให้แก่ราษฎร หมู่ที่ ๒, ๕, ๖ และ ๑๑ ตำบลลำเลียง อำเภอกะบุรี รวมถึงพื้นที่ใกล้เคียง จำนวน ๗๖๔ ครัวเรือน ราษฎร ๑,๕๗๐ คน พื้นที่การเกษตรในฤดูฝน ประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่ และฤดูแล้ง ๑๐๐ ไร่ ได้อย่างเพียงพอตลอดทั้งปี ส่งผลให้ราษฎรมีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

สภาพพื้นที่ก่อนการดำเนินงาน

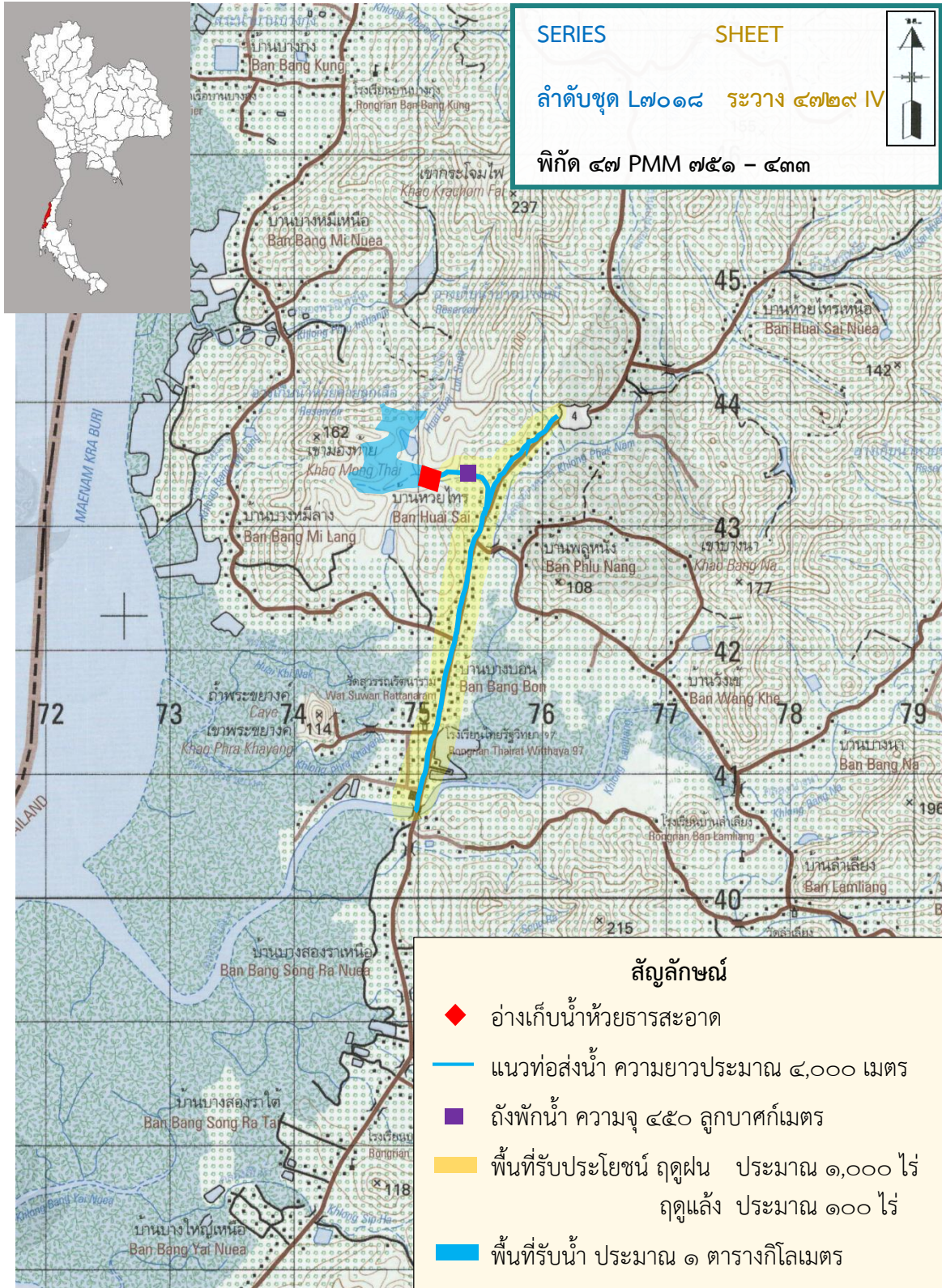

ระหว่างดำเนินงานก่อสร้างโครงการฯ

พื้นที่รับประโยชน์ของโครงการฯ

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยธารสะอาดพร้อมระบบส่งน้ำ
บ้านห้วยไทร หมู่ที่ ๒ ตำบลลำเลียง อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง
พิกัด ๔๗ PMM ๗๕๑ - ๔๓๓ ระบาย ๔๗๒๙ IV ลำดับชุด L ๗๐๑๘
จากแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

โครงการก่อสร้างบ่อน้ำบาดาลและระบบผลิตน้ำสะอาดพร้อมจุดจ่ายน้ำ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล

เรื่องเดิม

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงรับโครงการก่อสร้างบ่อน้ำบาดาลและระบบผลิตน้ำสะอาดพร้อมจุดจ่ายน้ำ ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตามที่ นายเด่น มงเล่ห์ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่าย มีหนังสือกราบบังคมทูลขอพระราชทานโครงการก่อสร้างระบบประปาจากเกาะอาดังไปยังเกาะหลีเป๊ะ เนื่องจากราษฎรในพื้นที่หมู่ที่ ๗ บ้านเกาะหลีเป๊ะ ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภคบริโภค ทั้งนี้ ทรงมีพระราชกระแสเพิ่มเติมว่า เมื่อให้ความช่วยเหลือแล้ว ชาวบ้านที่ได้รับประโยชน์ควรมาช่วยกันดูแลรักษาความสะอาดและบริหารจัดการขยะในชุมชนดังกล่าวให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดีต่อไป (ตามหนังสือสำนักพระราชวังที่ พว ๐๒๐๖.๑๔/๑๘๘๒ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔)

ผลการดำเนินงาน

กรมทรัพยากรน้ำบาดาลได้ดำเนินงานโครงการก่อสร้างบ่อน้ำบาดาลและระบบผลิตน้ำสะอาดพร้อมจุดจ่ายน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ลักษณะเป็นการขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลจำนวน ๒ บ่อ และการก่อสร้างระบบประปาบาดาลผลิตน้ำสะอาดพร้อมจุดจ่ายน้ำ โดยในส่วนของ การขุดเจาะบ่อน้ำบาดาล จำนวน ๒ บ่อนั้น ได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว พร้อมกับได้นำตัวอย่างน้ำ มาตรวจสอบคุณภาพ ซึ่งพบว่า น้ำมีคุณภาพน้ำกร่อย และเค็ม มีคุณลักษณะทางเคมีเกินเกณฑ์มาตรฐานน้ำบาดาลสำหรับการอุปโภคบริโภค ราษฎรได้ขอไว้ใช้ประโยชน์เพื่อการปลูกพืชผล และทำการเกษตรแทน อย่างไรก็ตาม กรมทรัพยากรน้ำบาดาลจะได้เร่งดำเนินการสำรวจขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลเพิ่มเติมอีกจำนวน ๓ แห่ง เพื่อให้ความช่วยเหลือราษฎรให้ครอบคลุมพื้นที่ที่ร้องขอพระราชทานโครงการฯ ต่อไป ปัจจุบัน มีผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ ๒๒.๓๘ และคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๗

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ จะสามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคของราษฎรชุมชนอุเสินและชุมชนหลังโรงเรียนเกาะอาดัง บ้านเกาะหลีเป๊ะ - อาดัง หมู่ที่ ๗ และบ้านเกาะหลีเป๊ะพัฒนา หมู่ที่ ๘ ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล จำนวน ๕๐ ครัวเรือน ราษฎร ๒๓๐ คน ให้ได้มีน้ำใช้อย่างเพียงพอตลอดทั้งปี

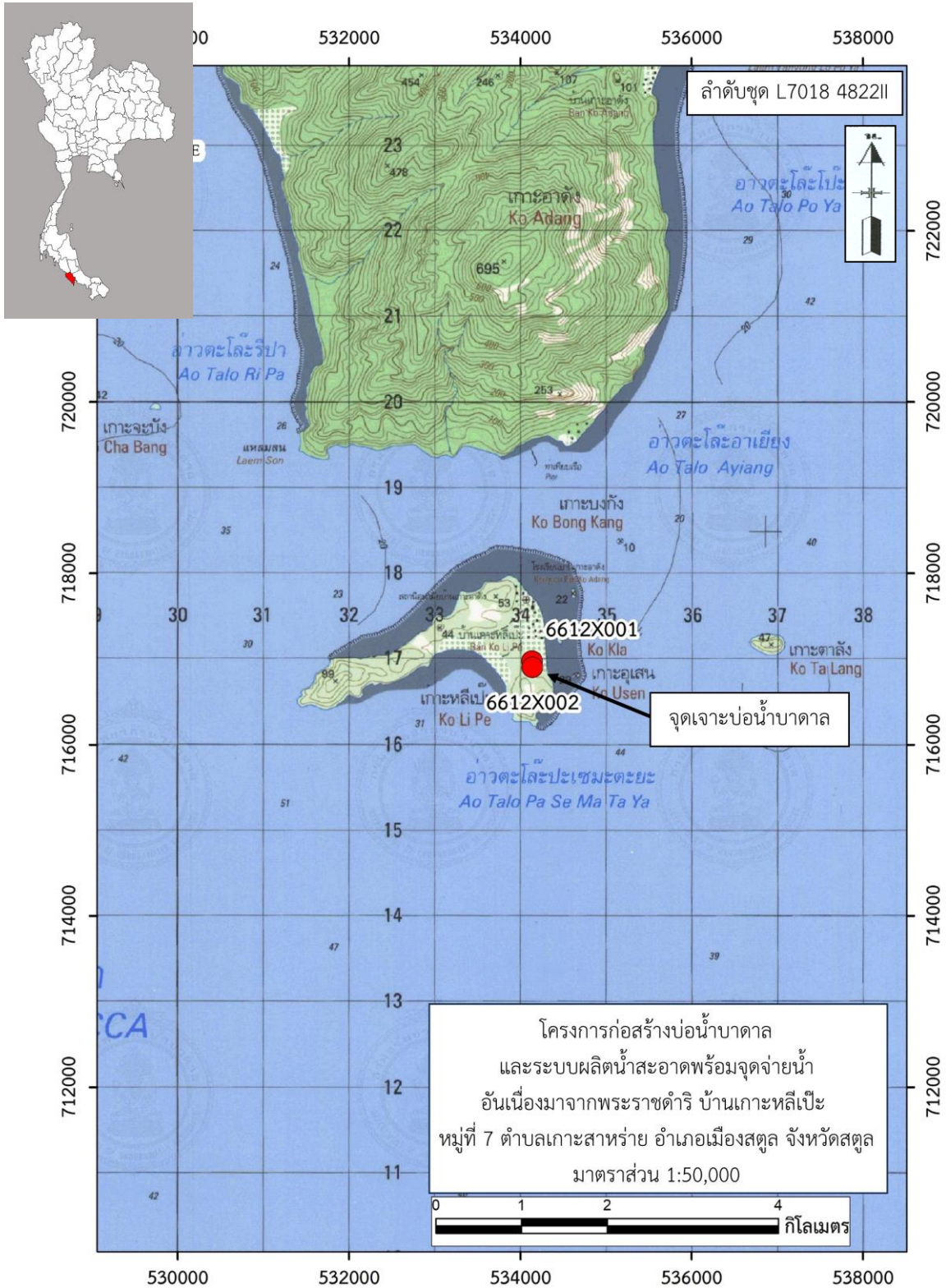

กิจกรรมงานขุดเจาะบ่อบาดาลและกิจกรรมสูบน้ำทดสอบบ่อบาดาล

ภาพบ่อบาดาลที่ ๒ และการตรวจสอบคุณภาพน้ำ

โครงการก่อสร้างบ่อน้ำบาดาลและระบบผลิตน้ำสะอาดพร้อมจุดจ่ายน้ำ
 อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านเกาะหลีเป๊ะ หมู่ที่ ๗
 ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล
 พิกัด ๔๗ NNH ๓๔๑ - ๑๖๙ ระหว่าง ๔๘๒๒ II ลำดับชุด L ๗๐๑๘
 ย่อจากแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

โครงการอ่างเก็บน้ำคลองสี่สุกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
(กิจกรรมฝายบ้านตาวรรณ)
ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เรื่องเดิม

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับโครงการอ่างเก็บน้ำคลองสี่สุก ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๓๔ ตามที่ นายลำตวน คงเดิม ประธานสภาตำบล หมู่ที่ ๑ ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้มีหนังสือขอให้นำความกราบบังคมทูล พระกรุณา ขอพระราชทานโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำบริเวณคลองสี่สุก หมู่ที่ ๗ ตำบลคลองชะอุ่น เพื่อช่วยเหลือราษฎร ซึ่งประสบความเดือดร้อน ขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคและทำการเกษตร ในฤดูแล้ง

ผลการดำเนินงาน

โครงการอ่างเก็บน้ำคลองสี่สุกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นโครงการฯ ที่อยู่ระหว่างการออกแบบสำรวจ และจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง การขออนุญาตใช้พื้นที่จากกรมป่าไม้ และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ ดังนั้น เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนจากการขาดแคลนน้ำให้แก่ราษฎร คณะอนุกรรมการติดตามและขับเคลื่อนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ภาคใต้ จึงได้พิจารณาให้กรมชลประทานพิจารณาก่อสร้างโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กในพื้นที่จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ ฝายบ้านตาวรรณ ฝายบ้านแสนสุข และฝายถ้ำน้ำลอด

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ กรมชลประทานได้ดำเนินการก่อสร้างฝายบ้านตาวรรณ ลักษณะเป็นฝายคอนกรีตเสริมเหล็ก ขนาดสันฝายยาว ๒๐ เมตร สูง ๓ เมตร พร้อมขุดสระเก็บน้ำบริเวณหน้าฝาย และทำรางระบายน้ำลาดคอนกรีต เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคให้แก่ราษฎรในเบื้องต้นก่อน ปัจจุบัน มีผลการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ ๒๐ และคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๗

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ จะสามารถส่งน้ำสนับสนุนการอุปโภคบริโภคให้ราษฎรบ้านบางเตย หมู่ที่ ๗ ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี และพื้นที่ใกล้เคียง จำนวนประมาณ ๓๐๖ ครัวเรือน ราษฎร ๙๕๕ คน รวมถึงพื้นที่เกษตร จำนวนประมาณ ๖๗๐ ไร่ ให้ได้มีน้ำใช้อย่างเพียงพอตลอดทั้งปี

ภาพก่อนการดำเนินการ

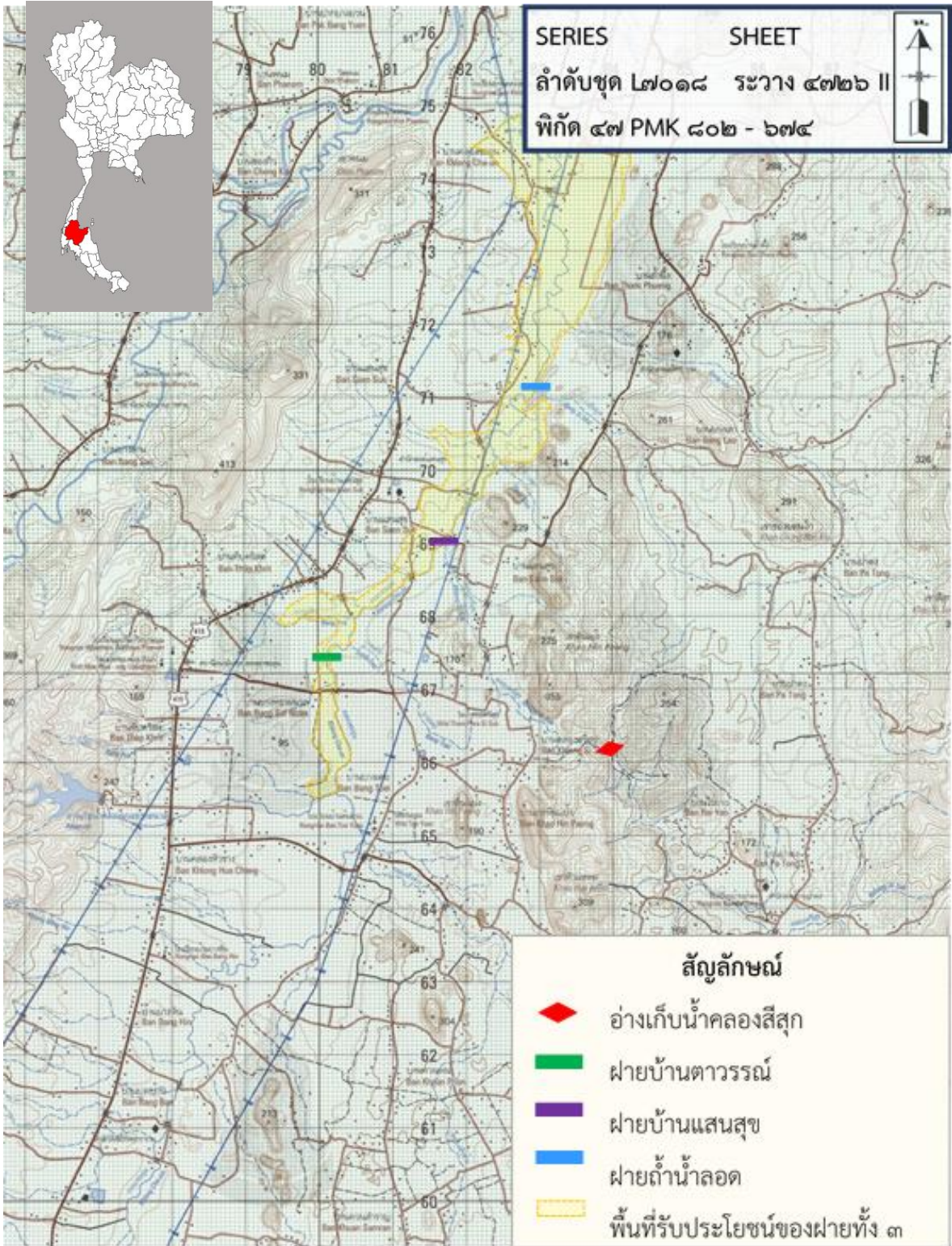

ภาพระหว่างการดำเนินการ

ภาพระหว่างการดำเนินการ

โครงการอ่างเก็บน้ำคลองสี่สุกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กิจกรรมฝายบ้านดาววรรณ)
 บ้านบางเตย หมู่ที่ ๗ ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
 พิกัด ๔๗ PMK ๘๐๒ - ๖๗๔ ระวัง ๔๗๒๖ II ลำดับชุด L๗๐๑๘
 ย่อจากแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

ด้านการเกษตร

โครงการศูนย์ผลิตและส่งเสริมพันธุ์สัตว์พระราชทานปากพน้ำ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลหูล่อง อำเภอปากพน้ำ จังหวัดนครศรีธรรมราช

เรื่องเดิม

เมื่อวันพุธที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๓ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยังอาคารอเนกประสงค์ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ตำบลสะเตง อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา ในการนี้ ได้มีพระราชดำริแก่ นายลลิต ถนอมสิงห์ รองเลขาธิการ กปร. (ตำแหน่งในขณะนั้น) พลเรือตรี สมเกียรติ ผลประยูร เลขาธิการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) นายชูชาติ ฉุยกลม ประจำสำนักพระราชวังพิเศษ ระดับ ๑๐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สรุปความว่า

“...ให้สำนักงาน กปร. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการจัดทำ ศูนย์ผลิตและส่งเสริมพันธุ์สัตว์พระราชทาน ณ ศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอปากพน้ำ จังหวัดนครศรีธรรมราช...”

ต่อมาเมื่อวันพุธที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ณ ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านทิวะเบยทะเล อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก และทรงสอบถามความก้าวหน้าโครงการก่อสร้างศูนย์ผลิตพันธุ์สัตว์พระราชทานแห่งใหม่ในพื้นที่ภาคใต้ ในการนี้ นายลลิต ถนอมสิงห์ รองเลขาธิการ กปร. ได้กราบบังคมทูลรายงานว่าได้เตรียมพื้นที่บริเวณศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริไว้แล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการสำรวจความต้องการของโรงเรียนในพื้นที่

ผลการดำเนินงาน

กรมปศุสัตว์ ได้ดำเนินการผลิตไก่ไข่พระราชทานสำหรับการดำเนินการส่งเสริมไปสู่โรงเรียนในสังกัดโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร (กพด.) ตามแผนการขยายผลและส่งเสริมราษฎรในพื้นที่ใกล้เคียงที่มีพระราชดำริให้ดำเนินการ โดยผลิตพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่จำนวน ๒๐๐ ตัว ผลิตไก่ไข่ อายุ ๒๐ สัปดาห์ จำนวน ๓,๑๐๔ ตัว ขยายผลสู่โรงเรียน ๙ โรงเรียน จำนวน ๖๐๐ ตัว และขยายผลสู่ชุมชน จำนวน ๒,๐๖๘ ตัว พร้อมทั้ง จำนวน ๓๔ คน ฝึกอบรมเกษตรกรโครงการส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่เพศผู้ จำนวน ๑๐๐ คน และฝึกอบรมเกษตรกรโครงการส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่เพศเมีย จำนวน ๕๐ คน ปัจจุบัน ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๖๖

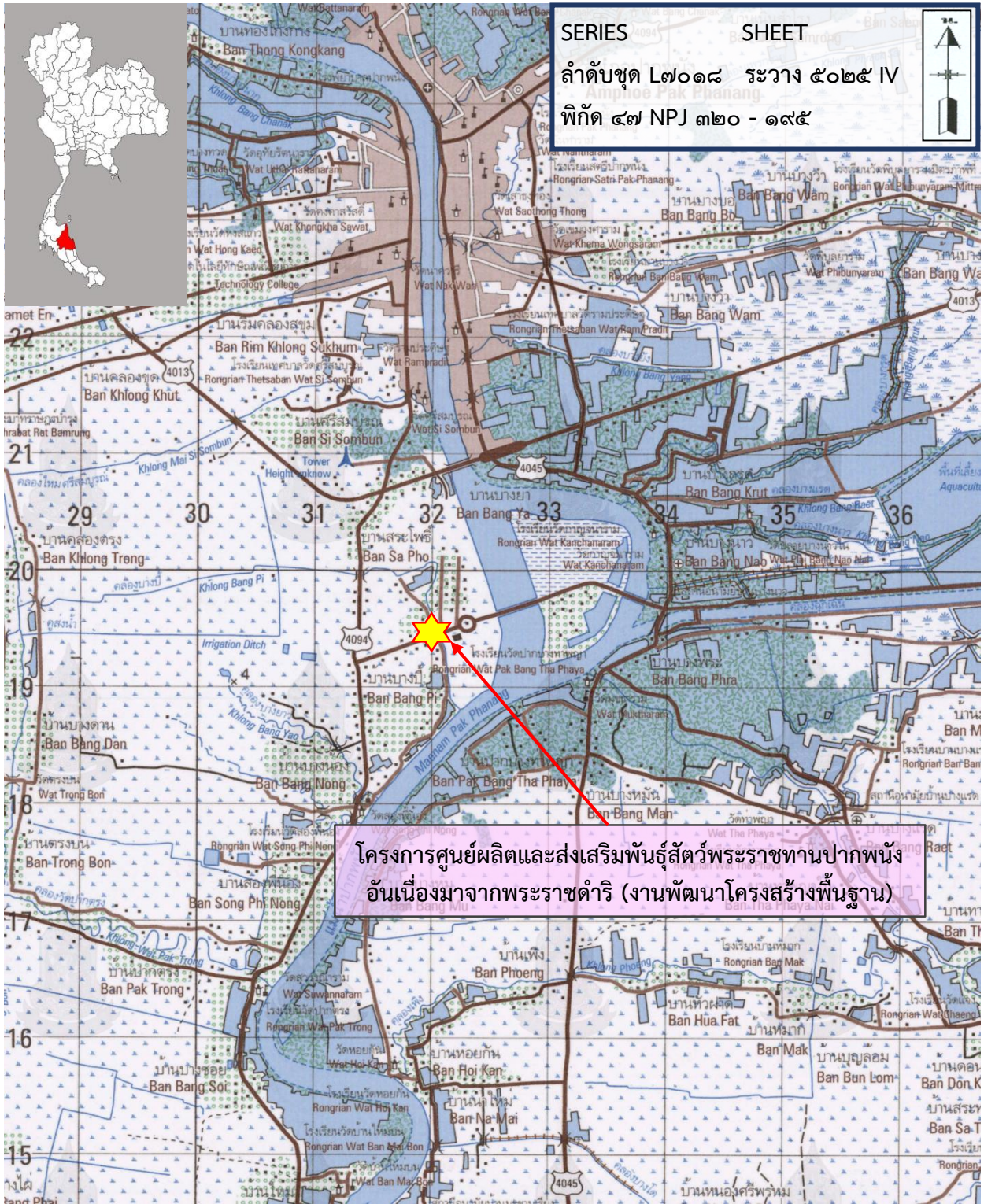
ประโยชน์ที่ได้รับ

เป็นศูนย์กลางในการผลิตและส่งเสริมพันธุ์สัตว์พระราชทานในเขตพื้นที่จังหวัดภาคใต้ตอนบน ทำให้นักเรียนในสังกัดโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร (กพด.) มีแหล่งอาหารโปรตีนอย่างง่ายสำหรับบริโภคในโรงเรียน ส่งผลต่อพัฒนาการและการเจริญเติบโตของร่างกาย รวมถึงได้สายพันธุ์สัตว์ที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และบุคลากรทางการศึกษานักเรียน เกษตรกรในพื้นที่โครงการ มีทักษะและความรู้ในการเลี้ยงปศุสัตว์

กิจกรรมผลิตไข่พระราชทาน

โครงการศูนย์ผลิตและส่งเสริมพันธุ์สัตว์พระราชทานปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
 บ้านสระโพธิ์ หมู่ที่ ๕ ตำบลหูล่อง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช
 พิกัด ๔๗ NPJ ๓๒๐ - ๑๙๕ ระบาย ๕๐๒๕ IV ลำดับชุด L๗๐๑๘
 จากแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

โครงการปรับปรุงพันธุ์ ทดสอบพันธุ์ไก่พื้นเมืองด่านซ้าย หมายเลข ๑
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ตำบลวังพญา อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

เรื่องเดิม

เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑ ณ งานถวายเลี้ยงพระกระยาหารค่ำ อาคารพิบูลกนก ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้มีพระราชดำริแก่ นายคณูชา สีนธวานนท์ เลขาธิการ กปร. สรุปความว่า

“...ขอให้นำพันธุ์ไก่จากศูนย์พัฒนาพันธุ์สัตว์พระราชทานด่านซ้าย ตำบลด่านซ้าย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย มาสนับสนุนการปรับปรุงพันธุ์ไก่ให้แก่กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา...”

ต่อมาวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ณ ศูนย์ประชุมนานาชาติฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านปศุสัตว์ สรุปความว่า

“...ขอให้สำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา และสำนักงาน กปร. ประสานการดำเนินงาน ร่วมกับกรมปศุสัตว์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไก่เหลืองจากศูนย์พัฒนาพันธุ์สัตว์พระราชทานด่านซ้าย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย มาเลี้ยงทดสอบพันธุ์ เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการส่งเสริมและขยายผลสู่เกษตรกร และนำมาใช้ในการผสมพันธุ์ไก่พันธุ์ใหม่เพื่อเป็นทางเลือกให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ภาคใต้...”

ผลการดำเนินงาน

ศูนย์วิจัยและพัฒนาแพะแกะ จังหวัดยะลา ได้ดำเนินการคัดเลือกพันธุ์พ่อ-แม่พันธุ์ไก่พื้นเมืองด่านซ้ายหมายเลข ๑ พันธุ์ดี และศึกษาการถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรม เพื่อให้เห็นลักษณะประจำพันธุ์ที่ชัดเจน โดยแบ่งการดำเนินงานออกเป็น ๓ กิจกรรม สรุปผลได้ ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ ทดสอบสมรรถภาพการผลิตของพ่อ-แม่พันธุ์ (เลี้ยงแบบกรงดับ ๒๔๐ ตัว เป็นพ่อพันธุ์ ๔๐ ตัว และแม่พันธุ์ ๒๐๐ ตัว) ผลการทดสอบ แม่พันธุ์สามารถให้ไข่ฟองแรกเมื่อเลี้ยงครบ ๑๖๖ วัน น้ำหนักไข่ ๑,๙๓๒ กรัม รวมผลผลิตไข่ไก่ ๑,๙๙๙ ฟอง เพาะฟักเป็นตัวได้ ๑,๔๗๐ ตัว

กิจกรรมที่ ๒ ทดสอบสมรรถภาพการเจริญเติบโต และคัดเลือกพ่อ-แม่พันธุ์ทดแทน (เลี้ยงลูกไก่แรกเกิด จนถึงอายุ ๒ ๔ ๘ ๑๒ ๑๖ และ ๑๘ สัปดาห์ โดยเลี้ยงดูคัดเลือกอย่างเข้มข้น เพื่อนำมาทดแทนพ่อ-แม่พันธุ์ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗) จำนวน ๑,๕๐๐ ตัว แบ่งการเลี้ยงดู

แบบเข้มข้น ๑,๓๕๐ ตัว และเลี้ยงแบบอิสระ ๑๕๐ ตัว ผลการทดสอบ ไก่ที่เลี้ยงแบบเข้มข้น มีอัตราการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เมื่อเลี้ยงครบ ๑๖ สัปดาห์ พ่อ-แม่พันธุ์มีน้ำหนักเฉลี่ยมากกว่าไก่ที่เลี้ยงแบบอิสระ

กิจกรรมที่ ๓ การทดสอบสมรรถภาพการเจริญเติบโต และความพึงพอใจต่อพันธุ์ไก่พื้นเมืองด้านซ้ายหมายเลข ๑ ในฟาร์มของเกษตรกรรายย่อย จำนวน ๓๐ ราย ในพื้นที่จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส พบว่า เมื่อเลี้ยงครบ ๒๐ สัปดาห์ ไก่มีน้ำหนักเฉลี่ยอยู่ในช่วง ๑,๕๔๐.๐๓ ถึง ๑,๘๙๙.๘๗ กรัม เกษตรกรสามารถนำไปขายได้ กิโลกรัมละ ๖๐ - ๘๐ บาท เนื้อไก่ที่ได้จากการต้มไม่เหนียวมากนักเมื่อเทียบกับไก่พื้นเมืองในช่วงอายุเดียวกัน ส่วนความพึงพอใจที่ได้จากการสอบถามข้อมูลจากเกษตรกรรายย่อยที่เข้าร่วมโครงการ พบว่า หน้าอกไก่มีลักษณะแหลม กินจุ ไม่ค่อยมีเนื้อ คุณภาพของเนื้อไก่ไม่แน่นเมื่อเทียบกับไก่เบตง แต่ก็ไม่เหนียวเท่าไก่พันธุ์พื้นเมือง ไก่ไม่ค่อยทนต่อสภาพอากาศที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างกะทันหัน มีฝนตกชุก หรือที่ชื้นแฉะ พ่อค้าในพื้นที่ยังไม่มั่นใจ และเข้าใจว่าเป็นไก่สามสายพันธุ์ เป็นต้น

ปัจจุบัน ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้วเมื่อเดือนกันยายน ๒๕๖๖

ประโยชน์ที่ได้รับ

เกิดผลการศึกษาและทดสอบการเลี้ยงพันธุ์ไก่พื้นเมืองด้านซ้าย ที่สามารถเป็นกรอบแนวทางในการส่งเสริมและขยายผลการเลี้ยงให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ภาคใต้ รวมทั้งมีฐานข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับการเจริญเติบโต วิธีการเลี้ยง และการผลิตไก่พื้นเมืองด้านซ้ายที่เหมาะสมในพื้นที่ภาคใต้ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำองค์ความรู้ดังกล่าวไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการเลี้ยงให้แก่ราษฎรในพื้นที่ได้

พ่อพันธุ์ไก่พื้นเมืองด้านซ้าย หมายเลข ๑

แม่พันธุ์ไก่พื้นเมืองด้านซ้าย หมายเลข ๑

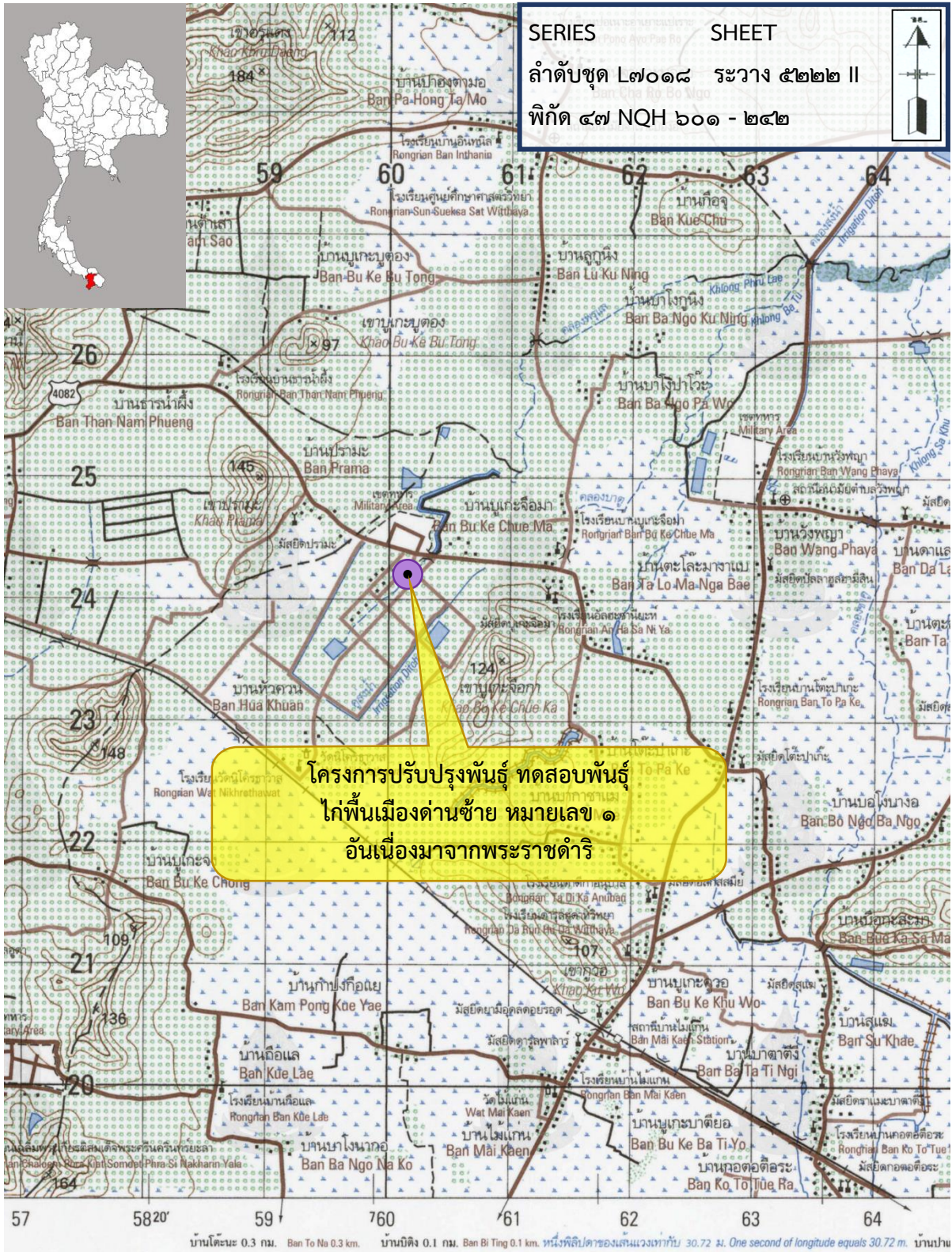

การทดสอบการเลี้ยงพันธุ์ไก่พื้นเมืองด้านซ้ายในฟาร์มของเกษตรกรในพื้นที่

การเก็บข้อมูลสมรรถนะการเจริญเติบโตในฟาร์มของเกษตรกร

โครงการปรับปรุงพันธุ์ ทดสอบพันธุ์ไร่พื้นเมืองด้านซ้าย หมายเลข ๑ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
 ศูนย์วิจัยและพัฒนาแพะแกะ บ้านควน หมู่ที่ ๖ ตำบลวังพญา อำเภอรามัน จังหวัดยะลา
 พิกัด ๔๗ NQH ๖๐๑ - ๒๔๒ ระยะเวลา ๕๒๒๒ II ลำดับชุด L๗๐๑๘
 จากแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

ด้านสิ่งแวดล้อม

โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าพรุควนเคร็งอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
อำเภอหัวไทร อำเภอเชียรใหญ่ อำเภอชะอวด อำเภอร่อนพิบูลย์
และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

เรื่องเดิม

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้มีพระราชดำริให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช อย่างต่อเนื่อง เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะในพื้นที่ป่าพรุควนเคร็งที่มีความซับซ้อน จึงเกิดการดำเนินงานอย่างบูรณาการของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในการสนองพระราชดำริ เพื่อยกระดับความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของราษฎรในพื้นที่ ควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดการพัฒนาย่างยั่งยืนต่อไป

ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๓๖ ณ พระตำหนักทักษิณราชินีเวสต์ อำเภอเมืองจังหวัดนราธิวาส ความตอนหนึ่งว่า

“...ควรพิจารณาเกี่ยวกับระบบการระบายน้ำเสียจากนาทุ่ง และน้ำเปรี๊ยะจากพรุรวมทั้งระบบบำบัดน้ำเสียจากชุมชน เช่น เขตชุมชนอำเภอเชียรใหญ่ และอำเภอชะอวด เพื่อให้น้ำจืดที่กักเก็บไว้ในลำน้ำลำคลองต่าง ๆ ในเขตลุ่มน้ำสามารถนำมาใช้ในการอุปโภคบริโภคได้อย่างสมบูรณ์ขึ้น...”

ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๓๖ ณ โครงการพัฒนาลุ่มน้ำ คลองน้ำจืดคลองแม่แมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดปัตตานี สรุปความว่า

“...ควรพิจารณาวางโครงการและก่อสร้างระบบแยกน้ำสามารถออกจากกัน ได้แก่ การก่อสร้างระบบป้องกันน้ำเปรี๊ยะจากพรุที่ทำให้พื้นที่เพาะปลูกเป็นดินกรด ระบบป้องกันน้ำเค็มบุกรุก และระบบส่งน้ำจืดช่วยเหลือการเพาะปลูก และการอุปโภคบริโภคของราษฎรเนินธัมมัง ตำบลแม่เจ้าอยู่หัว อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช...”

ครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๓๘ ได้มีกระแสพระราชดำรัส ภายหลังจากกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมถวายรายงานสรุปสถานภาพการจัดทำและพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการฯ สรุปความว่า

“...ควรทำโครงการชลประทานโดยด่วน เพราะโครงการนี้จะช่วยให้มีน้ำได้ กล่าวคือจะสามารถแยกพื้นที่เลี้ยงกุ้ง (ซึ่งต้องใช้น้ำเค็ม) กับพื้นที่เพาะปลูก (ซึ่งต้องใช้น้ำจืด) ในบริเวณคลองชะอวด ทั้งยังแก้ปัญหาหน้าเสียหายจากพรุควนเคร็ง ทำนองเดียวกันกับการแก้ปัญหาที่พรุโต๊ะแดง ถ้ายังไม่ทำโครงการชลประทานจะไม่สามารถแก้ปัญหาเรื่องการเลี้ยงกุ้งหรือปัญหาอื่น ๆ ได้กรรมการสิ่งแวดล้อม จะเป็นห่วงผู้ที่ประกอบอาชีพการทำนาทุ่งแต่ในเวลาเดียวกันก็บอกว่าการทำนาทุ่งทำลายสิ่งแวดล้อม น้ำเค็มจะซึมลงน้ำบาดาล

ทั้ง ๒ ข้อนี้จะหมดปัญหาไปถ้าทำโครงการ เพราะกรมประมงสามารถช่วยให้ทำอาชีพนี้ได้
อย่างเป็นล่ำเป็นสันโดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม โครงการนี้สามารถทำให้ฝ่ายนากุ้ง และ
การประมง (ปลาในกระชัง) ร่ำรวย ส่วนผู้ที่ทำนา (ข้าว) และสวน (ที่ต้องใช้น้ำจืด)
จะสามารถประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี...”

ครั้งที่ ๔ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ เสด็จพระราชดำเนินไปยังโครงการปลูกป่า
ถาวรเฉลิมพระเกียรติของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย บริเวณพื้นที่วนอุทยานปราณบุรี
อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับการ
การดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สรุปความดังนี้

“...ให้พิจารณาก่อสร้างอาคารบังคับน้ำ เพื่อควบคุมระดับน้ำ ในพрудวนเครื่องให้อยู่
ในระดับที่เหมาะสม เพื่อไม่ให้เกิดไฟไหม้พрудวน...”

นอกจากนี้ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม
ราชกุมารี ได้มีพระราชดำริเมื่อคราวที่ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจติดตามผลการดำเนินงาน
โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าพрудวนเครื่องฯ

ครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนประชารัฐบำรุง
๑ บ้านหนองหญ้าปล้อง ตำบลป่าไร่ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว สรุปความว่า

“...ต้องปิดทางเข้าออกป่าพрудวนเครื่อง เพื่อให้สามารถดำเนินการดับไฟโดยการสูบน้ำ
เข้าไปได้ง่ายขึ้น การทำฝนมเทียมที่ได้ดำเนินการไปแล้วก็ช่วยได้ระดับหนึ่ง ถ้าไม่ปิดทางเข้าออก
จะเทน้ำเข้าไปทำได้ยาก...”

ครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ณ โครงการศึกษาวิจัยการปลูกไม้เสม็ดและการนำ
ไม้เสม็ดมาใช้ประโยชน์แบบครบวงจร พื้นที่ป่าพрудวนเครื่อง ตำบลการะเกด อำเภอเชียรใหญ่
จังหวัดนครศรีธรรมราช สรุปความว่า

๑. ให้ดำเนินการขุดแพรกเพิ่มเติมเพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่และป้องกันไฟป่า
๒. ให้ปลูกฝง สร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับ
เด็กนักเรียนและเยาวชนในพื้นที่ โดยเน้นให้เห็นถึงทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งทรัพยากรป่าพрудวน
๓. ให้เพิ่มเติมในเอกสารสรุปป่าไม้ที่สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ ได้ถวาย โดยเน้น
เสริมความรู้ทักษะ เพิ่มเติมบทถาม – ตอบในเอกสาร
๔. ให้ศึกษาแลกเปลี่ยน ดูตัวอย่างพрудวนโต๊ะแดง (ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ)
และตัวอย่างของอ่างเอ็ด (บ้านอ่างเอ็ด จังหวัดจันทบุรี)
๕. ให้กรมป่าไม้ และสถาบันการศึกษาร่วมบูรณาการดำเนินงานโครงการศึกษาวิจัย
การปลูกและใช้ประโยชน์ไม้เสม็ดครบวงจร โดยมีมูลนิธิชัยพัฒนาเป็นหน่วยงานกลางในการ
ประสานการปฏิบัติ และให้กรมป่าไม้ร่วมกับมูลนิธิชัยพัฒนาปลูกต้นไม้ให้เต็มพื้นที่ที่มูลนิธิฯ
ได้รับอนุญาต โดยใช้พันธุ์ไม้หลากหลายชนิด

๖. ให้เพิ่มพื้นที่ปลูกพืชอาหาร เช่น ข้าว ทดแทนพืชพลังงาน
๗. ให้ลดความถี่ในการปลูกข้าวนาปรัง
๘. ให้หาวิธีจัดสรรน้ำให้ครอบคลุมพื้นที่ทำการเกษตร

ผลการดำเนินงาน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการปกป้องรักษาพื้นที่ป่าพรุควนเคร็ง ที่ประสบปัญหาไฟไหม้เป็นประจำทุกปี โดยการรักษาระดับน้ำในป่าพรุให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมในการควบคุมไฟป่า และการเพิ่มประสิทธิภาพในการเฝ้าระวังเดินสำรวจ ลาดตระเวนของเจ้าหน้าที่เพื่อป้องกันการบุกรุกป่าและลอบเผาป่า รวมถึงการเสริมสร้างจิตสำนึกและสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมของราษฎรที่อาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่ป่าพรุควนเคร็ง ให้สามารถดำเนินชีวิตไปพร้อมกับ การอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ได้ดำเนินงาน ดังนี้

๑. โครงการซ่อมแซมทำนบดินเพื่อรักษาระดับน้ำในพื้นที่ป่าพรุควนเคร็ง : กรมชลประทาน ได้ดำเนินการก่อสร้างทำนบดินชั่วคราว จำนวน ๘ แห่ง ในตำบลเคร็ง ตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช และก่อสร้างทำนบดินชั่วคราว จำนวน ๒๑ แห่ง ในตำบลการะเกด อำเภอเชียรใหญ่ และตำบลควนชะลิก อำเภอหัวไทร เพื่อป้องกันน้ำเค็ม และรักษาระดับน้ำในป่าพรุควนเคร็ง

๒. โครงการช่วยเหลือป้องกันและแก้ไขไฟไหม้ป่าพรุและภัยแล้งในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง : กรมชลประทาน ได้ดำเนินกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือป้องกันและแก้ไขไฟไหม้ป่าพรุ และภัยแล้งในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง โดยจัดหาน้ำมันเพื่อลาดตระเวนรักษาระดับน้ำ และดับไฟไหม้ป่าพรุควนเคร็ง

๓. โครงการซ่อมแซมทำนบของชั่วคราว เพื่อป้องกันไฟป่าพรุควนเคร็ง : สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ ได้ดำเนินการซ่อมแซมทำนบชั่วคราว จำนวน ๔๐ แห่ง เพื่อรักษาระดับน้ำในพื้นที่ป่าพรุควนเคร็ง โดยการซ่อมแซมทำนบดินป้องกันน้ำเค็มเพื่อรักษาระดับน้ำในป่าพรุควนเคร็ง และก่อสร้างทำนบดินชั่วคราวในตำบลเคร็ง ตำบลการะเกด ตำบลชะอวด อำเภอชะอวด และตำบลควนชะลิก อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

๔. โครงการซ่อมแซมฝายชะลอน้ำชั่วคราวเพื่อสร้าง ความชุ่มชื้นและรักษาระดับน้ำในพื้นที่ป่าพรุควนเคร็ง : สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ ได้ดำเนินการซ่อมแซมฝายชะลอน้ำ จำนวน ๘ แห่ง เพื่อช่วยดักตะกอนแม่น้ำ กิ่งไม้ เศษไม้ ดิน โคลน ททราย ทำให้ลำน้ำหลังฝายตื้นเขินช้าลง เก็บกักน้ำ ทำให้เกิดความชุ่มชื้น ในบริเวณฝายและพื้นที่เหนือฝาย

๕. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันควบคุมไฟป่า กองอำนวยการควบคุมไฟป่าพรุควนเคร็ง : สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ ได้ดำเนินการเตรียมความพร้อมให้กับเจ้าหน้าที่สถานีควบคุมไฟป่า จำนวน ๑๐ สถานี ในการป้องกันและแก้ไขไฟป่าและหมอกควัน และป้องกันการบุกรุกป่าในพื้นที่พรุควนเคร็ง โดยการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ ทั้งเอกสารเผยแพร่และป้ายประชาสัมพันธ์

๖. โครงการปลูกป่าพรุเพื่อฟื้นฟูนิเวศลุ่มน้ำปากพนัง : สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ ได้ดำเนินการปลูกพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ที่เจริญเติบโตได้ดีในพื้นที่ป่าพรุ จำนวน ๒๐๐ ไร่ โดยดำเนินการในพื้นที่อำเภอเชียรใหญ่ อำเภอชะอวด อำเภอหัวไทร และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

๗. โครงการส่งเสริมการปลูกป่าแบบวนเกษตรเพื่อฟื้นฟูนิเวศลุ่มน้ำปากพนัง : สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ ได้ดำเนินการส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ประโยชน์ที่ดินแบบผสมผสาน โดยสนับสนุนกิ่งพันธุ์ไม้ผลที่เหมาะสมกับพื้นที่ที่มีคุณภาพต่ำ และไม่ต้องการเทคโนโลยีที่มีค่าใช้จ่ายสูงในการจัดการ เพื่อเน้นผลผลิตที่หลากหลาย ให้กลุ่มเกษตรกรได้มีรายได้อย่างยั่งยืน

๘. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกัน การบุกรุกและควบคุมไฟป่า ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อม : สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ ได้ดำเนินการจัดทำสื่อและจัดหาอุปกรณ์ประชาสัมพันธ์รณรงค์การอนุรักษ์ป้องกันรักษาป่าที่สามารถเสริมสร้าง และพัฒนากระบวนการเรียนรู้และแนวคิดนำไปสู่จิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และป่าพรุอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะนักเรียนระดับประถมศึกษาที่อยู่ใกล้พื้นที่ป่าพรุ

๙. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการลาดตระเวนป้องกันรักษาป่า และควบคุมไฟป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย : สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ ได้ดำเนินการจัดเจ้าหน้าที่ จำนวน ๒๐ คน เพื่อลาดตระเวนป้องกันรักษาป่า และควบคุมไฟป่าภายในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย

๑๐. โครงการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ : สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๒ ได้ดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันรักษาป่า และป้องกันไฟป่า รวมถึงจัดทำเอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และสื่อการเรียนการสอน

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยงานและประสานการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกิดช่องทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่าพรุ โดยสามารถเข้าถึงข้อมูลประกอบการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปฏิบัติงานได้อย่างสอดคล้องและบูรณาการร่วมกัน

๒. ก่อให้เกิดการอนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาทรัพยากรป่าพรุ โดยการดำเนินการกิจกรรมปลูกป่าพรุทดแทนในพื้นที่ไฟไหม้ ซึ่งเกิดขึ้นเป็นประจำในพื้นที่ป่าพรุควนเคร็งไม่ให้ถูกบุกรุกทำลายจากมนุษย์และภัยธรรมชาติ ตลอดจนพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศโดยการมีส่วนร่วมของราษฎรในพื้นที่

๓. การเป็นศูนย์ประสานงานและสนับสนุนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายในการแก้ไขปัญหาไฟไหม้ป่าพรุควนเคร็งให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมการฟื้นฟู พัฒนาพื้นที่รกร้างว่างเปล่าให้สามารถใช้ประโยชน์ ซึ่งเป็นการเพิ่มความอุดมสมบูรณ์และความสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติที่มีความหลากหลายของพื้นที่ได้อย่างยั่งยืนและเหมาะสมกับความต้องการของราษฎร

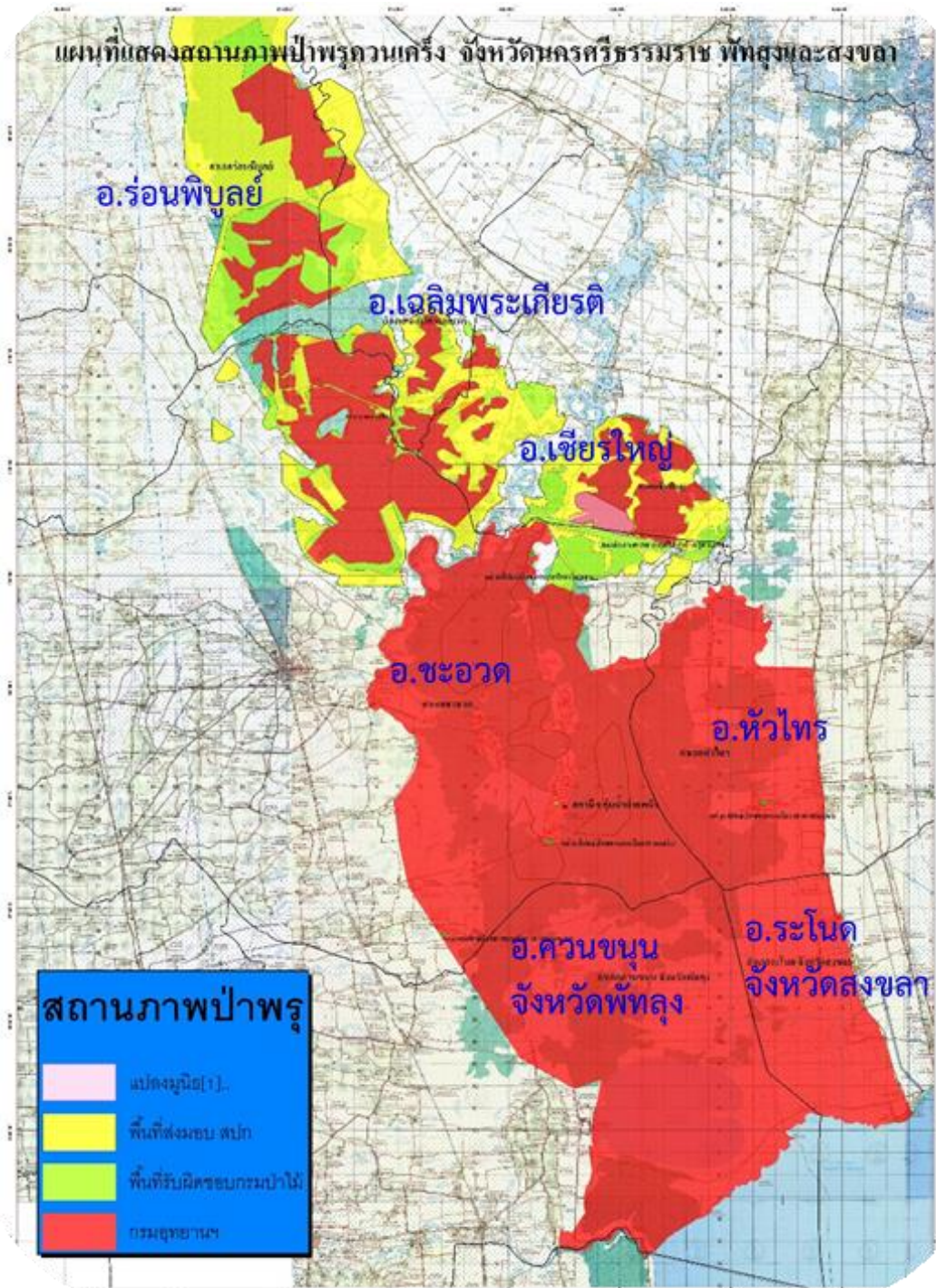

เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันควบคุมไฟป่า กองอำนวยการควบคุมไฟป่าพหุคูณเครื่อง
และการป้องกันการบุกรุกและควบคุมไฟป่าในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อ

ส่งเสริมการปลูกป่าแบบวนเกษตรเพื่อฟื้นฟูนิเวศลุ่มน้ำปากพอง

ป่าพรุควนเคร็ง ครอบคลุม ๓ จังหวัด มีเนื้อที่รวมประมาณ ๔๔๕,๑๐๐ ไร่

๑. จังหวัดนครศรีธรรมราช ๓๑๖,๙๐๑ ไร่

- ๑.๑ อำเภอร่อนพิบูลย์
- ๑.๒ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ
- ๑.๓ อำเภอเชียรใหญ่
- ๑.๔ อำเภอชะอวด
- ๑.๕ อำเภอหัวไทร

๒. จังหวัดพัทลุง ๙๔,๙๗๐ ไร่ (อำเภอควนขนุน)

๓. จังหวัดสงขลา ๓๓,๒๒๙ ไร่ (อำเภอรโนด)

โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า และการส่งเสริมอาชีพราษฎร
บริเวณศูนย์การเรียนรู้ตรวจตระเวนชายแดนบ้านหลังอำัยหมี
ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาปู่ – เขาย่า ตามแนวพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี
ตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

เรื่องเดิม

เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ณ ศูนย์การเรียนรู้ตรวจตระเวนชายแดนบ้านหลังอำัยหมี หมู่ที่ ๕ ตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ สรุปความว่า

“...ต้องให้คนอยู่คู่กับป่าได้ ให้ส่งเสริมนำพืชชั้นล่าง เช่น กระจวาน ลิเกา พริก หวาย เข้าไปปลูกเสริม สร้างรายได้ สร้างอาชีพ เพื่อให้พื้นที่ศูนย์การเรียนรู้แห่งนี้เป็นต้นแบบของการจัดการป่าในพื้นที่อนุรักษ์ตามแนวพระราชดำริที่อื่นต่อไป...”

และเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๐ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ณ งานของดีเมืองนรา ประจำปี ๒๕๖๐ บริเวณสวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ ๖ รอบ พระชนมพรรษา อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส ในการนี้ ได้มีพระราชดำริ สรุปความว่า

“...การสร้างรายได้ สร้างอาชีพ ให้แก่ราษฎรบริเวณโดยรอบศูนย์การเรียนรู้ตรวจตระเวนชายแดนบ้านหลังอำัยหมี บ้านหลังอำัยหมี หมู่ที่ ๕ ตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช เห็นควรส่งเสริมการปลูกพืชชั้นล่าง โดยเฉพาะย่านลิเกา เป็นเบื้องต้นก่อน...”

และเมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ณ ศูนย์การเรียนรู้ตรวจตระเวนชายแดนบ้านหลังอำัยหมี บ้านหลังอำัยหมี หมู่ที่ ๕ ตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริ สรุปความว่า

“...ในขณะที่ยังไม่สามารถตัดโค่นยางพาราได้ น่าจะส่งเสริมให้ชาวบ้านปลูกกาแฟได้ ต้นยางพารา โดยการรูดกิ่งให้แสงส่องผ่านได้...”

“...เรื่องการแปรรูปผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแม่บ้าน ให้กรมส่งเสริมการเกษตร เข้ามาแนะนำ ทำอะไรได้บ้างที่จะสามารถเพิ่มรายได้...”

ผลการดำเนินงาน

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมส่งเสริมการเกษตร ได้ดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้พื้นที่ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหลังอำทัย เป็นต้นแบบของการจัดการป่าในพื้นที่อนุรักษ์ตามแนวพระราชดำริ โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ได้ดำเนินงาน ดังนี้

๑. กิจกรรมจัดตั้งจุดสกัดในพื้นที่ล่อแหลม : สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ ได้ดำเนินการจัดเจ้าหน้าที่ประจำจุดสกัด จำนวน ๔ คน ออกตรวจลาดตระเวนป้องกันรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และเฝ้าระวังพื้นที่ที่ล่อแหลมต่อการบุกรุกทำลาย โดยปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน ในการดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้

๒. กิจกรรมการปรับปรุงต่อเติมห้องเก็บของและผนังกันห้องการผลิต : สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ ได้ดำเนินการต่อเติมห้องเก็บของและผนังกันห้องการผลิต และติดตามผลการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหลังอำทัย

๓. กิจกรรมส่งเสริมอาชีพปลูกกาแฟในพื้นที่สวนยางพารา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้ดำเนินการจัดอบรมการปลูกกาแฟในพื้นที่สวนยางพาราให้กับเกษตรกร จำนวน ๒๐ คน

๔. กิจกรรมส่งเสริมอาชีพปลูกผักเหียงในพื้นที่สวนยางพารา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้ดำเนินการจัดอบรมการปลูกผักเหียงในพื้นที่สวนยางพาราให้กับเกษตรกร จำนวน ๘ คน

๕. กิจกรรมส่งเสริมอาชีพเลี้ยงผึ้งโพรงไทยในพื้นที่สวนยางพารา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้ดำเนินการจัดอบรมการเลี้ยงผึ้งโพรงไทยในพื้นที่สวนยางพาราให้กับเกษตรกร จำนวน ๒๒ คน

๖. กิจกรรมการพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตรแปรรูป (เครื่องแกงและลูกชก) : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้ดำเนินการจัดทำสติ๊กเกอร์ฉลากสินค้าเพื่อสร้างความประทับใจให้กับผู้ที่สนใจในตัวผลิตภัณฑ์

ปัจจุบัน ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้วเมื่อเดือนกันยายน ๒๕๖๖

ประโยชน์ที่ได้รับ

ช่วยป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่า และการเข้าทำประโยชน์ภายในเขตอุทยานแห่งชาติ เขาปู่ – เขาย่า รวมไปถึงศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหลังอำทัย ได้รับการพัฒนาเป็นศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบด้านการบริหารจัดการป่าในพื้นที่อนุรักษ์ให้กับศูนย์การเรียนรู้อื่น ๆ เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนของศูนย์การเรียนรู้ฯ และราษฎรในพื้นที่ จำนวนประมาณ ๒,๒๒๒ ครัวเรือน ราษฎร ๖,๕๗๗ คน มีจิตสำนึกที่ดีในการหวงแหนและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปกับการปลูกพืชเศรษฐกิจ โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต รวมทั้งยังเป็นการสร้างเครือข่ายในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้คนสามารถอยู่ร่วมกับผืนป่าได้อย่างยั่งยืน

กิจกรรมจัดตั้งจุดสกัดในพื้นที่ล่อแหลม

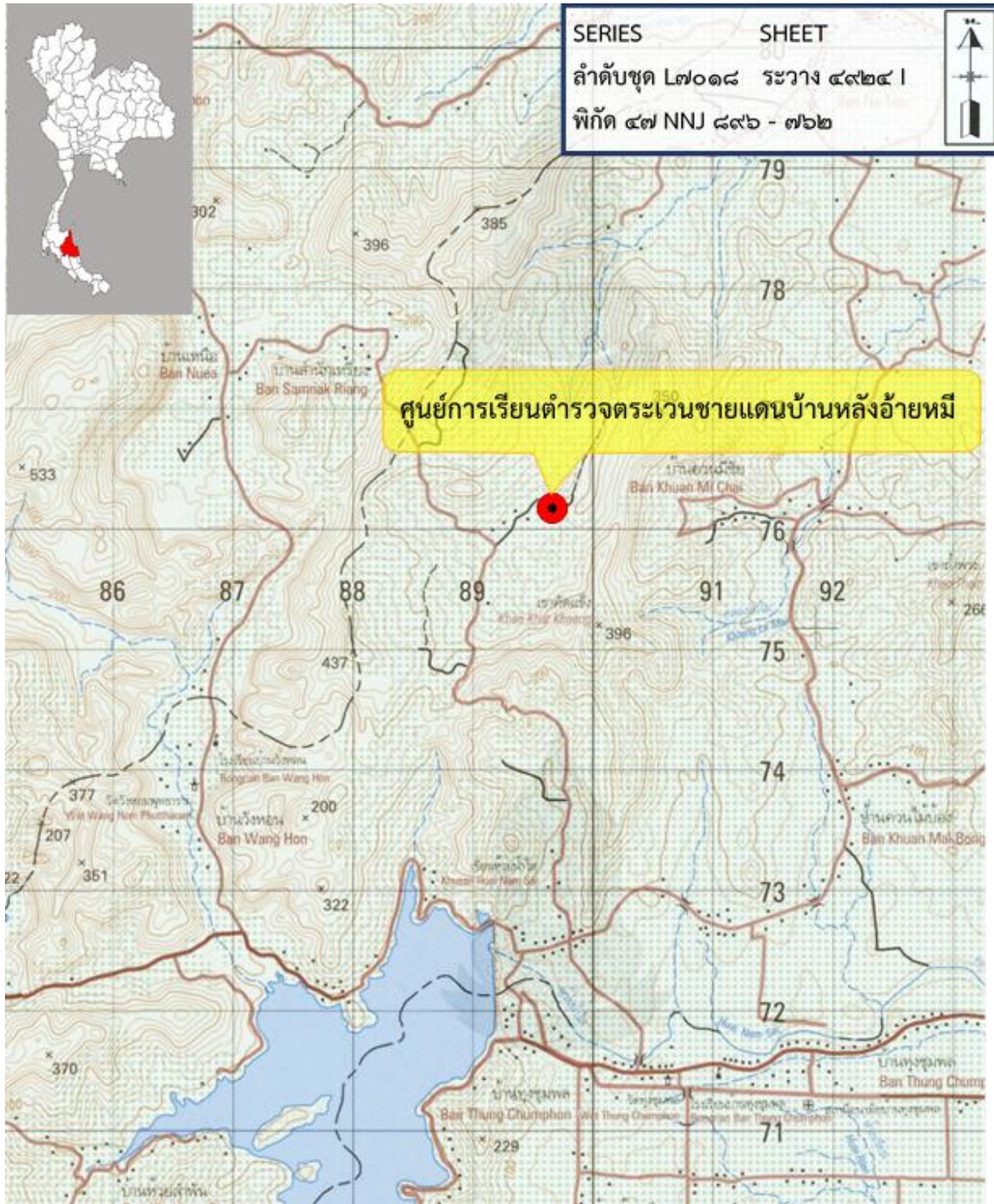

กิจกรรมการปรับปรุงต่อเติมห้องเก็บของและผนังกันห้องการผลิต

ติดตามการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหลังอ้ายหมี

โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า และการส่งเสริมอาชีพราษฎร
 บริเวณศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหลังอ้ายหมีในเขตอุทยานแห่งชาติเขาปู่ - เขาย่า
 ตามแนวพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
 บ้านหลังอ้ายหมี หมู่ที่ ๕ ตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช
 พิกัด ๔๗ NNJ ๘๙๖ - ๗๖๒ ราวาง ๔๙๒๔ | ลำดับชุด L๗๐๑๘
 จากแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐

ด้านสวัสดิการสังคม/
การศึกษา

**โครงการปรับปรุงและขยายเขตระบบจำหน่ายไฟฟ้า
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนิคมพิทักษ์ราษฎร์
และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนโรงงานยาสูบ ๒ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
อำเภอรือเสาะ และอำเภอกาบัง จังหวัดยะลา**

เรื่องเดิม

เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนโรงงานยาสูบ ๒ บ้านสะป่อง หมู่ที่ ๓ ตำบลปะแต อำเภอยะหา จังหวัดยะลา ในการนี้ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่นายอำนาจ ชูทอง รองผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา นายสันฐิต พิธานนท์ ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กรมชลประทาน นายอภิศักดิ์ สรวีสูตร ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ ๔ สำนักงาน กปร. สรุปความว่า

“...ขอให้พิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหาไฟฟ้าให้กับโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนิคมพิทักษ์ราษฎร์ รวมทั้งราษฎรบ้านบาตูปูเต๊ะ หมู่ที่ ๖ ด้วย...”

ผลการดำเนินงาน

กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๔๔ ได้ประสานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดยะลา ในการสำรวจและออกแบบ เพื่อแก้ไขปัญหาค่าไฟให้แก่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนิคมพิทักษ์ราษฎร์ และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนโรงงานยาสูบ ๒ ด้วยการปรับปรุงระบบจำหน่ายไฟฟ้า ภายในโรงเรียน โดยมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนิคมพิทักษ์ราษฎร์ บ้านบาตูปูเต๊ะ หมู่ที่ ๖ ตำบลบ้านแห อำเภอรือเสาะ จังหวัดยะลา ดำเนินการก่อสร้างแผนกแรงสูงภายใน การติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้า ระบบ ๓ เฟส ขนาด ๓๐ เควีเอ พร้อมอุปกรณ์ป้องกันและอุปกรณ์ประกอบ งานก่อสร้างแผนกแรงต่ำภายใน ปีกเสาไฟฟ้า พาดสายอลูมิเนียมหุ้มฉนวน เป็นต้น

- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนโรงงานยาสูบ ๒ บ้านสะป่อง หมู่ที่ ๓ ตำบลปะแต อำเภอยะหา จังหวัดยะลาด้วยการก่อสร้างแผนกแรงสูงภายนอก การติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้า ระบบ ๑ เฟส ขนาด ๓๐ เควีเอ พร้อมอุปกรณ์ป้องกันและอุปกรณ์ประกอบ งานก่อสร้างแผนกแรงต่ำ ภายใน รื้อถอนแผนกไฟฟ้าสาธารณะภายใน พาดสายอลูมิเนียมหุ้มฉนวน เป็นต้น

ปัจจุบัน ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้วเมื่อเดือนกันยายน ๒๕๖๖

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จจะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้แก่ ครู นักเรียน และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนิคมพิทักษ์ราษฎร์ และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนโรงงานยาสูบ ๒ รวม ๒๕๓ คน รวมทั้ง ราษฎรบ้านบาตูปูเต๊ะ หมู่ที่ ๖

ตำบลบ้านแห่ อำเภอธำมรงค์ จังหวัดยะลา จำนวน ๒๑๘ ครัวเรือน ราษฎร ๖๑๘ คน มีกระแสไฟฟ้าใช้ในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นตามลำดับ

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนิคมพิทักษ์ราษฎร

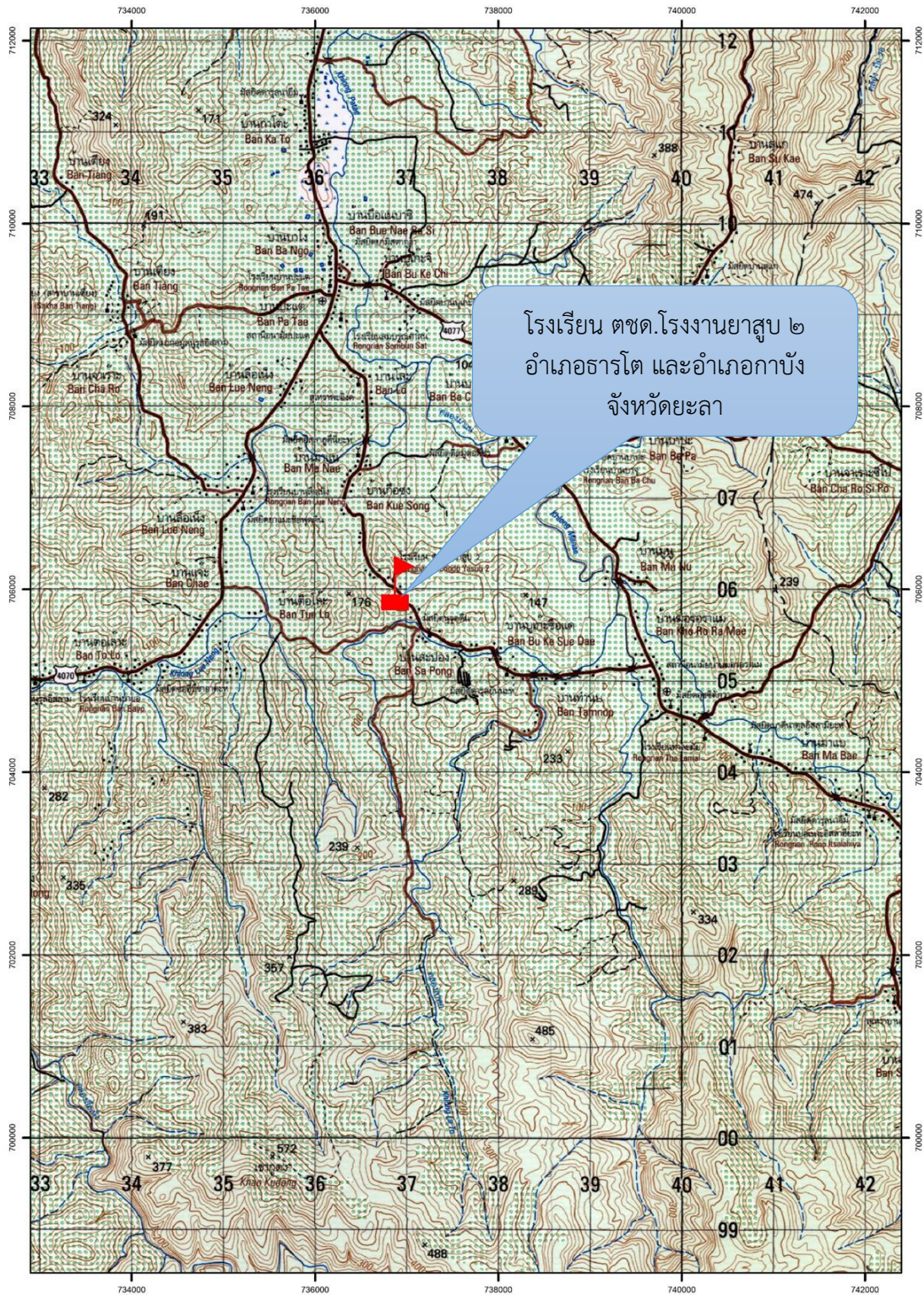
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนโรงงานยาสูบ ๒

โครงการปรับปรุงและขยายเขตระบบจำหน่ายไฟฟ้า
 โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนิคมพิทักษ์ราษฎร์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
 อำเภอราท และอำเภอกาบัง จังหวัดยะลา
 พิกัด ๔๗ NQG ๓๘๐ - ๓๗๙ ระวัง ๕๒๒๑ III ลำดับชุด L๗๐๑๘
 ย่อจากแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

โครงการปรับปรุงและขยายเขตระบบจำหน่ายไฟฟ้า
 และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนโรงงานยาสูบ ๒ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
 อำเภอธารโต และอำเภอกาบัง จังหวัดยะลา
 พิกัด ๔๗ NQG ๓๗๒ - ๐๓๐ ระวัง ๕๒๒๑ IV ลำดับชุด L๗๐๑๘
 ย่อจากแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

ภาคผนวก

รายงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ในเขตพื้นที่ภาคใต้
ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก กปร.
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

**โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในเขตพื้นที่ภาคใต้
ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก กปร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖**

ลำดับ	ชื่อโครงการ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	งบประมาณที่ได้รับ การสนับสนุน (บาท)	งวดที่ / วันที่นายภาฯ อนุมัติ	
โครงการพัฒนาด้านบูรณาการ/อื่น ๆ จำนวน ๕ โครงการ					
พระราชดำริตรง					
๑	โครงการป้องกันดินโคลนถล่ม พื้นที่ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวน ชายแดนบ้านห้วยตงอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ บ้านห้วยตง หมู่ที่ ๗ ตำบลกรุงชิง อำเภอหนองปีทา จังหวัดนครศรีธรรมราช	กรมชลประทาน	๘,๐๐๐,๐๐๐	งวดที่ ๔ ๒๘ มี.ค. ๖๖	
๒	โครงการส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำ ปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านสระโพธิ์ หมู่ที่ ๕ ตำบลหูล่อง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช	รวม	๔๒,๑๙๔,๒๗๙	งวดที่ ๑ ๒๕ ต.ค. ๖๕	
		กรมชลประทาน	๓๕,๒๕๙,๖๗๙		
		กรมป่าไม้	๑๘๐,๐๐๐		
		กรมอุทยานฯ	๓,๗๒๔,๐๐๐		
		ม.วลัยลักษณ์	๒,๐๐๐,๐๐๐		
	ม.ราชภัฏนครศรีธรรมราช	๑,๐๓๐,๖๐๐			
๓	โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านพิกุลทอง หมู่ที่ ๖ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส	รวม	๖๒,๐๗๕,๑๗๗	งวดที่ ๑ ๒๕ ต.ค. ๖๕	
		แผนงานขยายผล	กรม		๖๑,๗๙๗,๓๖๐
		การพัฒนาและ แผนงานบริหาร จัดการองค์กร	พัฒนา ที่ดิน		
		แผนงานศึกษา วิจัย และทดลอง	กรม พัฒนา ที่ดิน		๒๗๗,๘๑๗
๔	โครงการทหารพันธุ์ดี ค่ายสมเด็จพระสุริโยทัย (กิจกรรมศูนย์ผลิตสัตว์ปีกพระราชทาน “เพื่อนช่วยเพื่อน” ภาคใต้ตอนล่าง) บ้านห้วยน้ำเย็น หมู่ที่ ๒ ตำบลบ่อทอง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี	กองทัพภาคที่ ๔	๗๐๐,๗๒๘	งวดที่ ๕ ๓๐ พ.ค. ๖๖	
๕	โครงการทหารพันธุ์ดี กองพลพัฒนาที่ ๔ ค่ายรัตนพล บ้านเหนือ หมู่ที่ ๓ ตำบลคลองหอยโข่ง อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา	กองทัพภาคที่ ๔	๕๗๙,๒๙๐	งวดที่ ๒ ๑๘ ม.ค. ๖๖	

ลำดับ	ชื่อโครงการ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	งบประมาณที่ได้รับ การสนับสนุน (บาท)	งวดที่ / วันที่นายกฯ อนุมัติ
โครงการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ จำนวน ๘ โครงการ				
พระราชดำริตรง				
๖	โครงการระบบระบายน้ำพื้นที่นิคม สหกรณ์ปี่เหล็ง และค่ายกรมหลวง นราธิวาสราชนครินทร์อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ บ้านปี่เหล็งใต้ หมู่ที่ ๗ และบ้านปี่เหล็ง ตะวันออก หมู่ที่ ๑๐ ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส	กรมชลประทาน	๖๖,๖๒๗,๐๐๐	งวดที่ ๒ ๑๘ ม.ค. ๖๖
๗	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาล ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ เพื่อแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำ โรงเรียนในสังกัดคณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชนเขตพื้นที่จังหวัดปัตตานี ดำเนินการในโรงเรียน ๒ แห่ง ประกอบด้วย ๑. โรงเรียนบ้านกุวิง หมู่ที่ ๒ ตำบลท่าน้ำ อำเภอยะนิงะ ๒. โรงเรียนธรรมพิทยาคาร หมู่ที่ ๓ ตำบลลูโบะยี่ไร อำเภอมายอ	กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	๑,๗๐๒,๕๐๐	งวดที่ ๕ ๓๐ พ.ค. ๖๖
๘	โครงการบรรเทาอุทกภัย โรงเรียนส่งเสริมอิสลามและชุมชน บ้านป่าเร็ดอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพ การระบายน้ำ) บ้านป่าเร็ด หมู่ที่ ๔ ตำบลปลักหนู อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา	กรมชลประทาน	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	งวดที่ ๔ ๒๘ มี.ค. ๖๖
ราษฎรทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา				
๙	โครงการอาคารบังคับน้ำบ้านทุ่งนา พร้อมระบบส่งน้ำและอาคารประกอบ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านนาประดู่ หมู่ที่ ๑ ตำบลนาประดู่ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี	กรมชลประทาน	๒๐,๓๐๗,๐๐๐	งวดที่ ๑ ๒๕ ต.ค. ๖๕
๑๐	โครงการฝายบ้านเยะในพร้อมระบบส่งน้ำ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านเยะใน หมู่ที่ ๕ ตำบลบาละ อำเภอกาบัง จังหวัดยะลา	กรมชลประทาน	๑๔,๙๕๐,๐๐๐	งวดที่ ๔ ๒๘ มี.ค. ๖๖

ลำดับ	ชื่อโครงการ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	งบประมาณที่ได้รับ การสนับสนุน (บาท)	งวดที่ / วันที่นายกฯ อนุมัติ
๑๑	โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยธารสะอาด อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านห้วยไทร หมู่ที่ ๒ ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง	กรมชลประทาน	๔๘,๐๐๐,๐๐๐	งวดที่ ๒ ๑๘ ม.ค. ๖๖
๑๒	โครงการก่อสร้างบ่อน้ำบาดาลและระบบ ผลิตน้ำสะอาดพร้อมจุดจ่ายน้ำ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านเกาะหลีเป๊ะ - อาดั่ง หมู่ที่ ๗ ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	๒,๑๖๑,๗๐๐	งวดที่ ๒ ๑๘ ม.ค. ๖๖
๑๓	โครงการอ่างเก็บน้ำคลองสี่สุก อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กิจกรรมฝายบ้านตาวรรณ) บ้านบางเตย หมู่ที่ ๗ ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี	กรมชลประทาน	๔๙,๐๐๐,๐๐๐	งวดที่ ๒ ๑๘ ม.ค. ๖๖
โครงการพัฒนาด้านการเกษตร จำนวน ๒ โครงการ				
พระราชดำริตรง				
๑๔	โครงการศูนย์ผลิตและส่งเสริมพันธุ์สัตว์ พระราชทานปากพนังอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ บ้านสระโพธิ์ หมู่ที่ ๕ ตำบลหูล่อง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช	กรมปศุสัตว์	๒,๖๔๖,๕๖๑	งวดที่ ๑ ๒๕ ต.ค. ๖๕
๑๕	โครงการปรับปรุงพันธุ์ ทดสอบพันธุ์ ไก่พื้นเมืองด่านซ้าย หมายเลข ๑ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ศูนย์วิจัยและพัฒนาแพะแกะ บ้านควน หมู่ที่ ๖ ตำบลวังพญา อำเภอรามัน จังหวัดยะลา	กรมปศุสัตว์	๑,๑๗๐,๐๐๐	งวดที่ ๑ ๒๕ ต.ค. ๖๕
โครงการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม จำนวน ๒ โครงการ				
พระราชดำริตรง				
๑๖	โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าพรุควนเคร็ง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอชะอวด อำเภอหัวไทร อำเภอเชียรใหญ่ อำเภอร่อนพิบูลย์ และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช	รวม กรมชลประทาน กรมอุทยานฯ กรมป่าไม้	๑๑,๘๖๙,๓๐๐ ๕,๙๐๐,๐๐๐ ๕,๑๖๓,๓๐๐ ๘๐๖,๐๐๐	งวดที่ ๑ ๒๕ ต.ค. ๖๕

ลำดับ	ชื่อโครงการ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	งบประมาณที่ได้รับ การสนับสนุน (บาท)	งวดที่ / วันที่นายกฯ อนุมัติ
๑๗	โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า และการส่งเสริมอาชีพราษฎรบริเวณ ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดน บ้านหลังอำมในเขตอุทยานแห่งชาติ เขาปู่ – เขาย่า ตามแนวพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี บ้านหลังอำม หมู่ที่ ๕ ตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช	รวม กรมอุทยานฯ กรมส่งเสริมการเกษตร	๑,๐๖๗,๑๘๐ ๘๙๒,๗๖๐ ๑๗๔,๔๒๐	งวดที่ ๑ ๒๕ ต.ค. ๖๕
โครงการพัฒนาด้านสวัสดิการสังคม/การศึกษา จำนวน ๑ โครงการ				
พระราชดำริตรง				
๑๘	โครงการปรับปรุงและขยายระบบ จำหน่ายไฟฟ้าโรงเรียนตำรวจตระเวน ชายแดนนิคมพิทักษ์ราษฎร์ และโรงเรียน ตำรวจตระเวนชายแดนโรงงานยาสูบ ๒ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดำเนินการในโรงเรียน ๒ แห่ง ประกอบด้วย ๑. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน นิคมพิทักษ์ราษฎร์ หมู่ที่ ๖ ตำบลบ้านแห อำเภอรือไทย จังหวัด ยะลา ๒. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน โรงงานยาสูบ ๒ หมู่ที่ ๓ ตำบลปะแต อำเภอยะหา จังหวัดยะลา	กองบัญชาการ ตำรวจตระเวนชายแดน	๗๔๑,๗๕๘	งวดที่ ๔ ๒๘ มี.ค. ๖๖
รวมทั้งสิ้น ๑๘ โครงการ			๓๔๕,๗๙๒,๔๗๓	บาท

รายงานผลการดำเนินงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ในเขตพื้นที่ภาคใต้
ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก กปร.
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

**โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในเขตพื้นที่ภาคใต้
ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก กปร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕**

ลำดับ	ชื่อโครงการ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	งบประมาณที่ได้รับ การสนับสนุน (บาท)	งวดที่ / วันที่นายกฯ อนุมัติ
โครงการพัฒนาด้านบูรณาการ/อื่น ๆ จำนวน ๒ โครงการ				
พระราชดำริตรง				
๑	โครงการทหารพันธุ์ดี ค่ายเทพสตรีศรีสุนทร (กิจกรรมปรับปรุงอาคารเพื่อจัดตั้งเป็น ศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชพระราชทาน "เพื่อนช่วยเพื่อน" พื้นที่ภาคใต้) บ้านเทพสตรี หมู่ที่ ๑๑ ตำบลกะปาง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช	กองทัพภาคที่ ๔	๗,๔๘๑,๐๘๙	งวดที่ ๓ ๙ มี.ค. ๖๕
๒	โครงการทหารพันธุ์ดี ค่ายสมเด็จพระสุริโยทัย (กิจกรรมศูนย์ผลิตสัตว์ปีกพระราชทาน "เพื่อนช่วยเพื่อน" ภาคใต้ตอนล่าง) บ้านห้วยน้ำเย็น หมู่ที่ ๒ ตำบลบ่อทอง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี	กองทัพภาคที่ ๔	๒,๐๖๒,๓๙๓	งวดที่ ๗ ๑๐ ส.ค. ๖๕
โครงการพัฒนาด้านแหล่งน้ำ จำนวน ๒ โครงการ				
ราษฎรทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา				
๓	โครงการฝายทดน้ำคลองตะโละบาลอ พร้อมระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ บ้านตะโละมานะ หมู่ที่ ๑ ตำบลลูโบะสาวอ อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส	กรมชลประทาน	๑๘,๑๗๐,๐๐๐	งวดที่ ๓ ๙ มี.ค. ๖๕
๔	โครงการฝายบ้านสันติพร้อมระบบส่งน้ำ และอาคารประกอบอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ บ้านสันติ หมู่ที่ ๗ ตำบลสุคีริน อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส	กรมชลประทาน	๒๗,๘๐๐,๐๐๐	งวดที่ ๔ ๒๙ เม.ย. ๖๕

ลำดับ	ชื่อโครงการ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	งบประมาณที่ได้รับ การสนับสนุน (บาท)	งวดที่ / วันที่นายกฯ อนุมัติ
โครงการพัฒนาด้านสวัสดิการสังคม/การศึกษา จำนวน ๑ โครงการ				
พระราชดำริตรง				
๕	โครงการปรับปรุงระบบไฟฟ้า ภายในโรงเรียนในเครือข่ายสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในโครงการตามพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดสงขลา	สำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ	๕,๐๔๙,๖๙๖	งวดที่ ๓ ๙ มี.ค. ๖๕
รวมทั้งสิ้น ๕ โครงการ			๖๐,๕๖๓,๑๗๘	บาท

